

PARAPLEGIK

ISSN 1581 Glasilo Zveze paraplegikov Slovenije

Št. 111

december 2007

VOŠČILO ZA NOVO LETO:

*Veliko sreče in lepih sanj,
naj vam prinese Božični dan
in Novo leto
naj zaživi brez solza in skrbi.*

*Vse kar upate, naj se izpolni,
vse kar iščete, naj se odkrije
vse kar v srcu čutite,
naj se vam v osebno srečo zlije.*

Blagoslovljen Božič in srečno Novo leto 2008!

TISKOVINA

Poštnina plačana
pri pošti 1130

Ustanovna skupščina NSIOS
Zakon o izenačevanju možnosti za invalide
Šport - koledar tekmovanj

Uvodnik

Časovna dimenzija je relativna stvar. Za nekoga je iztekajoče leto minilo zelo hitro, za druge se komaj premika, odvisno tudi, kakšen je občutek pričakovanja posameznika. Zagotovo je med njimi tudi trideset članov, ki so se v letošnjem letu vključili v Zvezo paraplegikov in s sabo prinesli zelo različne usode. Pri nekaterih je izražena invalidnost v hujši, pri drugih v blažji obliki, vsi pa imamo skupni imenovalc, problem z inkontinenco in gibalno oviranost, zaradi katere smo v največji meri vezani na uporabo invalidskih vozičkov. In na tem področju smo paraplegiki in tetraplegiki najbolj občutljivi! Na podlagi aktivnejšega sodelovanja smo v zadnjih mesecih z vodstvom Inštituta RS za rehabilitacijo prišli do določenih dolgoročnih sistemskih rešitev za nadaljnje sodelovanje. Aktivno so pogovori potekali od letošnje pomladi in kot je v naravi, so naši pogovori obrodili sadove in na jesen dozoreli. Inštitut je imenoval pooblaščenega zdravnika asist. Daniela Globokar, dr.med. spec.fiziater, ki bo sodeloval z Zvezo paraplegikov Slovenije, primarno na področju včlanjevanja, kakor tudi v našem strokovnem svetu. Na zadnjem delovnem sestanku z vodstvom Inštituta na čelu z direktorjem mag. Robertom Cugelj in predstojnikom prof.dr.Črtom Marinček, smo se dogovorili, da bo Zveza paraplegikov odigrala aktivnejšo vlogo pri informiranju in prehodu naših potencialnih članov v domače okolje, iz katerega so bili iztrgani za določeno časovno obdobje. Pri tem bo Zveza dala na voljo ves strokovni support, seveda skupaj s strokovnjaki Inštituta, da bo ta prehod za posameznika čim lažji. Sklenili smo, da bo Zveza vsaki tretji četrtek pripravila skupaj s strokovno delavko Inštituta ga.Mojco Kokot informativne ure. V letu 2008 bomo skupaj izdali publikacijo, ki bo vsebovala čim več informacij in praktičnih napotkov posamezniku. Vzpodbudno je tudi, da ima Inštitut vizijo, da bo v prihodnje namenil večji poudarek na rehabilitaciji skozi šport. Sam sem kot avtor članka v Delu 19. maja 2003 slednje že za-

govarjal in nakazal s primeri dobre prakse v tujini. Žal se te pomembnosti v Sloveniji vsi še sedaj dobro ne zavedajo. O tem kdaj drugič!

Vseskozi pa opažam in kar se potrjuje tudi v praksi, da v slovenskem prostoru izredno manjka paraplegiku ali tetraplegiku vmesni člen med Inštitutom RS za rehabilitacijo in domačim okoljem po odpustu z rehabilitacije. To vrzel bo v prihodnosti zapolnil Dom paraplegikov v Pacugu. V njem bomo lahko poleg vseh predvidenih programov izvajali socialno rehabilitacijo za vse 'nove' invalide, predvsem za tetraplegike in paraplegike. V prilagojenem okolju si bodo lahko dopolnili osvojeno znanje, se naučili novih veščin, hkrati pa seznanili s primeri dobre prakse, kako se lahko obvladuje prostor in vsakodnevne potrebe, kljub težki invalidnosti. Žal nam do tega poslanstva manjka še nastanitveni del, da bo po tem Dom paraplegikov zadihal s polnimi pljuči. S to pridobitvijo bodo bodoči tetraplegiki in paraplegiki, ki nezadržno prihajajo v naše vrste, kakor tudi mi ostali, pridobili ustrezen objekt za ohranjanje zdravja, ukvarjanje s športom, lahko se bomo izobraževali, poskrbeli za svoje zdravje skozi obmorsko rehabilitacijo in nenazadnje servisirali svoje tehnične pripomočke. To je tudi naša največja želja za leto 2008, zato smo se priporočili Miklavžu, Božičku, Dedku Mrazu, še posebej pa Vladi Republike Slovenije.

Po društvih in na Zvezi smo zaključili programske aktivnosti za leto 2008. Za tiste, ki so-smo k temu delu pristopili odgovorno, je bilo dokaj zahtevno, za nekatere pa zgolj rutina. Seveda bodo sadovi tudi temu primerni. Vsem snovalcem želim, da bi bili čimbolj uspešni pri zagotavljanju predvsem finančnih sredstev za svojo organizacijo, kajti ta segment je dokaj pomemben dejavnik za uspešno vodenje organizacije in zagotavljanje vseh potreb, ki jih imajo člani. Seveda so želje eno, realnost drugo, vendar v vsakem primeru velja znani rek,

ki ga je zapisal Epiktet: »Moder je, kdor ni žalosten zaradi tistega, česar nima, temveč se veseli tega, kar ima.«

Drage članice in člani, prijatelji in znanci, spoštovane bralke in bralci! Naj vam misli v teh dneh pričakovanja prinesejo notranji mir in osebno zadovoljstvo. S tako popotnico bo leto, ki prihaja, prijazno in uspešno. Verjamem, da se človek takrat, ko pomisli še na koga drugega, bolje počuti. Da le ni sam. Zato vsem bralcem PARAPLEGIKA v svojem imenu in v imenu Zveze paraplegikov Slovenije želim vesele in doživete Božične praznike, veliko zdravja in uspehov v novem letu 2008! SREČNO!

Dane Kastelic

Beseda urednice

Novo leto je pred vrati ... Paraplegik pa tudi. Kljub težavam, ki nenehno dežujejo ob izdaji, smo veseli, da ga lahko ponudimo. Novice, ki jih boste prebirali niso od včeraj, še manj od danes. So pa naše. Zgodile so se nam in kljub temu, da v nekaterih člankih prebiramo o poletnih dogodkih, ni pomemben datum, pomembna je vsebina. Spet druge so tako aktualne, da določajo reči, ki bodo pomembne za daljše časovno obdobje. Mi vam ponujamo oboje. Sončne slike potepanj in konkretne besede Zakonov. Veseli smo tudi, da lahko napišemo, da je bil Paraplegik vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS in je s tem postal enakopraven član družine tiskanih medijev v Sloveniji. Ob tem bi se rada zahvalila vsem dopisnikom in sodelavcem v uredniškem odboru. Hvala! Kaj bi še lahko dodala? Le še par besed iz mojega cekarčka. Ob tej zadnji številki v letošnjem letu vam želim srečne trenutke ob ljudeh, ki jih imate radi. Srečno!

Vesna Grbec

BORIS ŠUŠTARŠIČ - DRŽAVNI SVETNIK

Predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS) bo v prihodnjem petletnem mandatnem obdobju zastopal področje socialnega varstva. Državni svet šteje 40 članov, ki so za razliko od Državnega zbora Republike Slovenije, kjer se oblikujejo poslanske skupine, organizirani v petih interesnih skupinah po posameznih področjih. (delodajalci – 4 člane, delojemalci – 4 člane, kmetje obrtniki in samostojni poklici – 4 člane, negospodarske dejavnosti – 6 članov in največja skupina lokalnih interesov – 22 članov). Interesne skupine lahko oblikujejo stališča do posameznih zadev, ki so na dnevnem redu sej Državnega sveta ali njegovih komisij. Za Državni svet so volitve vsakih pet let. Invalidi imamo svojega predstavnika v interesni skupini negospodarske

dejavnosti, kjer zastopa socialno varstvo. Volitve za člane Državnega sveta RS so potekale 21. in 22. novembra 2007 na podlagi elektorjev. Kot sem že omenil, je bil izvoljen g. Boris Šuštaršič, rojen 20.6.1945, ki poleg Društva distrofikov Slovenije vodi tudi Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije. Kot kandidata ga je predlagalo devet reprezentativnih invalidskih organizacij med njimi tudi Zveza paraplegikov Slovenije in Socialna zbornica Slovenije. Svoje elektorje v tej interesni skupini sta poleg omenjenih imeli še Skupnost centrov za socialno delo in slovensko združenje za duševno varstvo. Po pooblastilu Upravnega odbora Zveze sva kot elektorja na omenjenih volitvah naše interese zastopala Katja Vipotnik in moja malenkost.

Boris Šuštaršič – državni svetnik

Državnemu svetniku g. Borisu Šuštaršiču ob izvolitvi izrekamo iskrene čestitke, z željo po dobrem sodelovanju in aktivnem udejstvovanju na področju, ki ga bo zastopal in bo v dobro slovenskim paraplegikom in tetraplegikom. Gospod Šuštaršič, računamo na VAS!

Dane Kastelic

	ZVEZA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE 1000 Ljubljana, Šihova 14, p.p.5714 telefon: 01/ 43-27-138 01/ 43-27-286 01/ 43-10-240 01/ 43-27-292 fax: 03170-1001146571 trans. račun: SI 96824116 ID za DDV: SI 96824116 E-mail: zveza.paraplegikov@slovenski.net http://www.zveza-paraplegikov.si
Gospod Dr. DANILO TÜRK Pražakova ulica 7 1000 LJUBLJANA	vaš znak: naš znak: 503 -XI/07-IP,DK datum: 12. november 2007

Spoštovani predsednik Republike Slovenije gospod Dr. Danilo Türk.

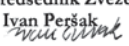
V imenu slovenskih paraplegikov in tetraplegikov Vam iskreno čestitamo ob Vaši prepričljivi izvolitvi za tretjega predsednika samostojne Republike Slovenije.

V Zvezi paraplegikov Slovenije smo veseli, da ste si s svojim prepričljivim nastopom in dosedanjim delom pridobili zaupanje slovenskih državljanov in državljanov.

Kot ste že dejali na Vaši predstavitvi predstavnikom invalidskih organizacij, so volitve zaveza. Želimo, da boste tudi po zaprisegi svoj slogan »Name se lahko zanesete« v največji možni meri izpolnjevali. Tako boste lahko neposredno veliko storili in pripomogli k reševanju različnih kompleksnih rešitev, ki jih imamo paraplegiki v slovenskem prostoru.

Želimo si tvornega sodelovanja, ob priliki bi Vam želeli podrobneje predstaviti projekt Dom paraplegikov v Pacugu, v katerem si bomo krepili in ohranjali nam tako prepotrebno zdravje. Zato pričakujemo Vaš pozitiven odnos do reprezentativne invalidske organizacije, kot je Zveza paraplegikov Slovenije tudi na to temo.

Želimo Vam veliko uspeha pri Vašem delu.

Podpredsednik: Dane Kastelic 		Predsednik Zveze: Ivan Peršak
--	---	---

POMEMBNI DOGODKI PO SPREJETJU KONVENCIJE OZN O PRAVICAH INVALIDOV

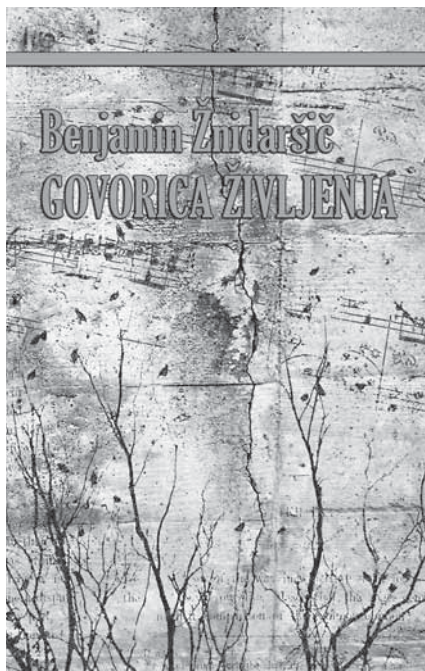
V palači Združenih narodov je bila 30. marca 2007 posebna slovesnost, ob priliki podpisovanja 16. decembra sprejete Konvencije OZN o pravicah invalidov. Ob tej priložnosti so poudarili, da so prvič v zgodovini OZN še pred podpisom konvencije sodelovale države pogodbenice Evropske skupnosti in Konvencijo tudi podpisale. To je pomembna novica, saj bodo evropski državljani s tem podpisom prvi dobili zaščito v okviru pravnega reda skupnosti. Slovesnosti podpisovanja Konvencije o pravicah invalidov so se udeležili predstavniki 350 invalidskih organizacij, med njimi tudi predsednik Evropskega invalidskega foruma, Yannis Vardakastanis. Ob tej priložnosti je dejal: « Imamo besede, na dejanja čakamo! » Obžaloval je, da od 27 članic, dodatnega protokola Konvencijo niso podpisale Francija, Danska in Velika Britanija. Dodatni protokol namreč dopušča pritožbe posameznikom in skupinam državljanov, če države pogodbenice Konvencije ne spoštujejo. Predsednik Evropskega invalidskega foruma je ob tej priložnosti pozval države članice EU in Evropsko skupnost, da čim prej ratificirajo Konvencijo. Že 11. junija 2007 pa je bila v Berlinu neformalna ministrska konferenca G 27 o invalidnosti, namenjena invalidom in invalidski problematiki pri članicah EU, na katero je bil povabljen tudi predsednik Evropskega invalidskega foruma Yannis Vardakastanis. Na tiskovni konferenci je ob tej priložnosti poudaril, da mora Evropska skupnost prevzeti vodilno vlogo, z ambicijo, da postane Evropa prva celina, na kateri ne bo diskriminacije in izključevanja invalidov iz družbe. Toda dodajmo še zadnje podatke o številu ratifikacij Konvencije in dodatnega protokola. Konvencijo je do

sedaj ratificiralo (podatek za 17. oktober 2007), šele 7 držav. Še manj držav je ratificiralo dodatni protokol h Konvenciji. Ratificirale so ga le tri države pogodbenice, potrebno število ratifikacij pa je 10. Konvencija določa tudi, da začne veljati 30 dni po tem, ko jo ratificira 20 držav pogodbenic. Smo torej šele na tretjini poti! Člani nemškega predsedstva EU so v sklepih konference poudarili, da naj se vse države članice zavzamejo za celovito izvajanje Konvencije z enotnim in usklajenim pristopom. Sprejeli so tudi obveznost, da bo odslej vsako leto organizirana ministrska konferenca, na kateri bodo obravnavali probleme invalidov. Upajmo, da bodo sklepi ministrov Evropske skupnosti v zvezi s Konvencijo o pravicah invalidov pripomogli h temu, da bodo države podpisnice spoštovale pravice invalidov, ne le na deklarativni ravni, in jih bodo uresničevale, se posebej tudi lokalne oblasti.

Vojko Skalar, univ. dipl. angl.

NAJBOLJŠA KNJIGA JSKD V SAMOZALOŽBI

Na natečaju za najboljšo samozaložniško knjigo v letu 2006 je strokovna

Naslovnica knjige *Govorica življenja* Benjamina Žnidaršiča

žirija Javnega sklada RS za kulturno dejavnost med prispelimi besedili

različnih zvrsti (od pesniških zbirk do znanstvenofantastičnega romana za mlade) izbrala knjigo Milene Miklavčič – »Pri hrastu na levo s podnaslovom Pravljice iz Zakajčkove ulice.« Žirija - Goran Gluvič, pisatelj in dramatik, ter Dragica Breskvar, urednica Mentorja in samostojna svetovalka JSKD za literarno dejavnost - je v ožji izbor uvrstila še pesniško zbirko Tatjane Strmčnik Zbiralka želja in družinsko kroniko Marije Krajnik Korenine belih brez, opozorila pa še na nekaj zanimivih del avtorjev, ki so jih napisali: **Benjamin Žnidaršič (Govorica življenja)**, Semir Mehič (Potovanje skozi čas, mladinska povest), Adi Žunec (Ljubezem v gorah, Anka Plevnik (Stari cajti, narečni dramski prizori običajev in šeg) in Zlatka Levstek (Usta so čudna vrata, uganke). Podelitev nagrade Mileni Miklavčič je bila 26. oktobra 2007 ob 20. uri v Koroški galeriji v Slovenj Gradcu v okviru Festivala mlade literature Urška 2007.

Jože Globokar

9. MIROVNIŠKI FESTIVAL OB DNEVU OZN v Slovenj Gradcu

Predstavniki slikarske sekcije so 23. oktobra 2007 sodelovali na 9. mirovniškem festivalu ob dnevu OZN v Slovenj Gradcu. " Akcija je bila namenjena seznanjanju mladine z invalidnostjo. Na likovni delavnici v Koroški galeriji likovnih umetnosti, Slovenj Gradec so sodelovali slikarji, ki slikajo z usti, kot tudi naši slikarji, ki slikajo z rokami, saj skupaj oblikujemo skupino, ki se s svojim delom predstavlja tako v domovini kot tujini. Poleg likovnega ustvarjanja, v pogovoru z osnovnošolsko mladino in starši poskušajo predstaviti invalidnost in preseči predsotke o naši drugačnosti, obenem pa predstaviti naše potrebe in možnosti. Ob delavnici smo pripravili tudi razstavo slik našega pokojnega umetnika **Stojana Zafreda** in fotografij žene **Jožice Zafred**. Imeli smo tudi možnost, da se za-

hvalimo županu Slovenj gradca **Matjažu Zanoškarku** ter direktorici Koroške galerije **Mileni Zlatar** za izgradnjo sodobnega dvigala, ki bo v bodoče prav invalidom omogočal ogled umetniških del in prireditve. Na prireditvi so nastopili osnovnošolci domače osnovne šole, kjer so podelili nagrade za vseslo-

Tuja delegacija si je ogledala slikarsko delavnico.

venski natečaj za osnovne šole za esej, risbo in fotografijo. Nagrade sta podelila varuhinja človekovih pravic **dr. Zdenka Čebašek-Travnik** in slovenjegraški župan. Prireditve so se udeležili tudi predstavniki pobratenih mest iz Cipra in Nemčije.

Na prizorišču Mirovniškega festivala v starem mestnem jedru Slovenj Gradca so se od 11:00 - 17:00 v bližini glavnega odra predstavila dejavnosti posameznih društev, klubov, šol in drugih organizacij ter posameznikov. Vse sodelujoče organizacije so imele na voljo tudi nekaj minut na glavnem odru za predstavitev svojega dela in poslanstva.

Benjamin Žnidaršič

OBISK ČLANOV UPRAVNEGA ODBORA EVROPSKE ZVEZE PARAPLEGIKOV

Zveza paraplegikov Slovenije je 11. oktobra 2007 ob obisku članov Upravnega odbora Evropske zveze paraplegikov (ESCIF) v Sloveniji v Domu paraplegikov v Pacugu, pripravila posvet na temo: Vključevanje paraplegikov in tetraplegikov v domače okolje po medicinski rehabilitaciji in predstavitev izkušenj iz

tujine. Na posvetu so bili prisotni tudi predstavniki Ministrstva za obrambo, Ministrstva za zdravje, socialna delavka Inštituta RS za rehabilitacijo Mojca Kokot in drugi predstavniki javnega življenja, med njimi gospa Nada Skuk, podpredsednica SLS in predsednica SZZ pri SLS, ki so v pogovoru podali svoje mnenje ter prisluhnili možnostim in potrebam paraplegikov doma in v tujini. Najpomembnejša vizija ustanovitve Evropske zveze paraplegikov (ustanovna članica je tudi Zveza paraplegikov Slovenije), je združevanje ljudi s poškodbami hrbtenjače na območju Evrope. Funkcija naše mednarodne organizacije je vodenje in promocija interesov ljudi s poškodbo hrbtenjače. Poleg tega se organizacija zavzema za: izboljšanje rehabilitacije invalidov s spinalno poškodbo, tesnejšo obliko med posameznimi nacionalnimi organizacijami, skupno delo v zvezi z vprašanji integracije v družbo ljudi s spinalno poškodbo ter izmenjavo informacij in varovanje interesov nacionalnih krovnih organizacij v povezovanju z drugimi organizacijami.

Slovenski paraplegiki imamo svoje izkušnje, svoje možnosti in svoj objekt, Dom paraplegikov v Pacugu, ki bo v bližnji prihodnosti, ko bo le ta dokončno izgrajen, lahko dopolnjeval slovenski sistem socialnega varstva, kakor tudi področje ohranjanja zdravja in obmorske obnovitvene rehabilitacije. Vse vidike in vizijo bodoče nove pridobitve je predstavil direktor Doma Paraplegikov gospod Jani Trdina. Ker vsako leto iz prometnih nesreč, delovnih poškodb in drugih nezgod v naše vrste pride med 30 in 50 novih paraplegikov in tetraplegikov, se zavedamo odgovornosti za zagotavljanje čim boljše in kvalitetne socialne obravnave. Na posvetu smo poskušali skozi pogovor in vprašanja osvetliti stanje rehabilitacije v Sloveniji in v tujini.

Kako pomembna je socialna rehabilitacija za vsakega posameznika, ki ga usoda pripelje na invalidski voziček je spregovoril podpredsednik Zveze paraplegikov Slovenije

Dane Kastelic. »Ko se človek poškoduje, se mu življenje popolnoma obrne na glavo. Po prvi medicinski pomoči je za človeka, ki je postal paraplegik ali tetraplegik že sama rehabilitacija velik napor in stres, po drugi strani pa tudi upanje. Največja težava ob nastanku invalidnosti je ponovna vključitev v t.i. normalne tokove življenja. Še nedolgo tega je bila praksa novonastalega invalida medicinsko rehabilitirati ter ga postali domov, kjer naj tudi ostane. Ugotovitve so, da invalid para ali tetraplegik stane državo za časa življenja okoli 8 mio EUR (zdravljenje in pokojnina). V primeru čim hitrejši vključitve v invalida v »normalno« življenje (delo, družina...), se strošek zniža tudi za polovico. Izsledki iz tujine kažejo, da je medicinska rehabilitacija dosegla nivo, da obdrži pri življenju veliko večje število invalidov, kot desetletje nazaj. Danes tako postaja socialna rehabilitacija pomembna veja pri celotni rehabilitaciji invalidov.« Winifred Bookma, predsednica spinalno poškodovanih na Nizozemskem: »Imamo zelo dobro povezavo s centri za rehabilitacijo, saj tesno sodelujemo s stroko pri vključevanju invalidov v normalne življenjske tokove, kot pri sami rehabilitaciji naših članov. Izkušnje preizkušenih para in tetraplegikov pomenijo osnovo za socialno rehabilitacijo naših novih članov.«

Adrian O'Donnell, predsednik spinalno poškodovanih na Škotskem: »Naša zveza se trudi zagotoviti našim članom, ko pridejo izven inštitucij za rehabilitacijo, čim boljše pogoje za življenje. Na Škotskem imao en tak center, v Združenem kraljestvu pa je osem inštitucij, ki so namenjene rehabilitaciji invalidov. Financiramo se predvsem iz državnega proračuna in še nekaterih skladov, ki so namenjeni izboljšanju zdravja in skrbijo za financiranje boljšega življenja invalidov. Predvsem pa naši člani dobijo približno 400 funtov na teden, kar jim zagotavlja finančno neodvisno življenje in razmeroma primeren standard.«

Benjamin Žnidaršič

13. SAMOSTOJNA RAZSTAVA BENJAMINA ŽNIDARŠIČA

12. septembra je naš kulturni umetnik Benjamin Žnidaršič v Galeriji Loterije Slovenija na Trubarjevi 79 v Ljubljani odprl svojo 13. samostojno razstavo.

Beno je pri Zvezi paraplegikov od leta 1994 do 2006 vodil kulturno dejavnost, ki je še posebej na likovnem področju postala izredno razvejana. Ob organiziranju likovnih delavnic se je Benjamin Žnidaršič v letu 2000 tudi sam poizkusil v slikanju z usti. No, kmalu je poleg pesništva v sebi odkril še slikarski talent, saj je bil že po treh letih sprejet v elitno mednarodno združenje VDMFK. Likovno ustvarjanje Benjamina Žnidaršiča je na otvoritvi predstavila umetnostna zgodovinarica Polona Škodič in med drugim poudarila: avtorjevi likovni začetki so obsegali predvsem usmerjenost v klasične tematike kot so krajina, tihožitje in človeška figura, predvsem v oljni tehniki. Narava in z njo lepota slo-

13. samostojna razstava Benjamina Žnidaršiča v Galeriji Loterije Slovenija.

venske pokrajine mu je že davno prirasla k srcu. Vsem krajem, kjer je nekoč živel, je kot lep spomin namenil marsikatero delo. Kaj kmalu pa ga je začelo zanimati tudi bolj ekspresivno in abstraktno slikanje. No, pričujoča razstava pa nam tokrat pokaže oboje – izborni del, v katerih se nagiba na klasično slikanje, nekoliko v duhu impresionistične manire in kot popolno nasprotje pa najnovejše abstraktne slike.

Benjamin Žnidaršič se je likovno izobraževal pri akademskem slikarju Benjaminu Keržetu, grafiku Jožetu Potokarju, akademskem slikarju Mladenu Stropniku in likovnem pedagogu Rassu Causevigu. Sodeloval je na 61 skupinskih razstavah in v tem kratkem času prejel že kar nekaj nagrad in priznanj. Njegova dela poznajo tudi v tujini, za kar ima veliko zaslug založba UNSU in Mednarodno združenje slikarjev, ki skrbijo za promocijo naših slikarjev. Program je povezovala vodja Galerije in kiparka Katjuša Rojac, pesmi in odlomke iz Benjaminove knjige »Govorica življenja« je prebral igralec in pesnik Tone Kuntner, glasbeni utrinek pa je prispeval kvartet Triobadur.

Razstava je bila odprta do 15. oktobra 2007.

Jože Globokar

KULTURNI DNEVI 2007

Zveza paraplegikov Slovenije in Društvo paraplegikov Istre in Krasa sta v sodelovanju z Občino Piran in Občino Izola pripravila bogato

Drugi kulturni večer v sredo, 5. septembra je v Pacugu odmevala glasba ansambla DIXILAND iz Ljubljane

dogajanje na letošnjih kulturnih dnevih v Domu paraplegikov v Pacugu. Prireditve so se ob slikarski delavnici odvijale vsak drugi dan. Prvi dan smo ob začetku likovne delavnice, ki je potekala med 3. septembrom in 9. septembrom 2007 pod mentorskim vodstvom Rajka Čauševiča, odprli tudi slikarsko razstavo naslednjih avtorjev: Franca Ekarta, Rajka Čauševiča, Vojka Gašperuta, Stojana Zafreda, Branka Rupnika, Benjamin Žnidaršiča, Željka Vertlja, Borisa Štera, Zorice Razboršek, Dragice Sušanj, Silva Mehleta, Janija Bevca, Mirana Jernejška, Jožeta Tomažiča, Metoda

Zakotnika, in Jožeta Voduška. O slikah in umetnosti invalidov je spregovorila umetnostna zgodovinarica Polona Škodič. Kulturni program pa je s svojo poezijo in besedilom iz Cankarjevega Kurenta ob glasbi kvarteta Triobadur iz Ljubljane, dopolnil pesnik in igralec Tone Kuntner. Prireditve je vodila Jasna Tepina. Razstava bo v našem domu na ogled do 25. septembra 2007. Drugi kulturni večer v sredo, 5. septembra je v Pacugu odmevala glasba ansambla DIXILAND iz Ljubljane, ki je z glasbo božal ušesa naključnim turistom in tistim, ki so si naše prireditve hoteli ogledati načrtno. DIXILAND v zasedbi: Mišo Gregorin (bobni), Matevž Smerkolj (kontrabas), Dušan Uršič (banjo), Iztok Pečar (klarinet), Marko Misjak (trobenta), Marjan Petrej (pozavna) je zabaval obiskovalce. Bogat program, spontanost, neformalnost, vizual-

Otoritev dnevov kulture je zaznamovalo odprtje razstave naših slikarjev in nastop Tone Kuntnerja. O leve proti desni: Dejan Podgorelec, Polona Škodič, Jasna Tepina, Benjamin Žnidaršič in Tone Kuntner.

V petek smo s pomočjo harmonikarja Nejča Slaparja in NORME 7 na tretjem kulturnem večeru predstavili literarno ustvarjanje naših članov: Ljubice Jančar, Darinke Slanovec, Marjetke Smrekar in Benjamin Žnidaršiča.

ni učinkini, interakcija med umetniki in občinstvom, udeležba vseh starostnih skupin so značilnosti tega večera, ki ga je s Krpanovo zgodbo začel lutkar in gledališki igralec Dare Brezavšček iz Izole. V četrtek so si kulturne dogodke ogledali člani Društva paraplegikov Istre in Krasa in Društva paraplegikov jugozahodne Štajerske iz Celja, ki so popoldanske ure dopolnili s šahovskim srečanjem. V petek, 7. septem-

bra smo na tretjem kulturnem večeru predstavili literarno ustvarjanje naših članov: Ljubice Jančar, Darinke Slanovec, Marjetke Smrekar in Benjamin Žnidaršiča. Recitatorji kulturnega društva Norma 7 iz Brij, ki ga vodi Vlasta Rebek Dolenc, so ob glasbenih točkah Nejča Slaparja iz Kranja, podarili poslušalcem bogastvo pesniškega in literarnega ustvarjanja,

Slikarska delavnica je potekala cel teden in zagnani slikarji so pokazali veliko delovne vneme. Benjamin Žnidaršič

ki vedno bolj pridobiva na kvaliteti in ga cenijo tudi strokovni krogi. Žal se nam zaradi težav s prometom niso mogli pridružiti člani ansambla Bay the way banda iz Ljubljane, ki pa so napovedali, da se nam na prvem naslednjem srečanju predstavijo. Prireditve pa so se udeležili člani Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine in Društva paraplegikov Gorenjske. Sponzor prireditve je bil MERCATOR, Ljubljana.

Benjamin Žnidaršič

EKSTREMNI POPOTNIK

8. julija 2007 je iz Italije v Slovenijo pripotoval zanimiv svetovni popotnik iz Koreje. To je težko gibalno oviran invalid Chang Hyun Choi, ki svoj električni voziček upravlja z usti. Vesel in nasmejani fant je s svojim spremstvom najprej prespal v prostorih Društva paraplegikov severne Primorske, naslednji dan pa v Postojni, kjer ga je sprejel župan Jernej Verbič. S svojim spremstvom si je ogledal Postojnsko

jamo, nato pa se podal v Ljubljano. Sprejeli smo ga na Zvezi paraplegikov Slovenije in nastanili v našem nastanitvenem centru. V Ljubljani je Chang Hyun Choia, njegove sopotnike, našega člana in občinskega svetnika Saša Rinka in predstavnike Zveze paraplegikov sprejel župan Zoran Jankovič in se z njimi zadržal v krajšem pogovoru. Svetovnemu popotniku je izrazil dobrodošlico in mu čestital za neverjeten podvig, pogum in namen tako ekstremno naporne poti. Na pot se je namreč odpravil z namenom da opozori na problematiko Južne in Severne Koreje in možnost njune združitve. To je tudi njegova največja želja. Po sprejemu na Zvezi smo goste popeljali z vzpenjačo še na ljubljanski grad kjer so si ogledali našo prestolnico še iz ptičje perspektive. Reportažo o nenavadnem popotniku je posnela tudi POP-TV. V naslednjih dneh bo Chang potoval po slovenskih krajih do Katoliškega doma v Tinjah (Tainah) v Avstriji, kjer mu je gostoljubje ponudil rektor Jože Kopainig, nato pa bo pot preko Dunaj nadaljeval do Prage. Popotovanje bo predvidoma konec avgusta 2007 zaključil v Berlinu in tako po 30-tih državah Evrope prevozil okrog 16.800 km. Enainštiridesletni Choi v enem dnevu naredi približno 80 km, kar je za upravljanje vozička z usti in v različnih vremenskih razmerah, neverjeten napor. V letu 2001 je že prevozil pot preko

Chang Hyun Choi, ki svoj električni voziček upravlja z usti, se je ustavil v Postojni. Benjamin Žnidaršič in Jože Globokar

Amerike od Los Angelesa do New Yorka in se v svoji vztrajnosti ne misli ustaviti. S svojimi spremljevalci, ki ga spremljajo v najetem vozilu in mu pomagajo pri vseh opravilih, že načrtuje nove poti.

Benjamin Žnidaršič in
Jože Globokar

NAGRADA NA 18. IZOLSKEM EX TEMPORU

Po ulicah in trgih starega mestnega jedra Izole je 8. junija potekal 18. EX TEMPORE, ki ga je pripravil Center za kulturo, šport in prireditve Izola. V lepi in vroči poletni nedelji je pod senčniki kar 89 likovnih umetnikov začelo ustvarjati svoje umetnine. Med njimi tudi trije člani Likovne sekcije pri Zvezi paraplegikov Slovenije – Zorica Razboršek,

Benjamin Žnidaršič s sliko »Oljke,« do 5. nagrade Izolskega ex tempora.

Boris Šter in Benjamin Žnidaršič. Številni obiskovalci in turisti so lahko ves dan občudovali likovne umetnike pri njihovem ustvarjanju in slikah, ki so jih razstavili okrog svojega ustvarjalnega kotička. S temi slikami so tudi konkurirali za nagrado publike. Po 16. uri, ko so slikarji zaključili z delom je strokovna komisija izbrala slike, ki so se uvrstile v ožji izbor za nagrade. Na naše veliko veselje je bila med njimi tudi slika »Oljke,« ki jo je s čopičem v ustih narisal naš umetnik Benjamin Žnidaršič, član Društva paraplegikov Istre in Krasa. Seveda smo za tem nestrpno pričakovali razglasitev in podelitev nagrad. In res! Naša nominirana slika je dobila 5. nagrado ex tempora. To je veliko priznanje za našega umetnika, za naše likovno ustvarjanje in za naše mentorje..

Jože Globokar

BREJSKI DNEVI

Krajevna skupnost Brje je 6. julija pripravila BREJSKE DNEVE kjer so sodelovali tudi kulturni umetniki Zveze paraplegikov Slovenije. **PRIRIDITEV JE POTEKALA V KULTURNI DVORANI OB STARI ŠOLI BRJE Z ODPRTJEM LIKOVNE RAZSTAVE IN KULTURNIM ROGRAMOM** Ob otvoritvi razstave sta zbrane nagovorila podžupan Občine Ajdovščina Borut Koloini in predsednica KS Brje Dagmar Čehovin, razstavo pa so si ogledali tudi poslanka DZ Majda Širca in nekateri

Podžupan Občine Ajdovščina Borut Koloini se je zahvalil našim slikarjem za sodelovanje in predsednici NORME 7 Vlasti Rebek Dolenc za organizacijo.

gusta 2007 so svoja dela razstavljali:
Aleksandra Atanasovski, Brje
Jani Bevc, Ljubljana
Bojan Bizjak, Ajdovščina
Nastja Bric, Brje
Rasso Causevig, Postojna
Polona Kresal Bizaj, Ljubljana
Klavdij Leban, Tolmin
Tanja Poljšak, Nova Gorica
Katarina Prinčič, Šempeter
Zorica Razboršek, Anhovo
Dragica Sušanj, Ilirska Bistrica
Nike Škofič, Ajdovščina
Boris Šter, Trzič
Mihaela M. Tihelj, Vipava
Jože Tomažič, Pivka
Željko Vertelj, Kočevje
Metod Zakotnik, Škofja Loka
Benjamin Žnidaršič, Postojna

ustvarjalci filma »Babica gre na jug. V nadaljevanju kulturnega programa so v filmskem večeru – KINO SE VRAČA NA BRJE, na star projektor, v stari dvorani, na star način in na veliko platno predvajali prvi celovečerni

film v samostojni Sloveniji, »Babica gre na jug.« Film režiserja Vinčija Anžlovarja so posvetili dramaturgu filma Silvanu Furlanu. Produkcijo filma je omogočilo Društvo kinoteka. Na razstavi, ki je bila odprta do 10. av-

Benjamin Žnidaršič

NOV VELIK USPEH SLIKARJEV ZPS

Na izboru za Zlato paletu v abstraktnem slikarstvu, ki ga je 29.6.2007 tokrat organiziralo Društvo šaleških likovnikov v sodelovanju z Zvezo likovnih društev Slovenije, so naši predstavniki zopet odnesli tri priznanja. Boris Šter je dobil certifikat in

še kandidira med desetimi slikarji za največje priznanje. Zorica Razboršek in Benjamin Žnidaršič pa sta dobila pohvale. Sodelovalo je 14 društev iz cele Slovenije med njimi tudi Likovna sekcija ZPS. Komisija je od prispelih slik izbrala 44 del, ki so na voljo za ogled v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju do 17.7.2007. Vsekakor abstraktno ustvarjanje ni

preprosto, kakor lahko izgleda na prvi pogled, saj če pogledamo zgodovino in razvoj modernega slikarstva vidimo, da vsebuje ogromno analiz in razmišljanj o sami barvni materiji, osnovnih likovnih elementih, svetlobnih učinkih, matematičnih analiz slikarskih elementov in še bi lahko naštevali primere, ki na svoj poseben način psihološko vplivajo na počutje gledalca. Skozi abstraktno umetnost se je razvila uporabnost barvnih učinkov v vsakdanjem življenju. Torej kakšno je lahko abstraktno ustvarjanje na dane realistične teme? Z malo več poglobljenega razmišljanja je realističen motiv lahko na zelo preprost način uporabljen za abstraktno sliko, če v njem najdemo shemo kompozicije in barvno harmonijo oziroma uporabimo barvne tone motiva za izdelavo slike. Vse slike, ki so se uvrstile v ožji izbor so prepričljive v tem, da vsebujejo močan barvni volumen in so kompozicijsko urejene. Avtorji razstavljenih slik kažejo veliko mero delovnega truda in razmišljanja o osnovnih likovnih elementih, kot so črta, kompozicija, volumen barve in harmonija barve, tako da se za razstavljenega dela lahko izrazimo zelo pohvalno.

Benjamin Žnidaršič

Na izboru za Zlato paletu v abstraktnem slikarstvu, ki ga je 29.6.2007 tokrat organiziralo Društvo šaleških likovnikov v sodelovanju z Zvezo likovnih društev Slovenije, so naši predstavniki zopet odnesli tri priznanja. Boris Šter je dobil certifikat in še kandidira med desetimi slikarji za največje priznanje. Zorica Razboršek in Benjamin Žnidaršič pa sta dobila pohvale.

REZULTATI DP I NVALIDOV V EKIPNEM HITROPOTEZNEM

**ŠAHU Trbovlje, 27. 10.
2007**

Ekipo Zveze paraplegikov Slovenije je zastopala prva ekipa Društva paraplegikov Istre in Krasa. Ekipa ZPS je premagala z rezultatom 3:1 ekipo Sončka in proti ekipi Društvo paralitikov Slovenije remizirala z rezultatom 2:2 pa kljub temu ostala na zadnjem mestu. V konkurenci devetih ekip, ki so jih sestavljali vrhunski igralci šaha, ki nastopajo v ligaškem šahovskem tekmovanju neizkušena ekipa ni imela veliko možnosti, vendar izkušnje nekaj štejejo in lahko si drugo leto obetamo boljših rezultatov.

Končno stanje

1. DI Trbovlje 28,5
 2. MDI Idrija - Cerknovo 25,5
 3. DI Maribor 24,5
 4. DI Dravograd 24,0
 5. DI Moste - Ljubljana 19,5
 6. Društvo paralitikov Slovenije 16,4
 7. Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije 14,5
 8. DI Zagorje 13,5
 9. Sonček 7,0
 10. Zveza paraplegikov Slovenije 6,5
- Za ekipo ZPS so nastopili: Gašperut, Žnidaršič, Bašič in Jakomin.
Benjamin Žnidaršič

VSAKOLETNA MAR- TINOVA RAZSTAVA V BRJAH

Likovna sekcija Zveze paraplegikov Slovenije vsako leto organizira razstavo v času Martinovanja v Brjah, kjer nas domačini že deseto leto zapored sprejemajo odprtih rok. Tudi v petek 9. novembra 2007 je bilo tako.

Vipavsko grozdje je sladko, vipavsko vino je opojno, opevali so ga že stoletja nazaj, že takrat je slovelo daleč naokoli – njegov dober glas je segal do Dunaja in še dlje, danes ga uživajo vrhunski sladokusci po vsem svetu. Vinorodni okoliš Vipavska dolina ima 2200 hektarjev vinogradov, položenih na osončene griče, ki obdajajo dolino – skozi 27 vasi teče Vipavska vinska cesta, ena prvih tovrstnih tematskih poti na Slovenskem, vanjo je vključenih okoli 100 ponudnikov vina, mnogi od njih vam bodo h kozarcu ponudili dober domač prigrizek, nekateri pa vam bodo ponudili tudi prenočišča.

Ob otvoritvi naše razstave, ki jo je organiziralo Kulturno društvo NORMA 7, je bila organizirana tiskovna konferenca, kasneje pa v šotoru na sredi vasi Brje degustacija in predstavitev vinske sorte MERLOT. Le temu pa je sle-

dila pokušina te sorte iz Brejskih in Vipavskih hramov ter za dobro uravnoteženje še nekaj vzorcev iz drugih vinorodnih dežel Slovenije.

Benjamin Žnidaršič

ZAHVALA!

Spoštovani, ker sem bil dalj časa odsoten, se vam sicer z zamudo, a nadvse pristrčno zahvaljujem, da ste tako lepo sprejeli in spremljali gospoda Choi Chang-hyuna, ko je bil na svoji poti skozi Slovenijo. Predvsem po vaši zaslugi je bila naša država na njegovi dolgi poti eno najlepših in najpristrčnejših doživetji, kot mi je sporočilo veleposlaništvo Republike Koreje na Dunaju. Iskrena hvala za vaš trud.

S spoštovanjem in lepimi pozdravi,
Ivan Rudolf, častni konzul
Republike Koreje

STARANJE

Da starost bo prijetna,
naj se nikdar ti ne mudi.
Vsak trenutek prav porabi.
Čim več dela sam opravi,
delo zdravje ti krepi,
za staranje pa časa ni.

Če to z veseljem boš opravljal,
visokim jubilejem
boš nazdravljajal.
Prihodnosti se nič ne boj,
saj mladi gredo za teboj!

Jakob Kaučič

Ob otvoritvi naše razstave, ki jo je organiziralo Kulturno društvo NORMA 7, je bila organizirana tiskovna konferenca, kasneje pa v šotoru na sredi vasi Brje degustacija in predstavitev vinske sorte MERLOT

ZDRUŽENJA PARAPLEGIKOV ZA VEČ SODELOVANJA

Znova je tu želja po ponovni vzpostavitvi sodelovanja med paraplegiki na območju jugovzhodnega Balkana, ki je včasih bilo zgledno predvsem po zaslugi Zveze paraplegikov.

Zveza paraplegikov Republike srbske je v Banjaluki organizirala posvetovanje in okroglo mizo z naslovom »Organizacije, ki združujejo paraplegike v prehodu tranzicije«. Na to okroglo mizo je bila povabljena kot nosilec izkušnje tudi Zveza paraplegikov Slovenije, da predstavi svoje izkušnje. Predvsem jih je zanimalo, kako je na področju invalidskega varstva poskrbljeno v Sloveniji in na katere pasti morajo biti v svojih sredinah pozorni ob sprejemanju zakonodaje. Na posvetu so se prisotne organizacije iz Srbije, Vojvodine, Federacije Bosne in Hercegovine, kakor tudi Zveze paraplegikov Republike Srbske kot gostiteljice izredno zanimale za vključitev v Evropsko zvezo paraplegikov (ESCIF). Pri teh postopkih organizacije pričakujejo pomoč pri vključevanju tudi od naše Zveze, ki je bila med ustanovitvenimi članicami. Kolega Josip Velček iz Vojvodine je slikovito orisal in nakazal vlogo, ki jo je Zveza paraplegikov že imela na tem prostoru, ko je dejal: »pred tridesetimi leti je bil Ivan Peršak in slovenski paraplegiki tisti, ki ste nas združili in bili gonilna sila v takratni državi. Po meddržavnem potresu leta 1990 je to sodelovanje zatonilo. Ponovno smo na začetku organiziranja in povezovanja, tokrat v Evropsko zvezo paraplegikov in tu pričakujemo, da boste podobno kot nekdaj ponovno prevzeli pobudo. Mi smo se ukvarjali sami s sabo med tem, ko ste vi nadgrajevali zgrajeno.« Žal so v zadnjem trenutku sodelovanje odpovedali Zveza paraplegikov Črne Gore in Hrvaške, ki je tudi članica ESCIF.

Na okrogli mizi smo si predvsem izmenjali izkušnje o življenju paraplegikov in tudi o pravicah, ki jih imajo v posamezni državi. Kolegi iz držav udeleženk so predvsem izpostavljali enormne razlike, ki so nastale pri

pravicah posameznika, ki jim je invalidnost nastala kot posledica vojne in tistimi, ki so se poškodovali v različnih nesrečah ali obolenjih. Najbolj nujni za njih so medicinsko-tehnični pripomočki, invalidnine in dodatek za pomoč in postrežbo. Ne želijo,

Seveda pa so udeležence zanimale tudi izkušnje s povezovanjem med ostalimi invalidskimi organizacijami v Republiki Sloveniji in predvsem njihovo financiranje. Po odzivu sodeč sem našo Zvezo zgledno zastopal, hkrati pa ponudil pripravljenost

Pogovor s paraplegiki iz Vojvodine

da se komu kaj zmanjša, želja je, da se najnujnejše stvari, ki so skupne vsem paraplegikom in tetraplegikom, izenačijo. Zagotovo pa ostanejo pravice tistim upravičencem, ki gredo z naslova služenja domovini. In s to ugotovitvijo, ki je bila del zaključka, sem se strinjal tudi sam.

Med samim simpozijem sem spoznal prijetnega sogovornika Draga Vučenoviča. V svoji knjigi, ki mi jo je predstavil, je začel poglavje z zanimivim naslovom: »hendikepirani su samo oni, koji izgube hrabrost«, v njem je opredelil invalidnost kot človeško usodo. Knjiga je na voljo v knjižnici Zveze.

Ker je bilo povabilo in želja organizatorja, da se v času skupnega bivanja od 26. do 28. oktobra 2007 čimbolj izčrpno predstavi tudi organiziranje Zveze paraplegikov Slovenije in njenih društev, sem imel kot nosilec določenih tem kar nekaj priprav.

po pomoči in sodelovanju v prihodnje. Skupni cilj vseh je boljši jutri za paraplegike in tetraplegike, predvsem na tistih področjih, kjer je mnogo projektov še v razvoju.

Dane Kastelic

ZAHVALA!

Zahvaljujem se vam za čestitke, ki ste mi jih namenili ob imenovanju za ministrico. Trudila se bom, da bom delovala povezovalno in v dobrobit slovenskega visokega šolstva, znanosti, tehnologije in informacijske družbe. Tudi vam želim obilo uspeha pri vašem delu in vas prisrčno pozdravljam,

Mojca Kucler Dolinar

USTANOVNA SKUPŠČINA NACIONALNEGA SVETA INVALIDSKIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE

V petek 21. septembra 2007 je prišlo do realizacije Pogodbe o ustanovitvi Nacionalnega sveta iz leta 2005, ki so jo na podlagi 25. in 26. člena Zakona o invalidskih organizacijah

s širokim konsenzom me invalidskimi organizacijami posredovala članom ustanovne Skupščine. Po predstavitvi opravljenega dela, od podpisa pogodbe do formalne usta-

SKIH ORGANIZACIJ, ki delujejo na državni ravni pod nazivom Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS). Predstavniki so nato po razpravi sprejeli STATUT NSIOS, ter ugotovitveni sklep o sestavi Upravnega odbora NSIOS, v katerem imajo svoj glas – predstavnika vse invalidske organizacije, ki so pristopile k ustanovitvi NSIOS. Po poslovniku se je seja skupščine prekinila tako, da se je sestal Upravni odbor, ki je izmed sebe izvolil predsednika in dva podpredsednika. Slednji trije sestavljajo operativno telo Sekretariat, ki sestavlja še predstavnik Upravnega odbora, ki je neposredno zadolžen za finančne zadeve. Najstarejši med člani Upravnega odbora je vodil postopke izvolitve za omenjene funkcije in o volitvah seznanil prisotne. Za predsednika je bil izvoljen Boris Šuštaršič, za podpredsednika sta bila izvoljena Stane Padežnik in Drago Novak kot četrti član sekretariata je bil izvoljen Midhed Huskič. Interese paraplegikov bo v Upravnem odboru zastopal predsednik Zveze Ivan Peršak v nadzornem odboru pa bo sodeloval Vilibald Pepevnik.

NSIOS-delovno predsedstvo (od leve člana delovnega predsedstva Jakovljevič in Lapajne, Okoren-predsednik, Kušar-tajnik)

sklenile invalidske organizacije. Tako je s konstitutivno skupščino NSIOS pridobil tudi status pravne osebe.

novitve NSIOS, ki ga je predstavil Boris Šuštaršič, je potek seje sledil dnevni redu. Med tem pa je ve-

Ustanovna skup. (prvi z desne novi predsednik NSIOS Boris Šuštaršič)

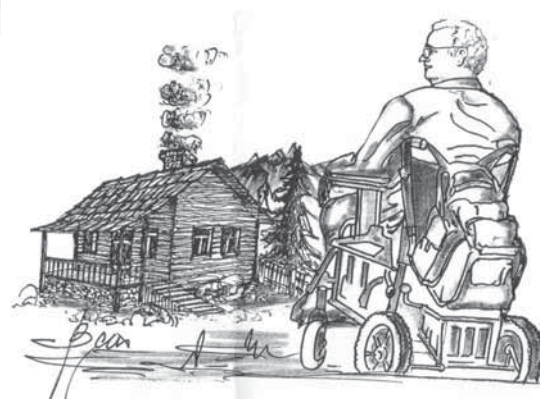
»Zelo pomemben dan, če ne že zgodovinski trenutek za vse invalide v republiki Sloveniji« je dejal ob otvoritvi ustanovne skupščine delovni predsednik Jože Okoren in predlagal udeležencem v sprejem dnevni red za nadaljevanje. Omenil je, da je vse potrebno gradivo in akte, vključno s Statutom na desetih pripravljalnih sestankih delovna skupina široko prediskutirala in gradivo usklajeno

rifikacijska komisija ugotovila, da je ustanovna skupščina sklepna, saj so prisotni predstavniki vseh invalidskih organizacij, katere so podpisale pogodbo o združevanju.

Skupščina je kot prvo izglasovala sklep o USTANOVITVI ZVEZE REPREZENTATIVNIH IN DRUGIH INVALID-

Pričakovanja do nacionalne organizacije (NSIOS) posameznih članic so velika, upam, da jih bo v taki organizacijski strukturi uspelo upravičiti.

Dane Kastelic

Karikatura: Bernašek

Konklave

ZAKON O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI ZA INVALIDE

Temelji za zakonodajo izenačevanja možnosti invalidov so postavljeni v skupnih evropskih določilih in mednarodnih dokumentih na ravni OZN.

Evropska unija se je v temeljnih dokumentih, predvsem v 13. členu Amsterdamske pogodbe, zavezala, da promovira enakost možnosti. Enakost invalidov v vsakdanjem življenju pogosto ni dosežena kljub napredku in dosežkom v zadnjih letih. Novi pristop, ki ga Evropska komisija želi spodbujati v državah članicah temelji na pravicah invalidov. Vsebina in značilnost se nanaša na zagotavljanje enake obravnave in pravic, brez diskriminacije, namesto prej uveljavljenega modela posebne obravnave. Poleg tega je treba poudariti, da evropski socialni model temelji na enakosti demokracije in upoštevanja temeljnih pravic v vseh državah članicah, začenši z odklanjem vseh oblik diskriminacije (tudi zaradi invalidnosti) ter spodbujanjem enakosti in raznolikosti. Na ravni OZN predstavlja sodobno izhodišče za zakonodajo Konvencija o pravicah invalidov, sprejeta v letu 2006, ki jo je Republika Slovenija v letu 2007 že podpisala, pripravljamo pa tudi postopek ratifikacije za njeno uveljavitev. Mednarodna skupnost stopa torej po poti pravnega varstva (formalnega in dejanskega) zagotavljanja enakih možnosti in enake obravnave invalidov. In temu sledi tudi Slovenija. Naj samo ponovno opozorimo na spremembo 14. člena ustave, v katerem so izrecno »zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino«.

V skladu z letošnjim programom dela na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve pripravljamo besedilo Zakona o izenačevanju možnosti invalidov. Pripravo zakona vodi generalni direktor Direktorata za invalide, mag. Cveto Uršič, pri pripravi pa sodelujemo tudi ostali sodelavci.

Reprezentativnim invalidskim organizacijam smo prvi osnutek besedila zakona posredovali v mesecu juliju 2007. Usklajevanja z organizacijami, ki so podale pripombe in dopolnitve na takratno besedilo potekajo od meseca septembra naprej. Po zaključku usklajevanja se predvideva obsežna javna razprava na ravni civilne sfere ter medresorsko usklajevanje in obravnavna na Vladi in v Državnem zboru.

Zakoni s področja izenačevanja možnosti invalidov imajo praviloma dve temeljni poglavji: prepoved diskriminacije in ukrepi za izenačevanje možnosti invalidov, to je socialno ekonomske pravice. Seveda pa ima tovrsten zakon tudi ostala določila, kot na primer uvodne določbe, postopke v sporih v primeru diskriminacije na podlagi invalidnosti, organe odgovorne za izvajanje zakona in rok v katerem začnejo veljati posamezne pravice. Tak bo predvidoma tudi slovenski zakon!

Tako naj bi se v prvem poglavju pojasnili temeljni pojmi kdo je invalid, kaj je diskriminacija in kaj je primerna prilagoditev, ki jih besedilo povzema po Konvenciji OZN o pravicah invalidov. Nadalje mora biti pojasnjeno kaj je namen zakona – to je preprečevanje in odpravljanje diskriminacije invalidov, ki temelji na invalidnosti. Cilj zakona je invalidom ustvarjati enake možnosti na vseh področjih življenja. Definirano naj bi bilo tudi zagotavljanje enakih možnosti, ki je v skladu s Standardnimi pravili izenačevanja možnosti invalidov. V poglavju o prepovedi diskriminacije bo poudarek na istih vsebinah kot jih vključuje Konvencija. Tako naj bi bila prepovedana vsaka oblika diskriminacije zaradi invalidnosti v postopkih pred državnimi organi in organi samouprave ter nosilci javnih funkcij in služb. Prepovedana naj bi bila tudi diskriminacija zaradi invalidnosti glede dostopnosti do storitev. Ukrepi za odpravljanje ovir pri dostopnosti do storitev se nanašajo tudi na dostopnost do informacijskih, komunikacijskih in

drugih storitev. Končno, določbe konvencije morajo biti konkretizirane, kar je posebej pomembno za paraplegike in tetraplegike, tudi s prepovedjo diskriminacije zaradi invalidnosti pri dostopnosti do uporabe objektov v javni rabi in javnih površin, med katere štejejo objekti, v katerih so državni uradi oziroma se izvaja vzgojno-izobraževalna, zdravstvena in socialnovarstvena dejavnost, objekti namenjeni kulturni dejavnosti, turizmu, športu ipd.

Ko govorimo o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah invalidov moramo vedeti, da so države dolžne sprejeti vse možne ukrepe v okviru razpoložljivih virov, torej tudi upoštevajoč stopnjo gospodarskega razvoja oziroma finančno možnost države. Zato moramo tudi pri pripravi tega poglavja zakona biti realni in se zavedati, da vsega kar bi želeli in tudi invalidi potrebujejo, ni možno zagotoviti kot pravico v zakonu. Tako bo to poglavje zakona verjetno tisto, o katerem bodo potekala zelo podrobna in zahtevna pogajanja. Potrebna bo strpnost, pravičnost in realnost! Vsekakor pa bo moral zakon zagotoviti pravico do nekaterih pripomočkov za samostojno življenje, ki jih sedanji predpisi s področja zdravstvenega varstva ne zagotavljajo (npr. za gluhe in slepe za premagovanje komunikacijskih ovir ali pa v primeru paralegikov in tetraplegikov za prilagoditve vozil ipd). Na drugi strani pa ne moremo govoriti samo o pripomočkih za posameznika, temveč je za samostojno življenje invalidov celo bolj pomembna pravica in dolžnost države, da zagotovi dostopnost okolja. V uvodu sem zapisala, da mora imeti vsak zakon tudi določeno, kdo je nosilec posameznih nalog in kakšne so njegove pristojnosti ter obveznosti. Akcijski program za invalide 2007 - 2013, ki ga je Vlada sprejela lani novembra določa, da mora vlada spremljati njegovo izvajanje na nacionalni, pokrajinski in lokalni ravni. To bo vsekakor moralo biti zapisano tudi v zakonu in seveda tudi, da bi moral v prihodnje tak

akcijski program sprejeti najvišji zakonodajalec, to je Državni zbor.

Ker Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja že določa postopke in organe v primeru sporov zaradi diskriminacije ni potrebe, da bi zakonodajalec določil še kakšne druge organe. Zato lahko pričakujemo, da bo v zakonu samo zapisana napotitev na uporabo Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja. Končno, vsak predpis ima določen tudi rok za pričetek njegovega izvajanja. Verjetno bodo v zakonu za različne pravice določeni različni roki. Nekateri so lahko tudi zelo dolgi – na primer za primer prilagojenosti železniškega prometa je v evropskih predpisih določen kot rok leto 2025. Seveda pa bodo druga določila začela veljati takoj.

EVROPSKA KONFERENCA ZA INTEGRACIJO INVALIDOV, BERLIN

V Berlinu je v mesecu juniju 2007 med predsedovanjem Nemčije Evropski uniji potekala dvodnevna mednarodna konferenca, ki se je udeležilo preko 300 predstavnikov invalidov, strokovnih delavcev in predstavnikov držav članic Evropske unije, Evropske komisije, držav kandidat in EFTA držav.

S strani Slovenije so se konference udeležili generalni direktor Direktorata za invalide, mag. Cveto Uršič, ter dve strokovni sodelavki. Slovenske invalidske organizacije je zastopal g. Boris Šuštaršič, ki ga je na konferenco delegiral Evropski invalidski forum.

Med predsedovanjem je Nemčija izpostavila prioriteto na področju invalidskega varstva – socialno odgovornost Evropske unije za invalide. Glavni cilj, ki ga je konferenca izpostavila, je ozaveščanje o pozitivnih vrednotah različnosti, spoštovanja, priznavanja in tolerance v družbi. Organizacija konference je bila hkrati

prispevek Evropske unije k Evropskemu letu enakih možnosti za vse.

Konferenca se je hkrati osredotočila na tri ključne teme: zaposlovanje, izobraževanje in promoviranje enakih možnosti s posebnim poudarkom na dostopnosti – zaposlovanja in izobraževanja v okviru t.i. mainstreaminga ter enake možnosti s prepoznavanjem ovir dostopnosti v družbi.

Prioritete (tri ključna področja), izpo-

Claudio Puppo, predsednik Zveze društev gibalno oviranih Italije in Aleksandra Tabaj

stavljene na konferenci, so osnovane na Konvenciji o pravicah invalidov, ki je prvi univerzalen instrument človekovih pravic za invalide. Konvencija pomeni nov okvir za politiko invalidnosti tako v svetovnem merilu kot za države članice Evropske unije.

Konferenca je udeležencem nudila možnosti izmenjave različnih pogledov med politiko, nevladnimi organizacijami in stroko. Poleg velikega števila invalidov, ki so bili zastopani preko Evropskega invalidskega foruma in nacionalnih združenj, se je konference udeležila vrsta ministrov, državnih sekretarjev in drugih pomembnih državnih uslužbencev, ki vodijo politiko invalidskega varstva. Konferenco je strokovno obogatilo tudi znanje vrste priznanih strokovnjakov s področja invalidnosti.

Med dvodnevno konferenco je poleg številnih predavanj, delavnic, okroglice potekalo tudi neformalno srečanje ministrov, ki ga je vodil nemški minister. Na tem srečanju so delegacije izpostavile svoje politične prioritete in dosežke na področju invalidnosti. Poleg prisotnih šestih

evropskih ministrov in ostalih visokih predstavnikov je srečanju prisostvoval tudi evropski komisar za področje zaposlovanja, socialne politike in enakih možnosti ter drugi pomembni predstavniki Evropske komisije. Udeleženci so pripravili zaključke srečanja, v katerih so poudarili:

Konvencija OZN o pravicah invalidov je temeljni korak za promocijo, zaščito in polno uresničevanje človekovih pravic invalidov. Konvencija temelji na vrednotah Evropske unije, ki jo predstavljajo trije gradniki – enake možnosti, antidiskriminacija in inkluzija. Delegacije podpirajo nadaljnje korake, ki vodijo k ratifikaciji konvencije. Za nadaljnje delo pri uresničevanju konvencije se priporoča usklajen pristop držav članic EU, na temelju sodelovanja držav članic in invalidskih organizacij.

Prihodnji Evropski akcijski načrt bo opredeljeval nadaljnje korake pri implementaciji konvencije v državah članicah Evropske unije. Trojka predsedujočih držav Nemčija-Portugalska-Slovenija je predlagala dogovor, da v prihodnjih letih neformalna ministrska srečanja postanejo dogovorjena in redna, da bi se zgradil kontinuiran pristop Evropske unije na področju invalidnosti. Organizacijski okvir konference je predstavljajo sodelovanje med Nemčijo kot predsedujočo EU državo in Evropsko komisijo, ki je donirala večino sredstev za konferenco.

Ozaveščanje družbe o pravicah invalidov v državah članicah Evropske unije in skupni standardi Evropske unije na področju invalidnosti, ki se bodo v prihodnosti oblikovali na temelju konvencije, predstavljajo vizijo razvoja, ki jo bo v prihodnjem letu izpostavila med prvimi slovenskim predsedovanjem naša država. Tudi Slovenija bo v mesecu maju 2008 kot predsedujoča država organizirala evropsko konferenco na temo uveljavljanja Konvencije OZN o pravicah invalidov.

mag. Aleksandra Tabaj

SVETOVNI KONGRES FIZIOTERAPEVTOV

V mesecu juniju je v kanadskem mestu Vancouver potekal 15. svetovni kongres fizioterapevtov. Že več kot petdeset let se vsake štiri leta zberejo fizioterapevti s celega sveta, kjer predstavijo svoje delo, tako v vsakdanji praksi kot v raziskovalnem in pedagoškem delu. Postavljajo se nove smernice h terapevtskim pristopom in obravnavam. Na prvem kongresu leta 1953 je bila udeležba 25 držav, letos so sodelovali udeleženci iz 84 držav. Prisostvovalo je več kot 3500 fizioterapevtov in bilo predstavljenih 2000 prispevkov. Vsak posameznik je v bogatem strokovnem programu

Kongresni center s svojo značilno streho jader.

našel temo zase. Delo kongresa je potekalo v Vancouver Convention in Exhibition Centre, kjer se tudi odvija večina kongresov. Kot kongresni center deluje od leta 1987, leto prej je v mestu potekala svetovna razstava in je bil to kanadski paviljon.

Leta 2010 bodo potekale tu zimske olimpijske in paraolimpijske igre in takrat bo center novinarsko središče. Predavanja, simpoziji, delavnice, interaktivne diskusije, predstavitev plakatov je potekala na 14 lokacijah, organizacija pa je bila vrhunjska. Veliko so k temu pripomogli tudi prostovoljci. Vsebinski del je bil deljen na 16 področij, ki odsevajo glavna področja stroke in izvajalcev, kot npr. dostop do fizioterapije, autonomijo poklica, management v fizioterapiji, kulturne razlike, regulacija poklica, etika, zdravje in varovanje zdravja, integrirano delo – inter in intraprofesionalno, modele prakse, zavarovanje, mednarodna klasifikacija funkcioniranja, področja prakse, protokoli in

beleženje, standardi v poklicu.

Vse te teme so potekale v petih programskih sklopih: globalno zdravje, bistvena vprašanja stroke, postopki v praksi, izobraževanje in raziskave in razvoj. Velik poudarek je bil na z dokazi podprti praksi, z upoštevanjem smernic obravnave. Vsak dan so bila na programu tudi predavanja v obliki simpozijev, ki so jih izvajali mednarodno priznani predavatelji. Tako sem se med drugim udeležila predavanja gospe Judith Heumann, mednarodno priznane osebe na področju dela invalidskih organizacij in zagovornice človekovih pravic. V mladosti je prebolela otroško paralizo, študirala fizioterapijo, kasneje tudi pravo. Nekaj časa je delovala kot svetovalka pri Svetovni banki za področje nezmožnosti (disability) in razvoja in v tem času poudarjala pomen projektov te ustanove za omogočanje življenja in dela invalidov v okolju, kjer živijo. Pozvala je fizioterapevte, da pri svojem delu upoštevajo ne samo »zdravljenje« invalidov, ampak tudi sodelovanje z njimi, jih podpirajo in pomagajo pri njihovih težnjah za ponovno vključevanje v polnopravno življenje. Zaželeno je, da bi bil v praksi bolj upoštevan psihosocialni kot pa medicinski model. Po njenem mnenju in izkušnjah imajo invalidske organizacije, sicer velik politični vpliv, dejanske razmere na terenu pa se niso nič kaj dramatično spremenile. Dokler bodo ljudje gledali na invalide bolj s sočutjem in usmiljenjem, ne bo rezultatov v pozitivno smer, zato mora stroka pri tem aktivno sodelovati, da se ljudje ponovno vključijo v družbo polnopravno in da v družbi odigrajo svojo vlogo.

V sklopu predavanj, ki se dotikajo ljudi s spinalno poškodbo, je bilo kar nekaj predavanj. Tudi tu se odražajo ekonomske in kulturne razlike. Kolegica iz Skandinavije je v svojem referatu predstavila svojo raziskovalno nalogo glede najbolj primerne vzglavnika. Kot nasprotje pa je prav gotovo referat kolega, ki že več let v okviru Rdečega križa dela na področju rehabilitacije paraplegikov v Afganistanu. Kljub temu, da je to nemirno območje, praktično stalno v spopadih, so vzrok večine spinalnih poškodb prometne nesreče. Delo poteka na terenu, timsko. Tim pa sestavljajo fizioterapevt, šofer in avto, kot je slikovito opisal. Rehabi-

litacijskih ustanov ni, pa tudi če bi obstajale, jim tradicija ne dovoljuje zapuščanje doma. Pripomočki so skromni, skoraj jih ni. Delo je v danih okoliščinah usmerjeno v svetovanje, kako preprečiti komplikacije in

Parkirna mesta za invalide so dobro označena, velika in v bližini vhoda, npr. trgovine.

v danem okolju čim dalj preživeti in živeti. Področje elektrostimulacije je bilo prvič bogato predstavljeno, tako pregled dosedanjega dela, področja raziskav in kot kliničnih aplikacij. Dobili smo tudi informacije o terapiji z izvornimi celicami, ki pa je še vedno v fazi raziskav. Ko pa govorimo o samih terapevtskih postopkih je poudarek na učenju in ponavljanju, in upoštevanju mednarodne klasifikacije s poudarkom na sodelovanju.

Po kongresu sem se udeležila tudi tečaja funkcionalne električne stimulacije. Nič novega glede na tradicijo, ki jo ima Ljubljana, je pa na tamkajšnjih trgih dostopnih več tehnično dovršenih stimulatorjev.

Še nekaj besed o deželi in samem mestu. Kanada je velika dežela, vendar je kar 90 % prebivalstva naseljenega v 200 km pasu kanadsko ameriške meje. Mesto Vancouver leži na zahodni obali, v provinci Britanske Kolumbije. Zadnja leta je bil Vancouver imenovan kot najbolj priljubljeno in prijazno, varno mesto. Mesto je slikovito, že zaradi svoje arhitekture, obkroženo z veliko vode, otoki in gorovja z ledeniki. Tu še srečamo prvotne prebivalce – Indijance. Bogastvo njihove kulture je prikazano v Antropološkem muzeju, ki je v sklopu Univerze Britanske Kolumbije. Tudi cene so sprejemljive, vsaj za nas, ki prihajamo iz območja evra. Toliko prijaznih ljudi nisem še nikjer srečala, vsak je pripravljen pomagati, ne samo s prijazno besedo. Leta 2010 bodo gostitelji zimskih olimpijskih in paraolimpijskih iger, ki se bodo odvijale v samem mestu in bližnji okolici, zato aktivno potekajo gradnje in ostale priprave.

Pavla Obreza

DANI GLOBOKAR

1. Bralci, ki jim priimek Globokar ni neznan, bodo kaj hitro povedali, kdo ste, za ostale pa je najbolje, da sami poveste kaj o sebi.

Asist. Daniel Globokar, dr. med., specialist fizikalne in rehabilitacijske medicine

Rodil sem se leta 1969, januarja meseca. V tistem času je bil moj oče na rehabilitaciji v takratnem Zavodu za rehabilitacijo invalidov, na oddelku A, za bolnike po poškodbah in obolenjih hrbtenjače. Moj oče, Jože Globokar, se je poškodoval pri skoku v vodo, poleti 1968. Po končani rehabilitaciji smo skupaj zaživeli v novozgrajenem naselju Murgle na južnem koncu Ljubljane, v trosobnem stanovanju, ki ga je bilo moč prilagoditi za bivanje gibalno oviranega družinskega člana. Sorazmerno zgodaj sem se s pomočjo dobre vzgoje očeta vključil v delo in pomoč, tako da sva postala povsem neodvisna pri jutranjem vstajanju, oblačenju, negi in hranjenju, občasno pa tudi v popoldanskem času, kadar je bila mama zasedena z delom, kot prodajalka in kasneje vodja prodajnega oddelka v veleblagovnici Nama.

Po zaključenem usmerjenem izobraževanju v srednji šoli, sem opravil sprejemni izpit na Medicinski fakulteti v Ljubljani, nato pa eno leto preživel v vojaški uniformi, kot vojak JNA v Kninu. V tretjem letniku študija sem se seveda tudi zaljubil in ves nadaljnji študij preživel skupaj z Mojco, ki je postala moja žena, pred devetimi leti. Pred dobrimi dvema leti se

nam je pridružila Lucija, ki je navihan otrok, navdih in veselje za vso našo družino in sorodnike. Žena Mojca je zaposlena kot zdravnica anesteziistka v Kliničnem Centru v Ljubljani. Prosti čas namenimo za kratke izlete, veliko veselja nam predstavlja urejanje okolice in dokončno opremljanje hiše na Ljubljanskem Barju. Za študij medicine sem se odločil že v času osnovne šole, saj sem bil skozi vse svoje otroštvo in odraščanje v družbi z očetom in številnimi prijatelji, ljudmi z paraplegijo in tetraplegijo. Oče in vsi prijatelji, ki jih je usoda prikovala na pripomočke za gibanje, so me učili in dajali vzgled z optimizmom, nezlomljivo voljo do aktivnega življenja, vztrajnostjo in pripravljenostjo za odrekanja. Velikokrat se v spomin prikradejo utrinki iz skupnih izletov, druženj, ribolova in drugih tekmovanj, piknikov in pohajkovanj po naši prelepi domovini. Najlepše mi je spremljati in opazovati športnike, ki kljub svoji gibalni oviranosti dosegajo neverjetne rezultate, ki so večkrat nedosegljivi »zdravim ljudem«. O vseh teh dogodkih bo morda kdaj nastala zanimiva pripovedka oziroma roman....

Rehabilitacijska medicina me je dokončno »zastrupila« v času poletnih praks med študijem medicine, na takratnem Zavodu za rehabilitacijo invalidov Slovenije. Po opravljenem specialističnem izpitu, sem postal oddelčni zdravnik na oddelku za rehabilitacijo po možganski kapi. Možganska kap je vodilna bolezen, ki povzroča invalidnost ljudem, zato dela na našem oddelku in nevroloških oddelkih vseh regijskih bolnišnic v Sloveniji žal nikoli ne zmanjka. Sicer je rehabilitacijska medicina relativno mlada veja medicine, ki postaja vedno bolj ključna in pomembna za vse ostale segmente medicine.

2. Preden sem na Uredniškem odboru izvedela, s kom naj bi imela intervju, so mi povedali, da ste že kot otrok dejali »Ko bom velik bom pomagal atiju, da shodi.«. Predvidevam, da je vaša poklicna

usmeritev kalila ravno iz takšnega mišljenja - pomagati osebam, katerih zgodbe so tudi del vas.

Na odločitve o izbiri poklica je resnično vplivalo moje otroštvo, preživeta leta odraščanja z očetom, ko sva se skupaj učila, kako premagovati ovire in biti čim manj odvisen od pomoči drugih. Oče me je naučil ravnanja z različnimi delovnimi orodji, tako da sem postal njegov asistent pri opravljenih doma in na vrtu. Kasneje, v času pubertete pa sva se kdaj tudi sprla, ker sem bil upornik in nisem vedno upošteval izkušenj, ki jih ima starejši. Oče me je znal pomiriti in prepričati, tako da vedno obvelja njegova rešitev, saj zaradi nespečnosti ponoči in v zgodnjih jutranjih urah vedno vse do potankosti premisli in skupaj le uresničimo projekt izdelave ali popravila.

3. Sedaj ste asistent, specialist fiziater na Inštitutu za rehabilitacijo Republike Slovenije. Ustanova in delovanje sta nam zelo poznana. Vseeno pa se program izpopolnjuje. Kakšno vizijo imate in kako mislite, se bo rehabilitacija invalidov razvijala v prihodnje?

Moja vizija je sicer skromna po vsebini, vse znanje bom skušal čim bolj optimalno prenesti na posamičnega bolnika in ga pripraviti skupaj s člani rehabilitacijskega tima za čim bolj neodvisno in kvalitetno življenje po boleznih oziroma poškodbah. To je zanimiv dinamični proces, v katerem se kot zdravnik tudi sproti učim ob praktičnih izkušnjah samega bolnika-rehabilitanta, moram slediti in tudi sodelovati v izkušnjah in raziskavah drugih strokovnjakov, ter to znanje in izkušnje uporabljati pri vsakodnevem kliničnem delu.

Rehabilitacija medicina bo v prihodnje nedvomno napredovala in bo omogočala čim bolj samostojno življenje tudi najtežje prizadetim osebam po poškodbah ali obolenjih. Glavni napredki se trenutno kažejo v razvijajoči rehabilitacijski tehnologiji in vedno bolj izpopolnjenih medicinskih tehničnih pri-

pomočkah. Sočasno pa se moramo potruditi tudi za izboljševanje organiziranosti nudenja pomoči, svetovanja in načrtovanja za slehernega uporabnika zdravstvenih storitev.

4. Zakaj je rehabilitacija zaželjena in kateri so njeni pozitivni vidiki?

Rehabilitacijski proces je nujen zaradi hitrejšega okrevanja in prilagajanja sleherne osebe, ki ga pogosto imenujemo tudi rehabilitant. Glavni pozitivni vidiki so zmanjševanje prizadetosti, oviranosti in doseganje maksimalne možne stopnje funkcioniranja. Rehabilitacija je proces, ki se ne konča z vrnitvijo osebe iz bolnišnice domov, je neprekinjena, cilji se sprotno dopolnjujejo in spreminjajo, za vsakega posameznika. Preprosto povedano, rehabilitacija je kot vseživljenjsko učenje. Pri tem učenju posamezniku lahko pomagajo nasveti in navodila zdravnika, terapevtov, drugih ljudi z podobnimi ovirami, nujni in potrebni medicinsko tehnični pripomočki, ter ustrezne prilagoditve okolja. Morda najpomembnejši dejavnik pri tem predstavlja družina, ki je vir opore, zaupanja in motivacije vsakemu bolniku-rehabilitantu.

5. In še za konec- kako v prihodnosti vidite sodelovanje z Zvezo paraplegikov Slovenije?

Osebnost bom skušal slediti svetlim zgledom dela in zavzetosti vaših nekdanjih sodelavcev; zdravnikov in drugih vaših sodelavcev, s katerimi ste orali ledino v preteklih desetletjih. Skupaj ste z prizadevnostjo in odločnostjo dosegli neverjeten organizacijski in strokovni razvoj in napredek, v dobrobit svojih članov in posredno tudi vseh invalidov republike Slovenije. Pri svojem vsakodnevem kliničnem delu sem zavezan sodelovanju s sodelavci v rehabilitacijskem teamu. Zato se dobro zavedam, da je vsak sodelavec le člen v verigi, ki je močna le toliko, kot njen najšibkejši člen.

Asist. Daniel Globokar, dr. med.,
specialist fizikalne in
rehabilitacijske medicine

Intervju uredila: Vesna Grbec

OKROGLA MIZA V DOMU PARAPLEGIKOV V PACUGU

»VKLJUČEVANJE PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV V DOMAČE OKOLJE PO MEDICINSKI REHABILITACIJI«

Zveza paraplegikov Slovenije je dne 11. oktobra 2007 pripravila okroglo mizo na temo: »Vključevanje paraplegikov in tetraplegikov v domače okolje po medicinski rehabilitaciji«. Okroglo mizo smo organizirali ob obisku dveh članov Evropske zveze paraplegikov (ESCIF). Tako samo imeli priložnost za primerjavo življenja in dela paraplegikov in tetraplegikov v Sloveniji ter na Škotskem in na Nizozemskem. Žal smo se datumsko morali prilagoditi našim kolegom iz Evropske zveze, tako da na posvetu niso imeli časa biti prisotni nekateri predstavniki resornih ministrstev in Vlade. Vseeno so bili prisotni predstavniki Ministrstva za zdravje, Ministrstva za obrambo, predstavnica stroke iz Inštituta RS za rehabilitacijo in drugi predstavniki javnega življenja. Zaradi neodložljivih obveznosti se je svojega izostanka, opravičil tudi gospod poslanec Stanislav Brenčič (predsednik Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide v Državnem zboru). Veseli pa smo bili, da se je v njegovem imenu udeležila gospa Nada Skuk, ki se je tvorno vključila v sam posvet.

Uvodno predstavitev situacije osebe, ki se poškoduje in se ji življenje popolnoma obrne na glavo, je predstavil podpredsednik Zveze paraplegikov Slovenije Dane Kastelic: »Po prvi medicinski pomoči je za človeka, ki je postal paraplegik ali tetraplegik, že sama rehabilitacija velik napor in stres, po drugi strani pa tudi upanje. Največja težava ob nastanku invalidnosti je ponovna vključitev v t.i. normalne tokove življenja. Še nedolgo tega je bila praksa novonastalega invalida medicinsko rehabilitirati ter ga postati domov, kjer naj tudi ostane. Ugotovitve

so, da invalid para ali tetraplegik stane državo za časa življenja okoli 8 mio EUR (zdravljenje in pokojnina). V primeru čim hitrejših vključitev v invalida v »normalno« življenje (delo, družina...), se strošek zniža tudi za polovico. Izsledki iz tujine kažejo, da je medicinska rehabilitacija dosegla nivo, da obdrži pri življenju veliko večje število invalidov, kot desetletje nazaj. Danes tako postaja socialna rehabilitacija pomembna veja pri celotni rehabilitaciji invalidov. Po večmesečni medicinski rehabilitaciji, ko se usposobi za življenje na vozičku, na nov položaj lastnega telesa, pa se v večini primerov odpre vprašanje vrnitve v domače okolje, iz različnih vzrokov: psihološkega, sociološkega, materialnega, ...«

Vinifred Bookma, predsednica spinalno poškodovanih na Nizozemskem: »Za osebe, ki se poškodujemo imamo pri nas na Nizozemskem dobro poskrbljeno že od medicinske rehabilitacije naprej. Vsako osebo se obravnava individualno in se zanjo pripravi vse potrebne pogoje za čim hitrejšo vključitev v normalne življenjske tokove (zagotoviti vse potrebne medicinsko tehnične pripomočke, odprava arhitekturnih ovir na domu, usmeriti kam naprej v življenju...). Izkušnje preizkušenih para in tetraplegikov pomenijo osnovo za socialno rehabilitacijo naših novih članov.« Kot zanimivost bi dodali še, da je gospa Bookma zaposlena pri vladnem programu komunikacije neinvalidnih oseb z invalidom. Program je namenjen vsem uslužbencem v javnem življenju (vozniki avtobusa, zaposleni v javnih ustanovah, učitelji...) in temelji na odpravljanju negotovosti kako ravnati z invalidno osebo ter kako do nje pristopiti. Uči jih, da je potrebno pogledati preko vozička saj pred njimi stoji oseba ne invalidnost.

Adrian O'Donnell, predsednik spinalno poškodovanih na Škotskem:

»Naša zveza se trudi zagotoviti našim članom, ko pridejo izven inštitucij za rehabilitacijo, čim boljše pogoje za življenje. Na Škotskem imamo en tak center, v Združenem kraljestvu pa je osem inštitucij, ki so namenjene rehabilitaciji invalidov. Financiramo se predvsem iz državnega proračuna in še nekaterih skladov, ki so namenjeni izboljšanju zdravja in skrbijo za financiranje boljšega življenja invalidov. Predvsem pa naši člani dobijo približno 400 funtov na teden, kar jim zagotavlja finančno neodvisno življenje in razmeroma primeren standard. Prav zaradi te podpore, ki je nestimulativna za potrebo po zaposlitvi pa imamo na škotskem izredno majhen odstotek zaposlenih invalidov (samo 10%).« Zanimivo pri njih je, da jim država pomaga z nakupom osebnega vozila ter da imajo poleg podpore še druge ugodnosti, kot so brezplačni prevozi v avtobusnem in železniškem prometu...

Kot sklepna misel okrogle mize je postalo dejstvo, da je socialna rehabilitacija izrednega pomena tako za posameznika kot tudi za državo. Dane Kastelic je še dodal: »Slovenija do sedaj še nima takšne ustanove, ki bi imela vsebino in namen socialne in obnovitvene rehabilitacije. Zato je nujno potrebna oblika storitev v socialnem varstvu in bi izvrstno dopolnjevala in nadgrajevala državne programe invalidskega varstva. Vsekakor bi država s tem zmanjšala posledične bolezni paraplegije, zaradi tega pa tudi stroške zdravljenja in institucionalne oskrbe (bolnice in domovi za ostarele), pridobila na večjem odstotku aktivnega prebivalstva ter konec koncev razvila segment v turističnem okolju, kjer bi ljudje na invalidskem vozičku lahko letovali s svojo družino, zraven poskrbeli za svoj organizem z ustrežno terapijo in imeli možnost ustrežno usposobiti svoj ortopedski pripomoček. Najslabše za družbo kakor za posameznika je, da te po medicinski rehabilitacije pošljejo v domačo oskrbo, država ti po možnosti preko

zakonske regulative zagotovi minimalni mesečni prejemek tako imaš ustvarjene idealne pogoje, da čim prej dočakaš svoj biološki konec!! Zveza paraplegikov Slovenije se proti takemu načinu razmišljanja dokaj uspešno zoperstavlja že polnih osemindeset let svojega delovanja. Zato je pričela z gradnjo Doma paraplegikov, ki bo dajal materialno osnovo, da se to ne bo dogajalo.« Po uradnem zaključku posveta smo še pozno v popoldan nadaljevali v prijateljskem klepetu in primerjali življenje v Sloveniji in socialno razvitejših državah, kar Nizozemska nedvomno je. Sklep je bil, da z delom, ki ga je Zveza paraplegikov Slovenije do sedaj dosegla niti ne odstopamo veliko od evropskega povprečja in bi se (tudi z dokončanjem Doma paraplegikov) hitro lahko postavili ob bok državam, ki jih imamo vsi tako radi za zgled dobre prakse. Žal nam je bilo, da smo zopet morali zavriniti kongres Evropske zveze paraplegikov, saj na slovenski obali ne moramo zagotoviti 40 sob dostopnih z invalidskim vozičkom. Le to je velika škoda za našo Zvezo kot tudi za Slovenijo, ki jo želimo napraviti za zeleno turistično destinacijo. Upamo, da bomo kongres lahko izpeljali v enem od prihodnjih let (2009 ali 2010), v drugem letu pa bo sosednja Hrvaška imela možnost gostiti evropske paraplegike in tetraplegike, ki so zaradi gibalno okrnjenih zmožnosti vedno izredno zvesti gostje turističnim destinacijam, ki jih poznajo.

Jani Trdina

ZAHVALA!

Iskrena hvala za izražene čestitke in dobre želje. Z veseljem se bom udeležila obiska pri vas, na katerem mi boste lahko predstavili projekt Dom paraplegikov v Pacugu. V upanju na dobro skupno delo tudi v bodoče, vas lepo pozdravljam.

S spoštovanjem,
Zofija Mazej Kukovič

RES DOBRA SEDEŽNA BLAZINA

Uporabniki sedežne blazine J2® Deep Contour po dolgotrajnih izkušnjah zatrjujejo, da je ta blazina vsestransko najbolj kvalitetna in nudi najbolj optimalne pogoje pri preprečevanju nastanka preležanin. S svojo 11,5 cm globoko sedežno vdolbino, zagotavlja uporabnikom zmanjšanje pritiskov in trenja na najnižjo možno raven.

Sedežna blazina J2® Deep Contour je sestavljena iz lahke, večslojne, predoblikovane penaste osnove. Nanjo je položena (na tri področja razdeljena) »Fluid Tri-Pad« blazina, ki je napolnjena s posebno tekočino. S temi materiali in tehnološkim postopkom so dobili blazino, ki je namenjena uporabnikom z najvišjo tveganostjo poškodbe kože v sedalnem predelu in visokimi zahtevami po udobnem in stabilnem sedenju.

Lastnosti:

Jay Flow™- potopitev brez upora. Ta pripomore k zmanjšanju pritiskov in trenja na najnižjo možno raven. Sloj mehke pene debeline 5 cm bočno podpira kolka in omogoča sednici in trtici potopitev v predel s »fluidom«. Plast tanke pene pod blazino s fluidom dodatno pripomore k udobnosti in zaščiti. Daljša sedežna poglobitev, ki se poševno oži proti zadnjemu robu, omogoča čvrst položaje medenice in s tem večjo stabilnost. Dimenzije: višina 11,5 cm, teža (velikost 40x40 cm) 2,72 kg, širina od 35,5 do 61 cm, globina od 35,5 do 51 cm, največja obremenitev 113 kg.

DP Ljubljanske pokrajine

DAN, KO SMO SI OKREPILI DUŠO IN TELO

V društvu smo v tem času pripravili dva izredno zanimiva in vabljava izleta. Ob koncu junija smo si ogledali staro kamniško jedro, v Tunjicah obiskali Zdravilni gaj in se podali z gondolo celo na Veliko planino. Ker je izostala septembrska

metrov velikega Cerknškega jezera. Ta prikaz je resnično edinstven. Prav nazorno smo lahko videli kako vode v obliki potokov, studencev, hudournikov in reka, ki na koncu dobi sedmo ime Ljubljanica, iz številnih bruhalnikov polnijo jezersko dno

ali v jeseni. V njem živijo številne ribe, predvsem ščuke, kleni, krapi, rdečeperke, ostriži in seveda žabe. Ob jezeru in otokih pa se zadržuje ali gnezdi preko 230 vrst ptic. Med njimi tudi rjavovrati ponirek, ki ima gnezdišče v Sloveniji samo tukaj in nikjer drugje. Poleti, ko jezero presahne pa kmetje po jezerskem dnu kosijo travo. V Jezerskem hramu smo lahko videli tudi 12 metrski drevak.

Lep jesenski dan je le še polepšal srečanje ob Cerknškem jezeru.

številka naše revije in so junijski dogodki že zastareli, vam bomo bolj na kratko predstavili le septembrski izlet ob Cerknškem jezeru.

Za začetek smo najprej v cerkvi sv. Petra in Pavla v Dolenjem jezeru, kjer nam je župnik Metod Lampe po pozdravnem nagovoru daroval sveto mašo, poskrbeli za duševno plat. Kot je na takih srečanjih že navada, smo se nekaj časa zadržali pred cerkvijo poizkusili sladke dobrote, ki so jih posebej za nas pripravile gospodinje cerknškega Karitasa, nato pa se odpravili v bližnji Jezerski hram Kebe.

No, tam je res kaj videti. Žal, po stopnicah do muzeja v prvo nadstropje nismo mogli, zato pa smo na veliki maketi ob odlični razlagi spoznali celoletni utrip svetovno znanega presihajočega in 26 kvadratnih kilo-

in se v obrnjenem vrstnem redu ponovno v številnih požiralnikov

Člani društva Lovrenc so nas za nekaj trenutkov popeljali v srednji vek.

umaknejo v skrivnostno kraško podzemlje. Vmes se v tem ciklusu sliši regljanje žab, ruk jelena in skovik sove. Jezero je seveda največje v času največjih padavin. To je spomladi

Po ogledu vseh teh čudes smo se nekateri s kombiji, drugi z avtomobili, tretji pa celo z lojtrnikom, prepeljali v bližnjo Dolenjo vas, kjer so nas sprejeli člani Društva ljubiteljev narave, konj in tradicije Lovrenc. Pripravili so nam odličen golaž, v nadaljevanju pa prikazali prave viteške veščine. Vitezi so se na iskrih konjičkih v največjem galopu pomerili v metu bojne sekire, metu kopja, uporabi bojnega biča in snemanju prstana. In nenazadnje še v mečevanju za zalo grofično. Sicer pa »vitezi« Društva Lovrenc zelo uspešno tekmujejo na različnih prireditvah tako doma kot v tujini.

Pozdravil in nagovoril nas je tudi podžupan Občine Cerknica Marko Rupar, ki je na kratko predstavil predvsem turistično plat občine,

poudaril pa, da občuduje našo veliko voljo in optimističen pogled na življenje. »Tam, kjer je volja, je tudi pot! In vi imate te volje zelo veliko,« je še dodal.

Tokrat je na naš tradicionalen izlet prišlo kar precej naših članov in vsi so bili zadovoljni.

No, nekaj je k temu prav gotovo pripevalo tudi izredno lepo vreme. Seveda pa brez dobre muzike tudi ni šlo. Za to je poskrbel DJ Marino.

Jože Globokar

DP Ljubljanske pokrajine

HUMANITARNA TEKMA V KORIST DRUŠTVA

Športno društvo MAVRICA iz Kamnika je oktobra v Športni dvorani v Kamniku pripravilo veliko humanitarno športno prireditev. Njihova košarkarska ekipa MAVRICA CALCIT se je namreč v dobrodelni tekmi pomerila z ekipo GENERACIJA v kateri smo videli nekdanja zvenéča imena slovenske košarkarske scene kot so: Slavko Kotnik, Dušan Hauptman, Franci Volaj, Pavle Polanec, Mario Kraljevič in drugi, ki so navduševali s svojimi košarkarskimi veščinami in spominjali na

Skupinski posnetek vseh igralcev

čase njihovega aktivnega igranja. Društvo je celoten izkupiček namenilo DP Ljubljanske pokrajine za nakup novega kombi vozila.

Tekma je bila atraktivna, zanimiva in enakovredna, saj je bil rezultat ves čas srečanja izenačen. Ob polčasu pa so v petnajstminutni tekmi zaigrali tudi košarkarji našega društva. Zeleni so zaigrali za ekipo Generacija, Beli pa za ekipo gostiteljev. Vsak koš ali pa njihove bolj atraktivne akcije so z aplavzom nagradili tako gledalci kot igralci obeh ekip. Na končni rezultat 117:109 za Generacijo so vplivali Zeleni, ki so dosegli 23 točk, Beli pa le 14.

Gledalce, goste in igralce je pozdravil in nagovoril tudi župan občine

Kamnik Tone Smolnikar. Izrazil je veliko zadovoljstvo, da je kamniško športno društvo Mavrica izvedlo to humanitarno prireditev, ob nastopu naših košarkarjev in predstavitvi košarke na invalidskih vozičkih pa dodal znani slogan – »Vsi enaki – vsi enakovredni.« Lep športen dogodek pa je še obogatila in popestrila otroška plesna skupina MIK.

Ob zaključku tekme se je vsem, ki so kakorkoli prispevali pri organizaciji te humanitarne prireditve zahvali predsednik Društva paraplegikov Ljubljanske pokrajine Gregor Gračner. Akcija za nakup novega kombija se je začela. In začelo jo je Športno

okolju preživeli tudi tisti naši člani, ki živijo v Domovih za starejše občane. Družbo jim je delalo še nekaj članov. In kaj so počeli? Seveda so se v tistih vročih dneh predvsem kopali

V teh mrzlih dneh so spomini na osvežilno kopanje kar prijetni

v prijetni morski vodi v bazenu in se nastavliali sončnim žarkom. Če je ostalo kaj časa so nekateri šahirali, voznik Tomaž pa jih je popeljal tudi na večerni izlet in osvežilni sladoled v bližnjo Izolo. Seveda je bilo veliko časa še za klepet in izmenjavo izkušenj. Za nego in pomoč pri vsakdanjih opravilih je poskrbela sestra Petra.

Jože Globokar

ODMEVNA RAZSTAVA SLIKARJEV DRUŠTVA

Društvo paraplegikov Ljubljanske pokrajine je sredi poletja v Informacijski pisarni MOL na Mačkovi v Ljubljani odprlo skupinsko razstavo svojih likovnih umetnikov, hkrati pa z izbranimi fotografijami predstavilo tudi utrinke iz dejavnosti društva in športa paraplegikov. Z razstavo ročnih izdelkov so se predstavile tudi članice iz Aktiva žena. Dodamo naj, da informacijsko pisarno vsak dan obišče veliko število ljudi, ki iščejo različne informacije o slovenski prestolnici. In med njimi je zelo veliko tujcev. Zato lahko trdimo, da je bila razstava odmevna, obiskovalci pa so v predstavitvenih fotografijah lahko spoznali tudi dejavnost našega društva.

Na razstavi, ki je bila odprta več kot mesec dni so razstavljali: Jani

DP Ljubljanske pokrajine

Bevc, Silvo Mehle, Željko Vertelj, Damjan Rogelj, Zlatko Bernašek in Ana Pavšek. Ob odprtju razstave je ljubiteljem likovne umetnosti delo in poslanstvo društva na kratko predstavil predsednik Gregor Gračner, čestital razstavljavcem in se Mestni občini Ljubljana zahvalil za podporo.

Prisotne je nagovorila tudi predstavnica MOL iz oddelka za zdravstvo in socialno varstvo Biljana Mejavšek – Beovič in poudarila: »Razstavljenih likovnih del in drugih izdelkov nista ustvarila samo nadarjenost in čut za lepoto, ampak tudi vztrajnost in

v stiliziran, brezčasni, skoraj antični ideal ženske lepote. Pri drugem, pa gre za popolno nasprotje, bližnji portret zgaranega moškega, zaznamovanega z bremenom življenjskih izkušenj in sporočilom sedanosti.

Jani Bevc je avtor štirih, sanjavo umirjenih, liričnih pejsažev v tehniko olja na platnu. Vsaka izmed njih nam približuje svoj košček lepote slovenske dežele. Istočasno pa gre tudi za različna razpoloženja, ki jim zvesto sledi tudi tonska uglasenost barv. Od kontemplativne zamišljenosti, do vedrine in optimizma,

izmed mnogih. Posebej izstopa tudi prepoznavno in zanj značilno drobljenje potez, ko z barvnim divizionizmom dosega dematerijalizacijo naslikanih predmetov in oseb. Sliki gozdnega obronka, pa avtor z uporabo irealnih barv, doda skoraj psiha-delično vzdušje burne sugestivnosti.

Damjan Rogelj na razstavi predstavlja zaokrožen sklop svojih grafik, kjer se v maniri študij, na eni strani poigrava z motivi starih mlinov in samotnih gozdnih stez, na drugi strani pa tudi z zahtevno anatomijo konjev. Posebej pa izstopa skicozna, žanrska podoba čelista, ki, čeprav ustavljen v trenutku, še vedno evocira zastrto muzikalčnost.

Željko Vertelj nas preseneča z bogastvom raznoterih vsebin, temelječih na simbolni sporočilnosti, ki je postavljena v ospredje avtorjevih slik. Škrlatno sonce, ujeto v raztrgane oblake spokojne zimske krajine, izpričuje avtorjevo voljo in vero v nepremagljivi optimizem. Najbolj skrivnostna pa je slika sedečega dekleta v stari izbi, ki buri domišljijo zavzetega gledalca in mu ponuja številne interpretacijske možnosti.

Kulturni dogodek je obogatil virtuoz na orglicah Miro Božič.

močna volja. Umetnice in umetniki, med katerimi ste tudi taki, ki zaradi težjih poškodb ne morete uporabljati rok in zato slikate z usti, izražate svoja čustva in videnje sveta okoli nas in v nas s slikanjem. Na teh slikah se ne vidi, da čopiča morda niso držale roke. Vidi se le eno: da je sliko naslikal nekdo, ki nosi v sebi nadarjenost in ki gleda s srcem. Zato je prav, da se vam invalidom odpira prostor za spoštovanje vaših pravic in za zavedanje odgovornosti za svoj položaj. In tudi prav je, da namesto pomilovanja zbudate spoštovanje in občudovanje.«

Delo vsakega slikarja in razstavljenega dela je na kratko predstavil študent umetnostne zgodovine Jaka Racman: »Zlatko Bernašek se predstavlja z dvema grafikama. Ostrina risbe izkazuje avtorjevo ustvarjalno suverenost, ki jo v ženskem polaktu izpelje

nas slike vodijo v skrivne labirinte slikarjeve in lastne podzavesti. Silvo Mehle - upodabljanje dinamičnosti človeške figure in njene

Unikatni izdelki članic Aktiva žena

naravne lahkotnosti gibanja. To je gotovo ena od odlik njegovega slikarskega opusa. Pa vendarle le ena

Ana Pavšek daje razstavi popolnoma drugačen prispevek. Predstavljeni abstraktni deli izkazujejo avtoričino negiranje materialnega sveta in njeno

osredotočenje na brezmejno fantastičnost imaginarnega. Za izražanje svojih idej učinkovito izkoristi dobro poznavanje izraznosti barv. Z njimi ji uspe ustvariti vzdušje nepredvidljivosti gledalcu neznanih energij.

Prijeten kulturni dogodek pa sta popestrila naša pesnica Darinka Slanovec z recitalom svojih pesmi in Miro Božič, ki je iz svojih orglic izvil prečudovite variacije.

Jože Globokar

DP Severne Štajerske

DRUGO KOLO MEDDRUŠTVENEGA KEGLJAŠKEGA TURNIRJA – SLOVENSKA BISTRICA

Kegljaški turnir je potekal v soboto 10.11.2007 na kegljišču »AS-BAR-ČEDO«, s pričetkom ob 700 uri. Sodelovalo je sedem ekip iz regijskih društev.

Tekmovalo se je v konkurenci 120 metov - 4 x 30 lučajev, 15 na polno in 15 na čiščenje in sicer ekipno, posamezno, ženske, veterani in tetraplegiki. Skupaj je bilo 36 nastopajočih.

Najboljšim so bili podeljeni pokali in praktične nagrade.

Za sam potek in dogajanje na kegljišču sta poskrbela sodnik Cizl Franc in vodja kegljaške sekcije pri Društvu paraplegikov Severne Štajerske Lasetzky Alfred.

ŽENSKE			
	Mesto	Ime in Priimek	Število podrtih kegljev
1.	mesto	Ivanišević Senka (Ljubljana)	415
2.	mesto	Štirn Cveta (Ljubljana)	396
3.	mesto	Kostevc Ivanka (Maribor)	374
VETERANI			
1.	mesto	Kostevc Miha (Maribor)	432 podrtih kegljev
2.	mesto	Horvat Vlado (Murska Sobota)	424
3.	mesto	Žalig Ivan (Maribor)	408
4.	mesto	Simonič Anton (Murska Sobota)	389
5.	mesto	Bogataj Milan (Murska Sobota)	385
TETRAPLEGIKI			
1.	mesto	Štibler Marjan (Maribor)	416 podrtih kegljev
2.	mesto	Povše Aleš (Celje)	409
3.	mesto	Mikec Slavko (Celje)	350
4.	mesto	Ivančič Slavko (Ljubljana)	317
5.	mesto	Ternik Rajko (Koroška)	279
EKIPNI REZULTATI			
1.	mesto	DP Maribor	1765 podrtih kegljev
2.	mesto	DP Ljubljanske pokrajin	1612
3.	mesto	DP Pomurja in Prlekije	1558
4.	mesto	DP Jugozahodne Štajerske	1534
5.	mesto	DP Koroške	1390
6.	mesto	DP Istre in Krasa	1260
POSAMEZNO			
1.	mesto	Lasetzky Alfred (Maribor)	482 podrtih kegljev
2.	mesto	Jernejšek Miran (Maribor)	450
3.	mesto	Kotnik Srečko (Koroška)	433
4.	mesto	Hrženjak Roman (Celje)	422
5.	mesto	Simonič Franc (Maribor)	417

Športno kegljaški pozdrav.
Alfred Lasetzky

DP Severne Štajerske

UGLEDNI GOSTJE PARABASKETA

Vsakoletni mednarodni košarkarski turnir v počastitev dneva državnosti – parabasket, je bil letos nekoliko drugačen, bolj zanimiv. Poleg že uveljavljenega tekmovanja med ekipami paraplegikov na vozičkih, sta se med seboj pome-

mestne uprave mestne občine Maribor, Magdalena Tovornik, bivša županja mestne občine in veleposlanica ter sedanja svetovalka predsednika države, ter Sašo Peče, poslanec SNS in podpredsednik državnega zbora. Ob

člana Franca), ki ji to delo ni tuje, saj doma peče kruh zelo pogosto. Prošnji se je z veseljem odzvala. Prav vznemirljiv je občutek ob pogledu na zakurjeno peč, v kateri praske-

Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga!

Slike so prejeli iz rok Angele Medved

ri tudi ekipi politikov in gospodarstvenikov. Na vozičke so sedli znani podjetniki iz Maribora in širše okolice, njim nasproti pa politiki, tudi poslanci, med katerimi je bil podpredsednik državnega zbora Republike Slovenije, Sašo Peče. Za popestritev in dvig ritma tekme so bile v ekipah pomešane igralke iz Bosne (Bambine). Tekma, na kateri rezultat ni bil prvotnega pomena, je bila nadvse zanimiva, polna akrobatskih vložkov in metov v prazno. Povezovalac programa je bil znani televizijski obraz Sebastjan Matulj. Po tekmi so igralci povedali, da si niso predstavljali, da je potrebno toliko ravnotežja in spretnosti, če hočeš 'zadeti koš'.

Razglasitev rezultatov in podelitev pokalov ob zaključku parabasketa je bila prav tako zelo živahna, udeležili so se je visoki predstavniki lokalnih oblasti in države. Pokale so podelili Milica Simonič Steiner, direktorica

koncu so nam omenjeni namenili nekaj vzpodbudnih besed, s katerimi so nam dali vedeti, da bodo o naših aktivnostih poročali v sam vrh slovenske države. V dar so dobili slike naših umetnikov.

Janez Raišp

V DOLINI OSEKA JE DIŠALO PO DOMAČEM KRUHU

Hišna številka Osek 104 ni samo Paracenter – kraj, kjer se družimo paraplegiki, je mnogo več. Tukaj je kraj za sprostitev, ustvarjanje in obujanje starih del in običajev, ki počasi izginjajo iz našega vsakdana. Ja, tudi peka kruha v domači krušni peči se več ne zgodi vsak dan pri vsaki hiši. Pri nas v Paracentru imamo ta privilegij, da si lahko to privoščimo. Obstoječo krušno peč nam je obnovil mojster Ivo Mojzer. Pečenja kruha se pač ne more lotiti vsak, zato smo za pomoč prosili Simoničevo Marico (ženo našega

tajoče gorijo bukova drva, ob peči v košarah, spletenih iz slame in pokritih z belo krpo pa vzhajajo hlebci. Temperatura peči je prava, Marica potrese lopar z moko, položi hlebce nanj, ter jih drugega za drugim da v peč. Čez dobro uro vzame iz peči s pomočjo lesene grebljice - zlatorumeno zapčen in opojno dišeč kruh. Ko se je ohladil, je - preden je odrezala prvi kos - nanj naredila znamenje križa. Hrustljava skorjica domačega kruha daje občutek, ki se ga ne da primerjati z nobenim drugim.

Janez Raišp

DP Jugozahodne Štajerske

SODELOVANJE Z OBČINAMI V REGIJI

OBČINA LAŠKO - V torek, 03. 07. 2007 smo se predstavniki društva in člani društva, ki so doma iz občine Laško,

Prijazen sprejem pri županu Radeč

sestali s prof. Dimitrijem Grilom, vodjem oddelka za družbene dejavnosti in ga. Jasno Kermelj, odgovorno za področje sociale in kulture. Namen srečanja je bil predstavitev članov društva, ki so doma iz občine Laško ter predstavitev dela in delovanja našega društva. Člani, ki so se udeležili srečanja, so opozorili tudi na arhitekturne ovire, ki jim onemogočajo dostop do nekaterih zdravstvenih storitev in gibanje po samem mestu. Dokaz, da te ovire res obstajajo, je ta sestanek na vrtu hotela, ker ni bilo druge primerne dostopne lokacije. Dogovorili smo se o financiranju programov našega društva, za pomoč pri iskanju rešitev glede subvencioniranja najemnin za stanovanja, za odpravo arhitekturnih ovir pa bomo v društvu pripravili ustrezen popis teh ovir in ga posredovali oddelku za družbene dejavnosti občine.

OBČINA RADEČE - V ponedeljek 08.10. 2007 smo se srečali z g. županom Matjažem Hanom, z ga. Melito Simončič, dipl. oec., svetovalko za družbene dejavnosti, z g. Andrejem Hudoklinom, univ. dipl. pol. sveto-

valcem za gospodarstvo in našim dolgoletnim sodelavcem Matjažem Šušteršičem. Predstavili smo projekt odprave komunikacijskih in grajenih ovir na javnih prometnih površinah in objektih javnega pomena v Radečah.

Gospod župan je obljubil, da nam ne bodo le prisluhnili, ampak bodo naše predloge tudi realizirali. Poleg dokumentacije, ki smo jo izročili g. Andreju Hudoklinu, smo si posamezne točke arhitekturnih ovir v Radečah še enkrat skupaj ogledali na terenu in opozorili tudi na nepravilnosti, ki nastanejo pri novogradnjah.

Barbara Slaček

DRUŽABNIH DOGODKOV NI MANJKALO

SEMIČ - Ker vsako leto v Semiču organiziramo bivanje starejših in socialno šibkejših, tudi tokrat ni bilo nič drugače. Od 19.07. 2007 do 21.07.2007 se jih je tam zbralo rekordno število. Dobro vzdušje so si popestrili z ogledom Vinske kleti v Metliki, kjer jih je prijazna vodička poučila o zgodovini kleti. Ogledali so si tudi izvir kraške reke Krupe ter obiskali zabavno prireditev - Semiška ohcet, kjer so nastopile različne folklorne skupine in ansambli.

SAVINJSKI GAJ - Za naše članice, ki sodelujejo v aktivu žena, pa je bil prav poseben dan 17. september. Takrat je bil dan za druženje s članicami dolenskega društva. Zbrale so se v Gostišču Rimljan v Šempetru, kjer so se najprej okrepčale, nakar so se odpravile v park cvetja Savinjski Gaj, ki je, kot pravijo, prava paša za oči in balzam za dušo. Še posebej so navdušile bogate skulpture iz buč. Gospe so se po ogledu oglasile še v društvenih prostorih, kjer so poklepetale in zobale pecivo, ki so ga spekle same.

RIBNIK MAROF - Marof, oziroma ribiška kočica z ribnikom v Jurkloštru zaradi čudovitega naravnega okolja

Savinjski gaj navdušil

DP Jugozahodne Štajerske

in prilagojenega dostopa že vrsto let gosti člane našega društva, ko se srečamo na vsakoletnem pikniku.

Piknik na Marofu

Tokrat smo se paraplegiki in tetraplegiki pomerili v ribolovu, društvo pa nam je pripravilo tudi tekmovanje v pikadu. Tekmovali smo v različnih kategorijah, tisti uspešni pa so dobili lepe nagrade. Pri organizaciji samega srečanja nam je letos priskočila na pomoč podjetje Mycycle, ki je predstavila svoje vozičke, za katere je med udeleženci vladalo veliko zanimanje. Piknik je minil ob jedači, pijači, igrah in veselemu vzdušju. SLOVENSKE KONJICE – Našim mladim in predvsem novim članom smo pripravili prireditev Dan brez vozička, ki je tudi tokrat potekala na letnem kopališču v Slovenskih Konjicah. Dan

je bil zelo vroč in verjetno je bil to glavni vzrok, da so se skoraj vsi zbrani namakali v bazenu. Predsta-

Prepričljiva zmagata naših atletov

vljeni so bili različni športi in vozički, glavna tema pa je bilo potapljanje. Prireditve so nam omogočili IAHD – Adriatic, Plavalni klub SK, Javno komunalno podjetje SK in na zadnje Damjan Peklar, predstavnik podjetja Orto Sana, ki nas je seznanil z novostmi, na področju vozičkov.

Barbara Slaček

USPEŠNA SEZONA CELJSKIH ATLETOV

15. septembra je v Celju na atletskem stadionu Kladivar potekal že 38. Memorial Bojana Hrovatina in hkrati državno prvenstvo v atleti-

ki. Kot veste, je bil Hrovatin pionir športa paraplegikov v Sloveniji in prav njemu gre zasluga, da so

se člani Zveze paraplegikov tudi preko športa vključili v vsakdanje življenje. Tudi letos je tekmovanje steklo s pomočjo Atletskega kluba Kladivar, Zveze za šport Slovenije in Zveze paraplegikov Slovenije.

Bilo je pestro, saj smo bili priča množični udeležbi in izboljšanju kar šestih državnih rekordov. Sodelovalo je enainpetdeset tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Najštevilčnejša udeležba je bila s strani našega društva, kar se je poznalo tudi na rezultatih, saj smo osvojili sedem zlatih medalj, šest srebrnih in tri bronaste.

Barbara Slaček

UVRSTITVE DRUŠTEV:			točke:
1.	DP Jugozahodne Štajerske:		23.849,15
2.	DP Koroške:		17.007,40
3.	DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja:		15.737,04
4.	DP Ljubljanske pokrajine:		9.454,89
5.	DP Prekmurja in Prlekije:		8.798,00
6.	DP Gorica – Koper:		7.491,57
7.	DP Severne Štajerske:		3.752,55
IZBOLJŠANJE DRŽAVNIH REKORDOV:			
1.	Henrik Plank	F52	disk, kopje in troboj meti
2.	Jože Flere	F51	troboj meti
3.	Tanja Cerkvenik	F55	kopje
4.	Marko Sever	F54	800 m

DP Gorenjske

GORENJSKE KAPLJICE

Ure, dnevi, meseci so tako hitro odbrzeli mimo mene, da si kar ne morem priznati, da bo vsak čas tudi tega leta konec.

Kako pa je z vami?

Je tudi vam ušel čas iz povodca in ga niste mogli več ujeti? Meni je vse ušlo in tudi to, da je treba kaj pametnega napisati v naše glasilo. Pa so me drugi na to opozorili in sedaj pač klepetam z vami.

Pa naj za začetek povem, da je konec lepih in toplih dni, saj se nam že kar krepko ponuja zima. To pa je čas, ko se vsi najraje držimo tople peči in le skozi okno občudujemo naravo. Res pa je tudi, da prav v tem času najpogosteje sežemo po telefonu in tako obiščemo prijatelje, ki jih poleti nismo utegnili obiskati in z njimi poklepetamo. To pa je tudi nekaj lepega, da se le tkejo prijateljske vezi, ki se med nami ne smejo nikoli pretrgati. Prav tega pa se v našem Društvu zelo dobro zavedamo in prav temu problemu posvečamo veliko pozornosti. Tako v športu, kot v vseh drugih društvenih panogah ne morejo biti doseženi uspehi, če sodelujoče ne vežejo prijateljske vezi, ki zmorejo povezati posameznike v močno ekipo, močno skupino, ki potem lahko ustvarja uspehe. Take močne vezi pa je treba tkati in zopet tkati in ker se tega zavedamo, to tudi počnemo. Počnemo pa to poleti, pozimi, v dežju, snegu in v največji vročini. Za to našo dejavnost pa uporabljamo vsa razpoložljiva sredstva, kar jih premoremo. To pa so v prvi vrsti športna srečanja, ki jih je bilo kar nekaj, pa kulturna srečanja, ki tudi niso zanemarljiva in potem še družabna srečanja, ki

so vedno najbolj obiskana in se na njih stke največ prijateljskih vezi. Seveda si vsi želimo, da bi bilo teh srečanj več, a žal to ne dopušča društvena blagajna. Ta ima namreč vedno prebavne motnje, ko dobi kaj vase, takoj vse iz nje pade in za nas nič ne ostane. No, to je bilo malo za šalo in malo zares, saj si res ne moremo privoščiti več, kot so dotacijska sredstva odobrena Društvu.

Ker pač je, kakor pač je, bomo to leto vseeno zaključili z nasmehom in vsemi dobrimi željami, za vse, ki jih imamo radi in so naši prijatelji.

Lepo pozdravljeni in srečno 2008 v imenu UO DPG in v svojem imenu!

Ljubica Jančar

ROŽE LEDENE

So ledene rože na oknih zacvetele,
nihče jih posadil ni,
nihče jih zalival ni –
a one cveto, res lepo.

Pa le za umetnika oko,
ki vidi v njih samo lepo.
On vidi v njih še vse ljudi,
ki skriti so za okenci.

Zato rože ledene cveto,
da videli ljudje bi le lepo –
da njih cvetovi bi gorje prekrili
in duše vse z lepoto napolnili.

Ljubica Jančar

SANJE

KO V SANJAH SI ME NEŽNO POLJUBILA,
SEM JAZ V NAROČJE TVOJE GLAVO NASLONILA -
PA SI TIHO, NEŽNO ME VPRAŠALA,
ZAKAJ SIVA SEM V LASE POSTALA.

MATI, MOJA - SEM ZAŠEPETALA,
JAZ SIVA SEM ZATO POSTALA -
KER TEBE ČAKALA SEM VSE DNI,

PA TI LE V SANJAH ŠE OB MENI SI.
SEDAJ, KO SIVA SEM TAKO KOT TI,
PRIHODNOST MOJA VEČ ME NE SKRBI -
V SANJAH MI BOŠ VEDNO POMAGALA,
KOT SI V ŽIVLJENJU MI OB STRANI STALA.

ZATO V LEPIH, SANJAVIH NOČEH,
GLEDAM TOPLI TVOJ NASMEH -
TA GREJE ME TAKO MOČNO,
KOT GREJE SONCE LE LAHKO.

VEM PA TUDI DOBRO TO,
DA PRAV DOLG TA ČAS VEČ NE BO -
KO K TEBI V VEČNOST BOM LAHKO ODŠLA,
SPET V NAROČJU TVOJEM POČIVALA.

Ljubica Jančar

DP Koroške

KARANTANSKI KNEZI SE OGLAŠAMO ALI TURA DOLOMITI 2007

»Čeprav so se naši Karantanski knezi potepali poleti, nam v svojem opisu izleta podajo čisto jasne opise prelepih zimskih idil, ki jih takrat še niso uzrli. Če bi danes bili tam, pa bi jih prav gotovo.«

Dolgo načrtovano turo v Dolomite

Udeleženci na terasi Dolomitov z našo spremljevalko ter vodičem, šofer Rado pa je bil za aparatom...

smo izpeljali z oceno odlično. Sicer je bila načrtovana teden dni prej, pa smo v skladu z dogovorom z našim vodičem Hartmanovim Vančem počakali na res lepo vreme in se v torek, 17. julija, v zgodnjih jutranjih urah odpravili na pot. Na pot smo odšli že ob štirih zjutraj. Bil je res lep dan brez oblaka, temperature visoko poletne, vendar na 2000 m okoli prijetnih 20 stopinj. Kombi smo pognali proti meji, kjer smo mejnim uslužbencem odtrgali jutranji spanec. Nato pa naravnost 'via Italija' ... Vožnja je potekala ob reki Dravi, ki pa je bila vedno manjša in manjša. Peljali smo se mimo izvira naše lepote in kar hitro prispeli v čudoviti svet Dolomitov. Dolomiti so del alpskega gorovja. Nahajajo se v severni Italiji v provincah Južna Tirolska, Trentino in Belluno in se raztezajo od reke Adiže na zahodu do doline Piave na vzhodu. Gorovje je prav posebno pozimi, nepregledne množice smučarjev jim dajejo poseben pečat. Enotna smučarska vozovnica Dolomiti Superski namreč povezuje 12 smučarskih območij in omogoča smučanje na vsaj 1200 km površin.

Naš prvi postanek je bil jezero Lago di Brais ali po nemško Praxerwildsee. Pravljična lepota. Sprehod ob jezeru, nad katerim se dviga visoko gorovje, voda kristalno zelena, v njej ribice ... postanek za kavo, malico, fotografiranje. Takšne lepote res ne vidiš vsak dan, to je res pravi kraj za polnjenje naših baterij.

Po prvem postanku smo pot nadaljevali mimo Alta Badie, Val Gardene do prelaza Sela na 2137 m. Tukaj smo spet naredili postanek in se dodobra naužili svežega gorskega zraka ter naredili nekaj fotk za naš arhiv. Seveda se kar nismo mogli naužiti mogočnih vrhov gorstva ter številnih ledeniških dolin. Vožnjo smo nadaljevali po tako imenovani Veliki dolomitski cesti, ki so jo odprli leta 1909, da bi povezali Cortino d Ampezzo z Bolzanom. Njena

Na tej višini je zrak bolj redek...

celotna trasa je dolga 110 km, vodi pa po eni najlepših gorskih pokrajin na svetu. Iz doline smo se ponovno dvignili na slavni gorski prelaz Pass Pordoi. Ker pa gorskih motivov še vedno nismo imeli dovolj, smo se z gondolo povzpeli na teraso Dolomitov, na 2950 m visoki Sass Pordoi. Mogočne vrhove Dolomitov smo imeli kot na dlani. Pogled smo imeli tudi na najvišji vrh-gora Marmolada, ki se dviguje do zavidljive višine 3342 m. Njen sloves še povečuje ledenik, ki omogoča več kilometrov smučarskih površin, gora pa je tudi zelo priljubljena točka številnih planincev. Od tod

so tudi prekrasni razgledi na okoliške vršace, ob lepem pogledu seže pogled celo do avstrijskega Grossglocknerja. Marmolada je bila med prvo svetovno vojno mejna gora med Avstrijo in Italijo, zato se je tu izoblikovala dolomitska fronta, za katero je značilno bojevanje v nemogočih pogojih. Po adrenalinskem spustu z gondolo smo pot nadaljevali mimo prelaza Passo di Falzarego 2117 m ter se spustili v Cortino d Ampezzo, katera je turistično središče Dolomitov. Mesto obdajajo mogočne stene gora, kjer skoraj proti vsakemu vrhu vozijo žičnice, gondole. Zaradi svoje edinstvene lege v osrčju Dolomitov je poznana tudi kot Regina delle Dolomiti-kraljica Dolomitov.

Želodčki so nas že kar opozarjali na dobre italijanske pice, tako da smo kar hitro pot nadaljevali proti jezeru

Vsi ob jezeru...

Lago di Misurina. Pravljična se je ponovila ob dobri italijanski hrani ter prečudovitem razgledu na jezero ter na okoliške gore. Ob sončnem zahodu pa smo naredili še nekaj fotografij ter se odpravili proti domu z vožnjo mimo gorskega masiva Tre Cime, ki je najbolj markanten v Dolomitih. Dan je kar prehitro minil in z vožnjo proti Avstriji ter nato proti domu smo zaključili naš izlet. Misli pa so tavale tam nekje v prečudoviti gorski idili, številnih gorskih prelazih, mogočnih stenah gora, mondenih smučarskih središčih.

Verjamem, da nas vse, ki smo se izleta udeležili, številni zimsko-gorski motivi niso pustili ravnodušne.

Za Karantanske kneze Vaš
Damjan Hovnik

DP Severne Primorske

SREČANJE DVEH DRUŠTEV PRIMORSKE V IDRIJI

Že po tradiciji skupna srečanja Društva paraplegikov severne Primorske in Društva paraplegikov Istre

V Antonijevem rovu je bilo na vozičkih prav tesno.

in Krasa vedno postrežejo s spoznavanjem nečesa novega. Novega v smislu spoznavanju novih krajev in seveda tudi ljudi, posebno pa

štiri znamenitosti teh krajev. To so znamenitosti, ki so tudi v slovenskem merilu nekaj posebnega in so skozi stoletja zaznamovala idrijskega človeka, ki se je v borbi za preživetje skozi trdo delo in težke preizkušnje znal preživeti sebe in svojo družino.

Zbrali smo se ob 10. uri na avtobusni postaji in pričeli avanturo, ki se nam bo gotovo zacelo življenje vtisnila v srce in dušo. Najprej smo si ogledali Idrijski Kamšt, nato Antonijev rov, po kosilu pa še Divje jezero in znamenite indrijske Klavže, ki jim pravijo tudi slovenske piramide. Vsi si zaradi naše invalidnosti nismo mogli ogledati vseh podrobnosti,

so pa se organizatorji potrudili, da smo glede na svoje zmožnosti, videli ve, kar se je videti moglo. Predvsem gre za organizacijski podvig čestitati staršem Mateja Kolerja in šoferju Stanetu Frliču, ki

V senci idrijskega kopaljšča smo se na koncu srečanja ohladili s pivom.

znamenitosti, ki so s krajem povezane. Tokrat se je v organizaciji izkazalo društvo iz goriškega, saj smo si v enem dnevu ogledali kar

so se potrudili, da so nam polepšali dan, za kar se jim zahvaljujemo.

Benjamin Žnidaršič

ZAHVALA!

Spoštovani predstavniki Zveze paraplegikov Slovenije!

Pred kratkim sem vas s težkim srcem zaprosila za enkratno denarno pomoč za vzdrževanje mojega el. vozička, ki pa je nadstandarden, ker navadnega ob moji simptomatiki ne bi mogla uporabljati. Zato ta inv. voziček ni v lasti ZZZS, temveč smo ga nabavili s pomočjo donatorjev. Druge možnosti ni bilo, da ostanem mobilna; tako pa lahko grem ven na zrak, med ljudi. Zgodi se, da sem kakšen dan ali dva na postelji, zaradi slabega vremena, sicer hitim živeti, občudujem čudovito naravo, ki je prej nisem opazila.

Kadar je voziček pokvarjen, sem priklenjena tudi po več tednov na posteljo, kar je grozno. Takrat sem depresivna in ne vidim smisla življenja.

Ker voziček ni od ZZZS, se moram sama spopadati s stroški za popravila: motorje, pogonske baterije, gume, pnevmatike in druge funkcionalne okvare invalidskega vozička. Samo za dva motorčka sem morala vzeti za dve leti bančno posojilo, serviser mi pa za tak ogromen strošek ni dal niti garancijskega lista. Manjša popravila nekako finančno že zmorem, čeprav eno popravilo presega mojo mesečno pokojnino.

V tej veliki problematiki sem se obrnila na vas za enkratno pomoč. Ne najdem besed, ki bi izrazile moje veselje, da ste mi tako hitro pomagali. Za vašo denarno pomoč se vam najlepše zahvaljujem in vam želim lep predbožični čas!

Danica Cokan

DP Istre in Krasa

V VRTCU V CERVIGNANU SO OTROCI SLIKALIZ USTI

Društvo paraplegikov Istre in Krasa je v sodelovanju z AICCRE Federazione Regionale Friuli Venezia Giulia pripravilo srečanje otrok slikarjev z usti Benjamina Žnidaršiča in Vojka Gašperuta v vrtcu Cervinianu. Poto-lažiti otroško radovednost je vedno

Benjamin Žnidaršič, sekretar AICCRE Lodovico Nevio Puntin, župan občine Cervignana Pietro Paviotti, župan občine Terzo di Aquileia Fulvio Tomasin, direktor osnovnih šol v Cervignanu in Vojko Gašperut v pogovoru z otroškimi pogledi.

eno samo veselje, saj se otroci znajo vedno po otroško veseliti novega spoznanja, pa četudi je to srečanje z invalidi in slikanje z usti. Ob srečanju z njimi vedno tudi invalidi postane-mo bogatejši. Vojko in Benjamin sta s svojim slikanjem tako navdušila, da so otroci tudi sami, kar v avli na tleh, poskusili s slikanjem z usti. Na koncu sta slikarja pustila otrokom skupne narejene slike, ki bodo krasile prostore njihovega vrtca. V vrtcu so nas obiskali tudi predstavi-ki italijanske televizije in lokalnih oblasti župan občine Cervignana Pietro Paviotti, župan občine Terzo di Aquileia Fulvio Tomasin, sekretar AICCRE Lodovico Nevio Puntin in direktor osnovnih šol v Cervignanu.

Benjamin Žnidaršič

SLIKANJE NA OŠ V STRASOLDU V ITALIJI

Otroci so lahko prav poseben in zelo hvaležen sogovornik, če se jim znaš približati. Najbolje je, da si z njimi toliko časa, dokler se te navadijo in niso več sramežljivi. Obstajajo pa seveda tudi taki, ki se izredno radi pogovarjajo in se ti odprejo kot

Benjamin Žnidaršič in Vojko Gašperut s slikanjem do prijateljstva otrok.

katero podrobno in načrte prvega razreda Osnovne šole iz Strasolda.

Z otroško domišljijo sva se pogovarjala o invalidnosti in njim približala naše življenje, obenem pa predstavila naše potrebe in sposobnosti. Društvo paraplegikov Istre in Krasa je v sodelovanju z AICCRE Federazione Regionale Friuli Venezia Giulia tudi tokrat pripravilo uspešno srečanje, ki nas vedno znova prepriča, da so takšna srečanja nujno potrebna.

Benjamin Žnidaršič

DOBRODELNI KONCERT V BAZOVICI

Otroški pevski zbor Slomšek iz Bazovice, s katerim Društvo paraplegikov vsakoletno sodeluje, je orga-

Otroški pevski zbor Slomšek iz Bazovice

niziral 4. novembra 2007 ob 18. uri **DOBRODELNI KONCERT** za sirotišnico v Bjeli iz mesta Herceg Novi (Crna Gora). V prostorih Gospodarske zadruga so nastopili mladi pevci pod vodstvom Zdenke Kavčič Križmančič, na klavirju pa jih je spremljala Tamara Ražem. Poleg otroškega zbora pa je nastopila tudi vrhunska pevka Martina Feri, ki je s svojim petjem poleg klavirske spremljave Iztoka Cergola, navdušila zbrano občinstvo. Pevka in tudi njen življenjski spremljevalec sta profesionalna glasbenika in sodelujeta z veliko znanimi zasedbami doma in v tujini, med drugim z Vladom Kreslinom. Prepričani smo, da bo o njiju še spregovorila glasbena scena. Na prireditvi je v dobrodelne namene sliko podaril slikar z usti Benjamin Žnidaršič.

Benjamin Žnidaršič

DP Istre in Krasa

MEDDRUŠTVENI TURNIR PARAPLEGIKOV V ŠAHU

Društvo paraplegikov Istre in Krasa je v sodelovanju z Zvezo paraplegikov Slovenije 24. oktobra 2007 priredilo posamični turnir v počastitev Viktorja Brezovnika in ekipni med-

Tekmovalce je obiskal župan Občine Divača g. Matija Potokar, ki je zaželel tekmovalcem veliko uspeha in prijetno počutje v Občini Divača.

društveni šahovski turnir paraplegikov v Gostilna pri jami v Matavunu pri Škocjanskih jamah. Tekmovalce je obiskal župan Občine Divača g. Matija Potokar, ki je v pozdravnem nagovoru predstavil občino in orisal načrte, ki jih čakajo, obenem pa zaželel tekmovalcem veliko uspeha in prijetno počutje v Občini Divača. V tekmovalnem delu je v posamični konkurenci nastopilo 17 tekmovalcev, med ekipami pa je sodelovalo 6 ekip. Med posamezniki je v sedmih kolih po Švicarskem sistemu slavil Aleksander Kandorfer pred Benjaminom Žnidaršičem. V ekipni tekmi vsak z vsakim pa je zmagla ekipa DPIKI. v sestavi Gašperut, Žnidaršič, Cerkvnik, čeprav je bila poražena od druge ekipe DPIK. Medalje in pokale je podelil predsednik Društva paraplegikov Istre in Krasa Željko Geci. Sodnik tekmovalca je bil Andrej Žnidaršič. Vsi tekmovalci so prejeli darilo sponzorja Vinoteke Santomas za kar se jim toplo zahvaljujemo.

Benjamin Žnidaršič

POSAMEZNO:		točke:	
1.	Kandorfer Aleksander	7.0	20.5
2.	Znidaršič Beno	6.0	19.5
3.	Jakomin Danilo	5.0	19.5
4.	Cerkvenik Edvard	4.5	15.5
5.	Kerč Jožica	4.0	23.0
EKIPNO:			
1.	Koper 1	1	11,5
2.	Koper 2	2	10,5
3.	Celje 1	1	8,5
4.	Novo mesto 1	1	7,5
5.	Novo mesto 2	2	4,5
6.	Celje 2	2	2,5
SESTAVA EKIP:			
Celje 1:	Kandorfer, Kerč, Ivenčnik		
Celje 2:	Mikec, Troger, Hrzenjak		
Koper 1:	Gašperut, Žnidaršič, Cerkvnik		
Koper 2:	Jakomin, Bašič, Koren		
Novo mesto 1:	Radej, Nukič, Kermc		
Novo mesto 2:	Rupar, Sintič, Čatež		

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

V tednu vseživljenjskega učenja smo na Osnovni šoli Miroslava Vilharja 17. oktobra predstavili delovanje likovni umetniki: Dragica Sušanj, Jože Tomažič, Vojko Gašperut in Benjamin Žnidaršič. Razstavo je odprla in se avtorjem zahvalila ravnateljica

šole gospa Pia de Paulis Debevec. S poezijo so se predstavili učenci dramskega krožka, nato pa smo predstavili knjigo z naslovom GOVORICA ŽIVLJENJA avtorja Benjamina Žnidaršiča. Po predstavitvi in recitalu pa so otroci postavljali avtorjem vprašanja. Poleg slikarjev bse je osnovnošolcem predstavila naša nova članica Katarina Miličević iz Postojne.

Benjamin Žnidaršič

V tednu vseživljenjskega učenja so se predstavili naši likovni umetniki.

DP Istre in Krasa

LIKOVNA DELAVNICA ANKARAN 2007

Društvo paraplegikov Istre in Krasa (DPIK) je 25. SEPTEMBRA 2007 v sodelovanju s koprsko občino, hotelskim podjetjem Adria Ankaran in Javnim skladom RS za ljubiteljsko kulturno dejavnost, organizirali že tretjo likovno delavnico v obmorskem okolju. Delavnice, katero je vodil likovni pedagog Rajko Čaušević se je udeležilo 30 slikarjev iz celotne Slovenije in sicer iz petih invalidskih in štirih ne invalidskih organizacij. Po besedah referenta za kulturo pri DPIK Benjamin Žnidaršiča, so slikarji dali poseben poudarek razvoju domišljije in izmenjavi izkušenj med slikarji. Slikali so na temo Morje.

»Težimo k temu, da udeleženci

Jože Tomažič, Miran Jernejšek in Branko Rupnik ustvarjajo na temo MORJE

jalnosti velikega pomena. Skozi izzive in čeri sodobnega sveta se bodo najboljše prebili tisti, ki bodo reševali probleme na ustvarjalni način. Pri likovnem izražanju mentorji spodbujajo

Delavnice organizirajo vsak mesec na drugem koncu Slovenije z namenom, da invalidi spoznavajo nove kraje in prijatelje, ki so jim kasneje v veliko pomoč pri vsakdanjem življenju. Kamp v Ankaranu je po Žnidaršičevih besedah idealen kraj za ustvarjanje, saj je veliko ravnih površin, ki ne ovirajo invalidov na vozičkih. Na tokratnem srečanju smo zabeležili kar šest slikarjev, ki rišejo z usmi (Benjamin Žnidaršič, Dragica Šušanj, Jani Bevc, Vojko Gašparut in Jože Vodusek) in Angelo Medved iz Maribora, ki riše z nogami. Sodelovali so še: Miran Jernejšek, Jakob Kaučič, Franc Ekart, Boris Šter, Metod Zakotnik, Tina Pavlovič, Janez Žgajnar, Klavdij Leban, Zorica Razboršek, Tone Racman, Jože Tomažič, Branko Rupnik, Nejc Slapar in drugi. Skupaj s spremstvom se je delavnice udeležilo 44 oseb. Likovni ustvarjalci so popoldne ob morju pripravili še razstavo narejenih in prinesenih del. Izbrana dela bodo na voljo za ogled v recepciji Hotela Convent v Ankaranu.

Benjamin Žnidaršič

Dragica Šušanj daje slikarske nasvete Tini Pavlovič.

pod mentorskim vodstvom likovne naloge rešijo na čimbolj ustvarjalni, samosvoji način. Vemo, da je v sodo bni šoli življenja prav razvijanje ustvar-

udeležence, da vnesejo v likovno delo tudi svoje bogato čustveno doživljanje, je za PN povedal Benjamin Žnidaršič.

DP Istre in Krasa

JOŽE TOMAŽIČ V BAZOVICI VODI LIKOVNO DELAVNICO

V torek 28. avgusta 2007 je preko meje v Bazovici naš umetnik filografije Jože Tomažič vodil likov-

no delavnico za osnovnošolske otroke v tej posebni tehniki. Zabijanje posebnih žebličkov na

ploščo in prepletanje sukanca med njimi je otroke na zadnji delavnici v maju tako pritegnilo, da so si zaželeli ponovnega ustvarjanja z njim. Delavnica je potekala na pobudo Zdenke Krizmančič.

Jože Tomažič je mladino navdušil s filografijo

Pod mentorstvom Jozeta so otroci Pevskega zbora Slomšek ustvarjali čudovita dela s pomočjo kladi-va, žebličkov in raznobarnjih nitk. Vsak pevec je po svojih sposobnostih in fantaziji ustvaril svojo sliko-filograf, ki mu bo ostal kot lep spomin za celo življenje. Pri tem delu nam je pomagal tudi naš prijatelj Pavel Krizmančič. Jožetu so se otroci zahvalili za potrpljenje in prelep filograf, ki jim ga je dal v dar..

Benjamin Žnidaršič

MEDNARODNA LIKOVNA DELAVNICA

Turisti so opazovali umetnike pri delu.

Na povabilo hrvaške založbe slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami, sta se Vojko Gašperut in Benjamin Žnidaršič udeležila mednarodne likovne delavnice v Rastokah pri Plitvičkih jezerih na Hrvaškem. Po delavnici je bila odprta tudi skupinska razstava v čast osvoboditve Slunja v znani ofenzivi Oluja, ki je prinesla na tem koncu osvoboditev njihovih domov.

Benjamin Žnidaršič

DP Istre in Krasa

I. KOLO STRELSKE LIGE Z ZRAČNO PUŠKO ZA PARAPLEGIKE IN TETRAPLEGIKE V ANKARANU

Društvo paraplegikov Istre in Krasa je ob podpori Zveze paraplegikov 17. novembra na strelišču v Ankaranu pripravilo I. ligaško kolo v streljanju z zračno puško.

S standardno puško so tekmovali strelci in strelke iz DP Prekmurja in Prlekije, DP severne Štajerske, DP jugozahodne Štajerske, DP ljubljanske pokrajine, DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja in strelci organizatorja DP

Istre in Krasa. Med strelci paraplegiki je kar nekako po pričakovanju zmagal (374 krogov) naš najboljši strellec vseh časov Franc Pinter - MB, med tetraplegiki Gorazd Tiršek - CE (363 krogov), v ženski konkurenci pa Veselka Pevec - LJ (302 kroga). Žal, tako kot pri nekaterih drugih športnih panogah tudi pri streljanju opazimo izostanek nekaterih opaznih tekmovalcev. Tudi takih, ki sicer nastopajo v državni reprezentanci

ali pa dosegajo odlične rezultate. Zakaj je temu tako, bodo morali vzroke pristojni poiskati v društvih. Razglasitev rezultatov je bila v hotelu Adria v Ankaranu. Na tekmovanju, ki je bilo izvedeno v prostorih Strelske družine Ankaran, je nastopilo 22 tekmovalcev iz šestih društev. Tekmovanje sta vodila državna sodnika Vekoslav Požeš in Stane Frölich.

Jože Globokar

Za. št.:	IME IN PRIIMEK	DP	SERIJE				SKUPNI REZULTATI
			1	2	3	4	
1.	Franc PINTER	Maribor	94	95	92	93	374
2.	Gorazd TIRŠEK	Celje	91	94	94	92	363
3.	Zdenko LILEK	Maribor	88	89	92	90	359
4.	Jožef FRANC	Prekmurje	90	89	90	89	358
5.	Leon JURKOVIČ	Prekmurje	92	92	89	84	357
6.	Tine GORENC	Novo mesto	86	89	88	88	351

Mirna roka in živci - pot do dobrega rezultata.

DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja

KAJ SMO DELALI NA DOLENJSKEM ČEZ POLETJE

V letošnjem poletju, to je od junija do jeseni, so na našem društvu potekale naslednje aktivnosti, ki so razdeljene po sklopih in sicer:

ZDRAVSTVO

13. avgusta smo imeli predavanje in posvetovanje dr. Zupana iz Inštituta

sko-higienskih pripomočkov. Posvetovanja se je udeležilo 25 članov. 2. oktobra. smo poslušali predavanje dr. Petra Kapša – psihiatra. Tema predavanja pa je bila; duševne stiske, depresije, ter kako se soočiti s to težavo, ki je vse pogostejša v modernem času. Predavanja se

22. oktobra smo pričeli z rednimi likovnimi delavnicami za naše člane pod vodstvom mentorja akademskega slikarja profesorja Jožeta Kumra. Na delavnici je bilo prisotnih 10 članov in nekaj svojcev. 22. oktobra je bila tudi otvoritev samostojne likovne razstave našega člana – slikarja Jožeta Voduška v Mladinskem centru v Brežicah.

Predavanje dr. Petra Kapša

za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. Aktualna tema je bila raba in težave pri nabavi ortopedskih in medicinskih pripomočkov.

je udeležilo 40 članov in svojcev.

LIKOVNA DEJAVNOST:

Otvoritev likovne razstave Vodušek Jožeta

MEDDRUŠTVENO SODELOVANJE

17. septembra smo šli na izobraževalni in vljudnostni obisk k članicam in članom društva paraplegikov v Celju. Skupaj smo obiskali cvetlični park – Mozirski gaj. Obiska se je udeležilo 7 članov in članic in nekaj spremljevalcev.

IZOBRAŽEVANJE

13. avgusta smo gostili strokovni posvet Aleša Bergerja fizioterapevta o možnostih in prednostih terapije in treninga v HOPKLUBU v Novem mestu.

DRUŽABNA SREČANJA

27. avgusta smo zbrali člane in jim posredovali informacije o poteku del in aktivnosti v društvu ter jih seznanili z novitetami. Udeležba je bila prek 50 udeležencev. 2. oktobra je bilo družabno srečanje in kuhanje golaža na prostem. Udeležba 40 članov.

OBISKI ČLANOV

Člane, ki zaradi zdravstvenih težav ne morejo na društvo, redno obiskujemo na domu, imamo pa tudi veliko telefonskih kontaktov, ki marsikomu pomenijo več kot obisk.

Bernarda Zorko

DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja

3. MEMORIAL VLADA ČURČIJA

V soboto, 6. oktobra, na zelo deževen dan, je Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja organiziralo ribiško tekmovanje 3. memorial Vlada Čurčija na ribniku Raztez v Brestanici. Tekmovanje je bilo posamezno in ekipno, za največji pokal se je preizkusilo 20 ribičev razdeljenih v 5 ekip. Za prva tri mesta so ekipe in posamezniki prejeli pokale, katere je podelil vodja in sodnik tekmovanja Drago Radkovič. Za prehodni pokal še vedno velja, da ga je potrebno trikrat zapored ali petkrat v presledkih osvojiti, da preide v trajno last.

Mirko Sintič

Letošnji ekipni zmagovalci

REZULTATI POSAMEZNO:							
1.	Silvo Križanič	DP – Murska S.	14850 g	11.	Zdravko Grilc	DP – Koroške	1000 g
2.	Rudi Centrih	DP – Celje	8900 g	12.	Srečko Šilak	DP – Maribor	500 g
3.	Franc Simonič	DP – Maribor	4640 g	13.	Ivan Žalig	DP – Maribor	320 g
4.	Boštjan Javeršnik	DP – Koroške	4210 g	14.	Leon Jurkovič	DP – Murska S.	290 g
5.	Franc Štefanič	DP - Novo m.	3300 g	15.	Alojz Jeromelj	DP – Koroške	250 g
6.	Mirko Temnik	DP – Celje	3240 g	15.	Franc Borovnjak	DP – Murska S.	250 g
7.	Slavko Dunaj	DP – Murska S.	2650 g	17.	Slavko Mikec	DP – Celje	240 g
8.	Ivana Zorko	DP - Novo m.	2270 g	18.	Mirko Sintič	DP - Novo m.	220 g
9.	Tine Gorenc	DP - Novo m.	2240 g	19.	Zoran Boženovski		brez ribe
10.	Miran Jernejšek	DP – Maribor	1420 g	20.	Alenka Mejak - za katero je lovil Ljubo		brez ribe
REZULTATI EKIPNO:							
1.	ekipa Društva paraplegikov Murske Sobote						17750 g
2.	ekipa Društva paraplegikov Jugovzhodne Štajerske						12380 g
3.	ekipa Društva paraplegikov Jugovzhodne Štajerske						6380 g
4.	ekipa Društva paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja						5760 g
5.	ekipa Društva paraplegikov Koroške						5210 g
PREHODNI POKAL SO PO 1x OSVOJILI:							
2005	Centrih Rudi						
2006	Štefanič Franc						
2007	Križanič Silvo						

DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja

TO SO HOTELI ČLANICE IN ČLANI

Med članicami in člani društva je kar nekaj časa tlela tiha, lahko rečemo intimna želja po pridobitvi apartmaja ob morju. Apartmaja, ki bi posameznice in posamezniki skupaj s svojci, svojimi bližnjimi letno preživelih nekaj dni izven domačega okolja. Vsi dobro

svojcev, da so podali svojo sodbo in objektivno mnenje, kajti odločitev je bila skupna. Konec koncev, potrebno je bilo vse člane obvestiti in predvsem občni zbor in nekajkrat upravni odbor o vsem v zvezi z nakupom. Odločati je bilo potrebno o

tovrstnih izkušenj. Nekaj izkušenj pa so nam že posredovali kolegi iz društev Gorenjske in Štajerske. S strani članic in članov že prihajajo prijave ter interes za obisk. Nekateri zanima, kako zgleda novoletno praznovanje ob morju in so že rezervacije za ta čas.

Prepričani smo, da bodo članice in člani lastnino, ki je izključno njihova, znali ceniti, spoštovati in predvsem ohranjati ter vzdrževati.

Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja

Zadnji ogled pred nakupom apartmaja

vemo, kaj pomeni nekaj dni intimnega dopusta s svojimi najdražjimi. In v tej smeri je bila podana pobuda, da društvo po vzoru že nekaterih društev pridobi obmorsko kapaciteto za počitnikovanje. Sprva se je to zdelo utopija in le pobožna želja.

Sprejeti sklepi na organih društva pa so obvezali vodstvo, da si prizadeva to tudi izpeljati. Bilo je videti nemogoče, pa kljub temu je uspelo. Apartma za potrebe članov in svojcev je tako v zaključni fazi opremljanja in določenih prilagoditev. Pri prilagoditvi sta sodelovala Matjaž Planinc in za naše društvo nepogrešljivi Albert Zorko. Apartma se nahaja v Novigradu, mestu, kjer je veliko naših članov še kako čustveno navezanih na dolgoletno obnovitveno rehabilitacijo. Pred dokončno odločitvijo in sploh nakupom, si je lokacijo in sam objekt ogledalo preko dvajset članov in njihovih

sredstvih, kako in kje jih pridobiti. Ni dovolj, da nekaj imaš, nujna je tudi upravičena in racionalna uporaba. Apartma meri okoli 37 m² in zadovoljuje večino potreb za bivanje z invalidskim vozičkom. Urejamo tudi za potrebna specialna dvigala, da bodo lahko uporabniki tudi najtežji invalidi. Apartma se nahaja v večstanovanjskem objektu, in je blizu mesta, v neposredni bližini je trgovina in hotel, kjer je tudi bazen. Morje in možnost dostopa v vodo je oddaljeno kakih 400 m, z dokaj prilagojeno klančino. Veliko je možnosti rekreativnih dejavnosti, voženj z vozički, ogled mesta ... O upravičenosti te naložbe naj povedo člani sami, saj so vsi do sedaj izrazili svoje zadovoljstvo. Sicer pa moramo za takšno sodbo še počakati. Zavedamo pa se, da bodo s to pridobitvijo tudi določene obveznosti in ne samo koristi. Na to smo pripravljene, ne glede na to, da nimamo

OGLAS

Vas zanima novo vozilo?

V začetku leta 2008 prihaja na tržišče novo vozilo **KANGAROO** (kenguru), namenjeno Vam!

KENGURU je električno vozilo, namenjeno za individualni transport za invalide za krajše razdalje. Vozilo deluje na baterije, ki jih je potrebno redno polniti. Število prevoženih km z enim polnjenjem je odvisno od zunanjih faktorjev kot so konfiguracija

tal (klanci ipd) in načina vožnje. Predvidena cena je cca 10.000 EUR.

Nekaj tehničnih podatkov:
dolžina vozila: 2150, širina 1370, višina 1470 mm
teža : cca 300 kg (brez baterij), nosilnost 100 kg
maksimalna hitrost: 40 -43 km/h

Podrobnejše informacije so na voljo pri ga. Adela Butinar; 031-559-697!

DP Prekmurja in Prlekije

14. MAGDIČEV MEMORIAL V KELJANJU

Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije je ob podpori Zveze paraplegikov Slovenije v petek 26. oktobra pripravilo že 14. Magdičev memorial v kegljanju. Na kegljišču v Radencih se je v ekipni in posamični konkurenci pomerilo 31 kegljačic in kegljačev iz sedmih pokrajinskih društev. Med seboj so se pomerili tudi tetraplegiki in veterani. Že tretjič zapored je zmagala ekipa DP ljubljanske pokrajine (Tabak, Rupnik,

dve mesti v ženski in moški konkurenci. Zanimiv je podatek, da so skoraj vsi kegljači kljub temu, da so eno leto starejši, dosegli precej boljše rezultate kot na lanskoletnem tekmovanju. Zmagovalna ekipa je npr. podrla kar 74 kegljev več, mariborska 58, murskosoboška 23 itd. Najboljši tekmovalci so prejeli pokale in kolajne. Tekmovanje v Radencih je hkrati veljalo tudi za prvo kolo keglja-

LIKOVNA KOLONIJA 2007 V MURSKI SOBOTI

Tokrat smo že četrtrič organizirali likovno delavnico tudi na našem koncu v deželi štorkeelj na našem društvu. Delavnica je bila pomembna tudi zato, ker so se imeli možnost z slikanjem seznaniti tudi člani našega društva. V mnogih regijah je ta dejavnost med člani društev že dobro razvita in razširjena, tako smo tudi mi začeli z to dejavnostjo lanskega leta in do sedaj lepo delamo in se učimo pod mentorstvom Černi Anton-Tončka. Na likovni delavnici, ki jo je vodil naš mentor Rasso Causevig smo se izpopolnjevali: Zorica Razboršek, Dragica Sušanj, Tina Pavlovič, Angela Medved, Miran Jernejšek, Klavdij Leban, Jani Bevc in Boris Šter. Večkrat sta se nam pridružili še Anita in Marija iz Prekmurja.

Na tej delavnici pa smo pod vodstvom Ane Šter izdelovali tudi nakit. Zanimanje za delavnico je bilo veliko, vendar stiska z namestitvijo kljub kapacitetam, ki jih nudijo lepi društveni bivalni prostori, še vedno obstaja. Likovno izpopolnjevanje je podprl Javni sklad R.S. za ljubiteljsko kulturo, vodja delavnice Boris Šter se je zahvalil Društvu Prekmurja in Prlekije, Zvezi paraplegikov Slovenije ter vsem negovalkam, spremljevalkam in prijateljem, ki so nam omogočili ugodne pogoje za delo.

Skupina je bivala in slikala teden dni v tem času so nastale slike tihožitja, krajine in slike, ki si jim do tistega trenutka ležale na duši.. Kolonija je lepo uspela z dogovorom, da se drugo leto zopet delovno srečamo v našem kraju z možnostjo, da sodeluje tudi čim več naših članov.

Matija Merklin

REZULTATI:		TOČKE:
1. LJUBLJANA		1.752
2. MARIBOR		1.694
3. MURSKA SOBOTA		1.623
4. CELJE		1.389
5. KOPER		1.187
6. SLOVENJ GRADEC		1.141
7. NOVO MESTO		748
ČLANI - POSAMIČNO:		
1. Viktor Rupnik	LJ	461
2. Alojz Cvar	LJ	451
3. Alfred Lasetzky	MB	450
4. Tone Kanc	NM	438
5. Miran Jernejšek	MB	408
ČLANICE - POSAMIČNO:		
1. Senka Ivanišević	LJ	436
2. Cvetka Štirne	LJ	406
3. Marta Janežič	MS	227
TETRAPLEGIKI POSAMIČNO:		
1. Marjan Štibler	MB	391
2. Slavko Dunaj	MS	376
3. Rajko Ternik	SG	334
VETERANI POSAMIČNO:		
1. Anton Simonič	MS	455
2. Ivan Žalig	MB	445
3. Franc Borovnjak	MS	399
4. Vlado Horvat	MS	393

Cvar, Ivanišević) in tako prehodni pokal osvojila v trajno last. Poleg ekipne zmage so ljubljanci osvojili še prvi

škega prvenstva paraplegikov.
Matija Merklin

DP Prekmurja in Prlekije

IZLET 2007 V VELENJE

Ogledali smo si rudnik v Velenju in Mozirski gaj.

Društveni program je bil realiziran z organizacijo izleta v Velenje z ogledom rudnika in Mozirskega gaja. Po prijavi sodeč je kazalo na številno udeležbo, zato smo morali organizirati izlet z več kombiji, zato so nam prislunile in dale kombi vozila občine G.Petrovci in Dobrovnik. Odobrili so nam prevoz z njihovim kombijem, kar nam je zelo dobrodošlo in se njim tudi ob tej priliki zahvaljujemo.

Po prispeli vožnji v Velenje smo si najprej malo spočili potem pa ogledali rudarski muzej in ogledali rudnik. Vožnja v globino 160 m je bila hitra in zanimiva za nekatere je pa bil prvi občutek tudi malo neprijeten. Ko pa enkrat prideš v rudni in vidiš vse te zanimivosti kako so rudarji dela v začetku vse na roke vidiš in spoznaš koliko truda je bilo vložnega za izkop premoga dobiš pravo sliko. Videli smo vse ostale zanimive poteke dela od začetka del do danes. Ogled je bil res zanimiv in tudi poučen za vsakega člana in obiskovalca. Ko smo prišli vsi zopet ven smo bili res vsi zadovoljni in veseli, da smo lahko videli toliko zanimivih stvari saj smo bili večina vsi prvič v rudniku in tudi prvič tako globoko pod zemljo. Po prijetnem in zanimivem doživetju smo nadaljevali vožnjo v Savinjsko dolino v Mozirje.

Tam smo si lahko ogledali Mozirski gaj se med lepimi rožami sprostiti in spočili in privoščili kosilo. Tako je dan hitro minil in že je prišel čas za povratek nazaj v Prlekijo in Prekmurje. Vsem udeležencem izleta je ostalo mnogo lepih spominov z željo, da drugo leto zopet gremo skupaj na tak izlet v drugi kraj naše lepe domovine. Hvala društvu in vsem kateri ste pomagali pri tej organizaciji.

Trebše Anita

MEDNARODNO SODELOVANJE PARAPLEGIKOV 2007

Tudi letos je naše društvo organiziralo tridnevno mednarodno športno in kulturno srečanje, ki se je odvijalo prvi vikend v septembru. Mednarodno športno in kulturno srečanje paraplegikov je potekalo v igranju šaha, vrtnega kegljanja, balinanja in pikada v društvenih prostorih v Murski Soboti. Sodelovali so paraplegiki iz R. Madžarske – Rodata Klub, iz Budimpešte in prvič

letos tudi športniki paraplegiki iz Varaždina in Čakovca R. Hrvaška, ter člani našega društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije iz Murske Sobotice. To je že tradicionalno srečanje med paraplegiki dveh oziroma sedaj treh sosednjih držav. Srečanje je lepo uspelo, vsi so bili zadovoljni - tako z organizacijo kot tudi z doseženimi rezultati. Tako srečanje je koristno za naše člane tudi, ker si izmenjamo izkušnje z drugimi paraplegiki. Vsi sodelujoči so izrazili željo, da se drugo leto zopet srečamo z istim programom.

Matija Merklin

REZULTATI ŠAH – EKIPNO:	
1. DPPP (M.Sobota.) : RODATA (HUN)	(rezultat 2: 3)
REZULTATI V PIKADU EKIPNO:	
1. mesto VARAŽDIN	CRO
2. mesto DPPP M. SOBOTA	SLO
3. mesto RODATA	HUN
VRTNO KEGLJANJE EKIPNO:	
1. mesto DPPP M. SOBOTA	SLO
2. mesto VARAŽDIN	CRO
3. mesto RODATA Budapest	HUN
VRTNO KEGLJANJE EKIPNO:	
1. mesto DPPP M. SOBOTA	SLO
2. mesto VARAŽDIN	CRO
3. mesto RODATA Budapest	HUN

OGLAS

Pozdravljeni,

Očeta je zadela možganska kap in je zelo slabo premičen. Želimo kupiti pripomočke za rehabilitacijo, npr kolo za invalida..., ki bi mu pomagali, da ostane čim bolj razgiban.

Kontaktna oseba: Marjana Nahtigal, tel: 01/ 3084126, 051 222 168, e-mail: marjana.nahtigal@magistrat.si

DP Prekmurja in Prlekije

RALLY 2007 MURSKA SOBOTA - SEBEBORCI

V lepem sončnem vremenu dne: nedelja 16. 09. 2007 je bilo v Murski Soboti in Sebeborcih že tradicionalno športno srečanje paraplegikov Slovenije v spretnostnih vožnjah in Rallyju za voznike z preurejenimi avtomobili na ročno upravljanje, pod geslom Vse za varnost v cestnem prometu. Tekmovalo je 16. tekmovalcev (10 paraplegikov, 6 tetraplegiki) od tega 3 tekmovalke iz šestih regijskih društev. Škoda je le to, da nekatere regije ne omogočijo nastop svojim članom saj je tekmovanje poučno in tudi koristno.

Matija Merklin

REZULTATI PARAPLEGIKI:

1. mesto FRANC JOŽE	MS	99 kazenskih točk
2. mesto PINTER FRANC	MB	100
3. mesto MERKLIN MATIJA	MS	103
4. mesto KLEMENČIČ ANDREJ	MS	128

REZULTATI TETRAPLEGIKI:

1. mesto BRAČIČ FRANC	MS	161 kazenskih točk
2. mesto BAUM FRANC	MS	163
3. mesto JURKOVIČ LEON	MS	186

ŽENSKE:

1. mesto RADEJ ANICA	NM	197 kazenskih točk
2. mesto MAGDIČ MARIJA	MS	217
3. mesto ZADRAVEC JOŽICA	MS	365

VKLJUČILI SMO SE V TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

V letošnjem tednu vseživljenjskega učenja smo se v društvu aktivno vključili v tečaj računalništva. Vzpodbude in želje članov so bile že celo leto, tako je pač nanesla priložnost, ki smo jo izkoristili v namenu tedna, katerega obeležje je bilo širšega pomena. Dogodki, ki so se odvijali v času od 15. do 21. oktobra širom Slovenije, so bili namenjeni raznim populacijam ljudi, tako po šolah, občinah in drugih ustanovah.

Ljudska univerza v Murski Soboti nam je omogočila 28. urni nadaljevalni tečaj računalništva, pod vodstvom predavatelja g. Ernesta Kološa. Vsi udeleženci smo se vestno prijeli dela ter tudi uspešno dokončali to obliko tečaja, za kar smo prejeli tudi potrdila.

Z delom želimo nadaljevati in se izpopolnjevati v naslednjem letu ter si razširjati svoje znanje. Glede na možnosti pridobitve priznanja Slovenskega andragoškega društva, ki se podeljuje vsako leto ob

tednu vseživljenjskega učenja, smo za zadeve zainteresirani, vendar bomo za to morali tudi izpolnjevati določene pogoje, ki se jim bomo seveda prilagajali, v kolikor bomo

ščine, za kar je tudi veliko zanimanje. Skratka človek mora v vseh življenjskih obdobjih skrbeti za brzdane spomina in se nenehno izpopolnjevati, kajti znanje, ki ga imaš v

Prisluhnili smo g. Ernestu Kološu.

seveda predlagani kot skupina. V nadaljevanju bomo proti koncu leta pričeli preko Ljudske univerze Murska Soboti tudi z tečajem angle-

glavi ti nihče ne more vzeti. Naše »sive« celice pa nam bodo hvaležne za vsak košček bistrega uma.

Marija Magdič

NAMIZNOTENIŠKA SMETANA V KRANJSKI GORI

Od 10. do 21. oktobra je v kranjskogorski dvorani Vitranc potekalo eno izmed nasploh največjih športnih tekmovanj letos v Sloveniji: Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu za invalide (EPINT). Na njem se je za odličja in vstopnice za paraolimpijske igre naslednje leto v Pekingu potegovalo kar 329 igralcev in igralk iz 35 evropskih držav, ki so tekmovali v treh disciplinah: ekipno, posamezno in v absolutni konkurenci (taki imenovani Open).

Tudi Slovenska reprezentanca pod vodstvom glavnega trenerja Gorazda Vecka in njegovega pomočnika

Mateja in Andreja v elementu.

Gregorja Škafarja je bila z 11 člani kar številčna, med njimi pa so bili tudi 4 člani in 3 članice Zveze paraplegikov. Med fanti so v kategoriji 3 nastopili Primož Kancler, Ivan Lisac in Bojan Lukežič ter Ljubiša Gajič v kategoriji 2, dekleta pa so zastopale Andreja Dolinar in Barbara Meglič v kategoriji 4 ter Mateja Pintar v kategoriji 3. Po slovesni otvoritvi, ki jo je vodil znani športni novinar Igor E. Bergant, s svojimi nastopi pa so jo popestrili še Eva Černe, Nuša Derenda in Turbo Angels, se je tekmovalni del pričel z boji v absolutni konkurenci. V moškem delu je med igralci na vozičkih Primož Kancler, ki je bil na prvenstvu debitant, izpadel v prvem krogu, podobna usoda pa je doletela tudi Ljubišo Gajiča. Preostala dva predstavnika, Lisac in Lukežič, sta bila nekoliko uspešnejša, saj sta oba uspešno prestala prvo preizkušnjo. Lisac je v drugem krogu naletel na premočnega nasprotnika, medtem ko je Lukežič tu zabeležil novo zmago, v tretjem krogu pa se je tudi on moral posloviti od nadaljnjega tekmovanja.

Med dekleti je še ena debitantka, Barbara Meglič, prav tako izgubila že v prvem krogu, Andreja Dolinar pa je po uvodni zmagi morala premoč nasprotnici priznati v drugem krogu. Še uspešnejša je bila Mateja Pintar, ki jo je šele v polfinalu zaustavila kasnejša zmagovalka, Švedinja Ingela Lundback. V tekmi za tretje mesto je Mateja nato s 3:1 ugnala Slovakinja Aleno Kanovo, ki je bila pred tem usodna za Andrejo, in tako maščevala soigralkin poraz ter osvojila prvo medaljo za Slovenijo na tem prvenstvu. Le-to se je že naslednji dan nadaljevalo s posamičnimi tekmami. Tu se v izredno

močno zastopani kategoriji 3 Primožu Kanclerju ni uspelo prebiti iz predtekmovalne skupine, enak rezultat pa je dosegel tudi Ljubiša Gajič v kategoriji 2. Zato pa sta se nadaljnjih bojev kot drugouvrščena iz svojih skupin udeležila Bojan Lukežič in Ivan Lisac in tudi tam zabeležila vsak po eno zmago, nato pa oba izgubila v osmini finala. Barbaro Meglič je v ženski kategoriji 4 čakala podobna usoda kot

Kanclerja in Gajiča, saj je obstala v predtekmovalni skupini, zato pa je bila v isti kategoriji uspešnejša Andreja Dolinar, ki se je po eni zmagi in enem porazu v predtekmovalni skupini ter zmagi v četrtfinalu uspela prebiti v polfinale. Tam je bila zanj s 3:0 premočna Italijanka Valeria Zorsetto, v malem finalu pa je Andreja z enakim rezultatom premagala Nemko Moniko Sikora Weinmann in tako Sloveniji priborila še drugo bronasto odličje.

Z nastopom Mateja Pintar v kategoriji 3 so domači navijači, ki jih v Kranjski Gori ni manjkalo, dočakali tudi prvi slovenski finalni nastop. Potem ko se je Mateja z dvema gladkima zmagama kot prvopostavljena iz predtekmovalne skupine uvrstila neposredno v četrtfinale in tudi tam zabeležila zmago, jo je v polfinalu čakala Francozinja Fanny Bertrand. Izredno

napet dvoboj, v katerem je že kazalo na zmago Francozinje, je Mateja na koncu le dobila s 3:2 in si tako priborila finale. Tam ji je nasproti stala znanka iz Opna, Slovakinja Kanova, ki je bila tokrat boljša s 3:0, Mateja pa je s finalnim nastopom osvojila srebrno medaljo. Po za Slovensko ekipo izredno uspešnem tekmovanju posameznikov in posameznik je igralce čakal prost dan, nato pa se je prvenstvo prevesilo v zaključni ekipni del. Tam je Primož Kancler nastopil skupaj z Andrejem Žnidarjem v kategoriji 4, vendar se debitantski ekipi ni uspelo prebiti iz predtekmovalne skupine. Uspešnejša je bila naveza Lisac-Lukežič v kategoriji 3, ki se je po zmagi in porazu v predtekmovanju kot druga v skupini uvrstila v osmino finala, po zmagi nad Dansko pa ju je v četrtfinalu zaustavila pozneje prvouvrščena ekipa Francije. Vse tri ženske predstavnice so skupaj nastopile v kategoriji 4, kjer so v konkurenci štirih ekip, ki so sestavljale eno tekmovalno skupino, najprej gladko premagale Italijo, nato pa še ekipo Velike Britanije.

Zadnja tekma s Srbijo, ki je pred tem prav tako zabeležila dve zmagi, je tako že pomenila odločitev o naslovu evropskih prvakinj. Dekleta so ta finalni obračun po eni posamični zmagi Andreje Dolinar in dveh Mateja Pintar ter izgubljeni igri dvojic dobila s 3:1 in s tem pred glasnim domačim

Ponos

občinstvom ter gledalci, ki so dvoboj v neposrednem prenosu spremljali na slovenski nacionalni televiziji, postavila piko na –i odlično organiziranemu prvenstvu, dobrega vtisa pa ni mogel pokvariti niti sneg, ki je vse presenetil na zadnji tekmovalni dan.

MED LJUDMI ODPRTIH ROK TUDI EMA GAŠPERUT IN RASSO CAUSEVIG

V Narodni galeriji v Ljubljani je bila 15. novembra slovesna podelitev priznanj za dobrotnika, darovalca, izjemno osebnost in dobrega človeka za let 2007. To je bil zaključek akcije »LJUDJE ODPRTIH ROK«, ki jo je ob podpori Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, že štirinajstič zapored pripravila revija Naša žena. Med petintridesetimi predlogi se je v finale uvrstilo sedemindvajset posameznic, posameznikov in skupin, med njim tudi Ema Gašperut, mama našega člana tetraplegika Vojka Gašperuta in Rasso Causevig, mentor naših slikarjev.

Emo Gašperut in Rassa Causeviga je v prilogi Naše žene predstavila novinarka Jasna Tepina, o njunih vrlinah in človekoljubnih dejanjih pa so nekaj misli dodali: Ivan Peršak, Jože Globokar, Benjamin Žnidaršič in Zorica Razboršek.

Spomini na Emo Gašperut sežejo dve ali več desetletij nazaj, ko smo se z njo srečevali v Pineti na obnovitveni rehabilitaciji. Vsi smo jo klicali mama Ema, saj nas je vzela pod okrilje kot svoje otroke. Paraplegiki in tetraplegiki imamo inkontinenčne težave in ob morebitnih nerodnih in neprijetnih trenutkih smo se zaupali mami Emi, ki je naš kočljiv položaj kaj hitro in zaupno rešila. Mamo smo tudi redko kdaj videvali na plaži. Vedno je bila kje v kopalnici, kjer je kaj prala ali pa pomagala pri naših bolj intimnih opravilih.

Mama Ema je tudi odlična kuharica, zato ne bomo nikoli pozabili slastnih sardelic, ki jih je za celo skupino pripravljala na večernih piknikih ob tabornem ognju. Ribiči iz Novigrada so nam namreč ob dobrem ulovu poklonili kar nekaj kašet svežih ribic. Mama je izbrala nekaj spremljevalk in hajd na zamudno čiščenje ribic v morje. Toda

zvečer smo imeli imenitno pojedino.

Sin Eme Gašperut - Vojko je leta 1967 po nesrečnem skoku v morje postal tetraplegik. Skrbna mama ga je negovala, bodrila in vzpodbujala, tako da je danes priznan, ploden in cenjen slikar. Vojko je tudi polnopravni član Mednarodnega združenja slikarjev, ki svoja dela ustvarjajo tako, da čopič držijo z usti ali med prsti na nogi. Enako skrbna je tudi vseh v družini, še najbolj pa do vnukov in pravnukov.

Med ljudi odprtih rok sta se uvrstila tudi Ema Gašperut in Rasso Causevig.

Ko slikarji likovne sekcije pri Zvezi paraplegikov pripravljajo v Semiču enotedensko likovno delavnico s seboj povabijo tudi mamo. Seveda, ko pa jim cel teden pripravlja kulinarčne dobrote, jih neguje in razvaja. Vendar to stori lahko le človek, ki ima veliko

srce! Tako kot mama Ema Gašperut.

Ko smo pri Zvezi oživili delo likovne sekcije smo za slikanje navdušili veliko naših članov. Ker slikanje zahteva strokovno podporo smo prosili Rassa Causeviga, da bi postal mentor naših slikarjev. Pod njegovim vodstvom so slikarji izjemno napredovali. Več kot zgovoren je podatek, da imamo med slikarji kar osem tetraplegikov, ki so člani mednarodnega združenja slikarjev,

ki slikajo z usti ali nogami.

Ti člani od združenja prejema tudi štipendijo, ki jim omogoča materialno neodvisnost pri izobraževanju in ustvarjanju. Rasso je velik slikar z izjemnim znanjem, ki ga nesebično daje naprej. V njem se skriva dober človek z velikim srcem, ki se mu naši slikarji povsem zaupajo.

Izbrana komisija revije Naša žena je za dobrotnico leta 2007 razglasila Filo Pašič-Bišič, za darovalca leta 2007 Janeza Galjota, za izjemno osebnost leta 2007 pa Vlasto Nusdorfer. Dober človek leta 2007 je po izboru bralk in bralcev Naše žene postala Marta Medl. Zahvalno listino pa so prejeli vsi, ki so se izkazali s človekoljubnimi deli in so bili predstavljeni v prilogi – Ljudje odprtih rok.

Zahvale je podelila ministrica Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve Marjeta Cotman, slovesno prireditev pa popestrila in obogatila glasbena skupina ČUKI (tudi dobitnica priznanja) in s prisrčnim nastopom tudi otroci iz oddelka dermatologije in nefrologije iz Kliničnega centra v Ljubljani.

Jože Globokar

NAŠI ATV MOTORISTI PREDSTAVLJENI TUDI V AMERIŠKI REVJI

V septembru smo na tridnevnem obisku gostili priznanega ameriškega novinarja slovenskega rodu, gospoda Leeja Klancherja. Razlog za njegov obisk je bila reportaža o naših paraplegikih - ATV motoristih. Idejo za obisk je dobil na naši spletni strani. Gospod Klancher piše med drugim tudi za ameriško revijo ATV Riders Magazin. Naši prvi kontakti so bili tako izključno preko elektronske pošte in v eni od njegovih zadnjih sporočil pred prihodom nam je na veliko napisal le: »to bo zgodba!!!«. Dodamo naj, da je gospod Lee Klancher poleg svetovnega popotnika (bil je že na petih kontinentih) tudi profesor na Minnesota College, kjer predava umetnost in oblikovanje. Glavni dogodek se je odvijal v gozdovih Notranjske, natančneje se je naša pot začela ob stari žagi na izviru Obrha (Vrhnika pri Ložu). Tam smo se posedli na motorje in odšli na potepanje po okoliških gozdovih, prepletenih s traktorskimi potmi, ki so včasih bolj spominjale na kozje

steze kot na pravo pot. Odpravili smo se na mesta, ki jih drugače mi »vozičkarji« ne bi mogli obiskati. Med vožnjo smo se večkrat ustavili in z ugasnjenimi motorji uživali le v tišini, brez hrupa motorjev. Na večurni vožnji na svojih poteh nismo srečali nobene druge osebe (naj bo na motorju, kolesu ali peš), pa čeprav nismo nobene poti prevozili dvakrat. Malo daljši postanek smo naredili ob gradu Snežnik, ki je pustil izjemen pečat tako v mislih kot tudi na fotografijah našega ameriškega prijatelja. Tudi sam sem počasi začel spoznavati navdušenost mojih kolegov, ki so že dalj časa »zasvojeni« s temi jeklenimi konjički. Taka vožnja skozi gozdove mi je pomagala »počutiti se živega«. Menim, da je del tega tudi vonj in okus okolja, ki nas je preveval. Drugi del pa zagotovo predstavlja tudi adrenalin. Premišljeval sem o čudovitem občutku, o koraku ven iz lažnega občutka varnosti, ko smo zamotani v dve toni z ABS in zračnimi vrečami opremljene pločevine.

Kot sopotnik sem verjetno preživel enega največjih strahov v svojem življenju, na drugi strani pa bi doživetje lahko preraslo v odvisnost. Zadovoljen sem bil, ko smo »stali« na vrhu neznane gore na koncu neoznačene steze in pili omamne vonje okoliških dreves. Zdelo se mi je, kot bi ukradli košček Marin Krpanovega sveta. Najbolj radosten in navdušen pa je bil naš ameriški gost. Ob ogledu našega Doma paraplegikov v Pacugu in predstavitev naših zavzemanj nam je ponudil pomoč pri vzpostavitvi stikov s podobnimi organizacijami in ustanovami v Zvezni državi Minnesoti. Pomoč bomo z veseljem sprejeli. Lahko rečemo, da smo dobili še enega pravega prijatelja, ki nam je pripravljen kadarkoli pristopiti na pomoč. Prav gotovo se drugo leto zopet snidemo v Sloveniji. Nekateri naši člani pa že 'pripravljajo kovčke' za obisk Minnesote.

Jani Trdina

CERTIFIKAT ZA KAKOVOST KAR TREM NAŠIM LIKOVNIKOM

V Kulturnem domu v Slovenskih Konjicah je Zveza likovnih društev Slovenije 16. novembra odprla zaključno likovno razstavo - **ZLATA PALETA 2007**. Na razstavi so bila predstavljena najboljša likovna in kiparska dela, ki so po mnenju strokovne komisije, na slovenskem nastala v letu 2007. Na otvoritveni slovesnosti pa so podelili tudi certifikate za kakovost in najvišje priznanje - Zlato paleto za leto 2007. Med dobitniki certifikatov so bili kar trije člani Likovne sekcije pri Zvezi paraplegikov Slovenije. V skupini risba je certifikat dobil Željko Vertelj - za risbo v tušu »Cerkev ob Kolpi,« v skupini abstraktno slikarstvo si je certifikat prislužil Boris Šter - za sliko »Skovir« v akrilni tehniki, Vojko Gašperut pa je prijel kar dva certifikata. Enega za grafiko - jedkanica »Hrast« in enega za risbo s svinčni-

kom »Platana«. Certifikate in Zlate plakete je, ob odsotnosti župana, podelil Ljubo Zidar akademski kipar, restavrator in magister umetnosti ter predsednik Zveze likovnih društev

Slovenije. V kulturnem programu so nastopali umetniki Glasbene šole Slovenske Konjice, razstava pa je bila odprta do 16. decembra 2007.

Jože Globokar

Med dobitniki certifikatov sta bila tudi Boris Šter in Vojko Gašperut.

ATLETSKA TEKMOVANJA V LETU 2007

Slovenski invalidi atleti, ki jih v veliki večini zastopajo paraplegiki, člani Zveze paraplegikov Slovenije, so v letu 2007 dosegli vrsto odličnih rezultatov, ki jih uvrščajo v sam svetovni vrh. Izboljšanih je bilo kar 26 državnih rekordov, dvakrat pa je bil izboljšan tudi svetovni rekord. To je uspelo Jožetu Fleretu v metu diska v kategoriji tetraplegikov, F51. Letošnje leto je bilo predolimpijsko in čas za doseganje dobrih rezultatov, za najboljšo uvrstitev na svetovni rang lestvici, kar bi pomenilo vozovnico na Kitajsko. Ta trenutek pa še ni čisto nič zna-

nega, koliko atletov iz Slovenije bo lahko potovalo v Peking. Našim tekmovalcem želimo, da bi se lahko v čim večjem številu uvrstili na parolimpijske igre, kajti to so si z dobrimi rezultati nedvomno zaslužili.

Letošnje leto se je dvanajsto leto zapored odvijalo ekipno tekmovanje v atletiki. Na tekmovanjih je povprečno sodelovalo 28 tekmovalcev, kar je 7 manj kot v letu 2007 in 5 manj kot je bilo povprečje na dosedanjih 48-tih tekmovanjih. Ekipno tekmovanje v atletiki daje vsem ekipam, ne glede

na velikost in število članstva, enake možnosti za dober rezultat in doseg najvišjih mest, samo tekmovalci je potrebno. Žal pa nekatera društva tekmovalca ne jemljejo resno in se ne udeležijo vseh tekmovanj ali pa na tekmovanja pošiljajo le po enega tekmovalca ali tekmovalko. Vsem sodelujočim ekipam, organizatorjem tekmovanj in vsem tekmovalcem se zahvaljujemo za sodelovanje in pomoč pri izvedbi tekmovanja. Naslednje leto pričakujemo sodelovanje vseh pokrajinskih društev s še višjo udeležbo na tekmovanju.

Mednarodna tekmovanja:										
15-17 junij 2007 Manchester Anglija										
Marko Sever	T54	1500m	3:39.71	1.mesto	5000m	12:25.02	1.mesto			
Tatjana Majcen	F54	disk	15.19m	1.mesto	kopje	12.90m	1.mesto,	krogla	6.18m	1.mesto,
Henrik Plank	F52	disk	5-13m	1.mesto	kopje	12.31m	2.mesto	krogla	7.45m	2.mesto
Jože Flere	F51	disk	8.28m	4.mesto	kij	19,60m	3.mesto			
25-27. maj Pula Hrvaška										
Tatjana Majcen	F54	disk	13.00m	1.mesto	kopje	12,60m	1.mesto	krogla	6.56m	1.mesto
Tanja Cerkvani	F55	disk	13,17m	1.mesto	kopje	13,56m	1.mesto			
Henrik Plank	F52	disk	15.71m	2.mesto	kopje	13.05m	1.mesto	krogla	8.01m	1.mesto
Jože Flere	F51	disk	10,11m	1.mesto	kij	17,45m	2.mesto			
Uroš Jurešič	F55	disk	17.15m	4.mesto	kopje	16,40m	3.mesto	krogla	6.50m	5.mesto
07.07.2007 Varaždin Hrvaška										
Jože Flere	F51	disk	9.33m	2.mesto	kij	21.56m	2.mesto			
Henrik Plank	F52	disk	15.55m	1.mesto	kopje	15.22m	1.mesto			
Janez Hudej	F54	disk	20.50m	2.mesto	kopje	17.96m	2.mesto	krogla	8.01m	2.mesto
25-26.julij 2007 Olomouc Češka										
Tatjana Majcen	F54	disk	14.32m	5.mesto	kopje	12,41m	2.mesto	krogla	6.08m	3.mesto
Tanja Cerkvani	F55	disk	14.22m	11.mesto	kopje	15.65m	1.mesto	krogla	6.07m	5.mesto
Jana Fuehrer	F12	daljina	4.47m	3.mesto	krogla	9.24m	1.mesto			
Henrik Plank	F52	disk	15.55m	4.mesto	kopje	14.28m	1.mesto	krogla	8.01m	1.mesto
Branko Zupanc	F52	disk	9.10m	2.mesto	kopje	09.70m	3.mesto	krogla	7.04m	2.mesto
Jože Flere	F51:	disk	10,04m	2.mesto	kij	18.76m	7.mesto			
13.10.2007 Reka Hrvaška										
Tanja Cerkvani	F55	disk	13.91m	4.mesto	kopje	19.26m	1.mesto	krogla	6.26m	3.mesto
Henrik Plank	F52:	disk	15.45m	4.mesto	kopje	15.36m	1.mesto	krogla	7.95m	1.mesto

12. Ekipno tekmovanje v atletiki: Konča uvrstitev ekip za leto 2007

Zap.	Ekipa	ET1-CE	ET2-LJ	ET3-MB	ET4-S	G Skupaj	Razlika
1	DP JUGOZAHODNE ŠTAJERSKE	6.326,50	6.470,0	5.817,79	5.234,86	23.849,15	0,00
2	DP KOROŠKE	5.257,49	4.985,64	4.681,23	2.083,04	17.007,40	841,75
3	DP DOL.,BELE KRAJ. IN POSAVJA	3.459,97	4.823,07	3.937,23	3.516,77	15.737,04	8.112,11

PREGLED TEKMOVANJ V LETU 2007

Domača tekmovanja:		
19. 05.2007 Radenci, Maraton 21km:		
1.mesto	Sever Marko	0:51:47
2.mesto	Hudej Janez	1:07:54
3.mesto	Rakovec Aleš	1:21:30
4.mesto	Zajc Jože	1:21:52
02.06.2007 5. tek Bevke:		
Vožnje s formulami:		
Sever Marko Zajc Jože Hudej Janez		
Vožnje z vozički:		
Lapornik Draga, Rupnik Viktor, Kanc Anton, Glavan Štefan, Bernašek Zlatko, Kuhelj Franc, Palameta Emil, Kušar Tone		

38. MEMORIAL PROF. BOJANA HROVATINA

Tradicionalni memorial v atletiki, ki ga vsako leto v spomin prof. Bojana Hrovatina prirejamo že 38 let, je bil 15.09.2007 v Celju na atletskem stadionu Kladivar v organizaciji Društva paraplegikov jugozahodne štajerske. Za uspešno izvedeno tekmovanje pa ima veliko zaslug tudi Atletsko društvo Kladivar Cetis, ki nam je dal na razpolago športne objekte in pomagal pri organizaciji in izvedbi tekmovanja. V prelepem vremenu so se tekmovalci pomerili v tra-

dicionalnih disciplinah. Na sporedu so bile naslednje discipline: troboj meti, troboj vožnje, 100m memorialna disciplina in 800m v spomin novinarja in prijatelja paraplegikov Henrika Ūbeleisa. Udeležba je bila letos nekoliko nižja, kljub temu so tekmovalci iz Hrvaške in Slovenije dosegli vrsto dobrih rezultatov in rekordov. Na tekmovanju je bilo izboljšanih šest državnih rekordov.

Plank Henrik disk, kopje in troboj meti;

Flere Jože troboj meti;
Cerkvenik Tanja kopje;
Sever Marko 800m.

Na zaključku in razglasitvi rezultatov so prisostvovali: Podžupan mestne občine Celje g. Stanislav Hren zadolžen za področje mestnih četrti, krajevnih skupnosti in dejavnosti društev, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije g. Emil Muri in podpredsednik Zveza paraplegikov Slovenije g. Dani Kastelic.

REZULTATI ŽENSKE - troboj meti

F12 KROGLA							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	74	SLO	CE	FUEHRER JANA	00	F12	0
Skupina F53							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	40	SLO	MSJ	JANEŽIČ MARTA	48	F53	1,805.19
2	55	SLO	LJ	ČAUŠEVIČ NADA	50	F53	1,099.31
3	40	SLO	MS	JANEŽIČ MARTA	48	F53	1,805.19
Skupina F54							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	18	SLO	MB	MAJCEN TATJANA	78	F54	2,644.57
2	59	SLO	NM	POVODNIK ZOFKA		F54	1,913.67
Skupina F55							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	51	SLO	LJ	CERKVENIK TANJA	80	F55	2,121.57
2	45	CRO	KL	MILINKOVIČ MILKA		F55	1,989.66

REZULTATI MOŠKI - troboj meti

Skupina F51							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	3	SLO	CE	FLERE JOŽE	68	F51	2,719.54 DR
			DISK		10.32	F51	1,046.65 DR
			KOPJE		20.75	F51	865.85 DR
			KROGLA		5.73	F51	807.04 DR
2	41	CRO	KL	MATIČ MIROSLAV	5	F51	2,489.34 DR
			DISK		9.87	F51	1,001.01 DR
			KOPJE		19.77	F51	824.95 DR
			KROGLA		4.71	F51	663.38 DR
3	60	SLO	NM	ŽLEBNIK SREČKO	51	F51	1,999.50
Skupina F52							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	12	SLO	CE	PLANK HENRIK	74	F52	2,773.26 DR
			DISK		16.22	F52	918.82 DR
			KOPJE		15.77	F52	958.95 DR
			KROGLA		8.08	F52	895.49 DR
2	1	SLO	CE	ZUPANC BRANKO	71	F52	1,844.46
3	70	SLO	CE	MIKEC SLAVKO	73	F52	1,605.54
Skupina F53							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	63	SLO	SG	GRILC ZDRAVKO	72	F53	1,920.59
2	38	SLO	MS	BAUM FRANC	00	F53	1,438.91
3	7	SLO	CE	POVŠE ALEŠ	74	F53	1,313.73

Skupina F54							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	2	SLO	CE	HUDEJ JANEZ	63	F54	2,209.65
2	68	SLO	SGJ	EROMEL ALOJZ	64	F54	1,624.88
3	60	SLO	KR	GAŠPAR JURE		F54	1,568.30
Skupina F55							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	65	SLO	SG	REK DAMJAN	66	F55	1,755.71
2	71	LJ	CE	KASTELIC DANE	65	F55	1,688.44
3	27	KR	CE	ERŽEN ZDRAVKO		F55	1,431.30
Skupina F56							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	LR	Klas	Rezultat
1	9	SLO	CE	CENTRIH RUDI	72	F56	1,444.23
2	10	SLO	CE	HERMAN JOŽE	65	F56	1,438.91
3	23	SLO	MB	ERNEJŠEK MIRAN	54	F56	1,338.81
Skupina VETERANI							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	Klas	Rezultat	
1	30	SLO	KO	CERKVENIK EDO	F57	1,555.90	DR
			DISK	21.73	F51	517.24	DR
			KOPJE	17.83	F51	418.94	DR
			KROGLA	7.69	F51	619.72	DR
2	68	SLO	SGJ	BOGATAJ MILAN	F57	1,624.88	
3	60	SLO	KR	TAJNŠEK MILAN	F54	1,045.13	
Moški troboj vožnje F53							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	Klas	Rezultat	
1	17	SLO	CE	ŠKRABLIN ALJOŠA	F52	1,771.44	
2	62	SLO	NM	BOJANEC ROBI	F53	1,164.95	
Skupina F53							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	Klas	Rezultat	
1	46	SLO	GO	SEVER MARKO	F53	2,451.44	
2	2	SLO	CE	HUDEJ JANEZ	F53	2,359.31	
3	61	SLO	NM	SINTIČ MARKO	F53	1,262.27	
Moški 800m							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	Klas	Rezultat	
1	46	SLO	GO	SEVER MARKO	T54	874	DR
2	2	SLO	CE	HUDEJ JANEZ	T54	624	
100m MEMORIALNA ŽENSKE T54							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	Klas	Rezultat	
1	59	SLO	NM	PODVODNIK ZOFKA	T54	43.38	
2	40	SLO	MS	JANEŽIČ MARTA	T54	43.38	
Moški T51							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	Klas	Rezultat	
1	17	SLO	CE	ŠKRABLIN ALJOŠA	T51	32.99	
2	41	CRO	KL	MATIČ MIROSLAV	T51	41.67	
3	42	CRO	KL	ROBERT	T51	49.69	
Moški T54							
Poz	Št.	Drž	Klb	Priimek in ime	Klas	Rezultat	
1	52	SLO	LJ	GLAVAN ŠTEFAN	T54	24.05	
2	25	SLO	KR	GAŠPAR JURE	T54	26.37	
3	27	SLO	KR	ERŽEN ZDRAVKO	T54	27.33	

ATLETSKI MITING CELJSKIH KNEZOV

Paraplegiki in tetraplegiki smo prvič lahko tekmovali v metih na mednarodnem mitingu, ki ga je organizirala Atletska zveza Slovenije. Tekmovanja v suvanju krogle in metu diska so se udeležili kandidati za paraolimpijske igre. Na mitingu je Jože Flere v metu diska z rezultatom 11.60 še enkrat izboljšal svetovni rekord, ki ga je uradno z 10.71 iz tekmovalja v Olomoucu na Češkem imel v lasti Martin Zvolánek s Češke. Zelo blizu svetovnega rekorda je bil tudi Henrik Plank, ki je z rezultatom 9.22 m za meter presegel paraolimpijsko A normo.

REZULTATI			
Tatjana Majcen	F54	krogla	6.20m
Tanja Cerkvenik	F55	krogla	6.58m
Jana Fuehrer	F12	krogla	8.83m
Henrik Plank	F52	krogla	9.22m
Branko Zupanc	F52	krogla	7.21m

KOŠARKA MEDNARODNI TURNIR V BRNU

SK HOBIT iz Brna na Češkem je v oktobru že tretjič zapored organiziral mednarodni turnir v košarki na vozičkih.

V Brnu je naša ekipa osvojila drugo mesto.

Naša ekipa je prvi dan po naporni vožnji že zgodaj odigrala tekmo s poljsko ekipo WSSiRN Start Katovice in jo gladko dobila. Sledila je tekma z domačini, ki pa je bila prekinjena po tretji četrtini, ko je Ljubljana vodila za 5 točk. To se je zgodilo zaradi časovne stiske, saj je v isti dvorani sledila

pomembna košarkaška tekma. Drugi tekmovalni dan je bil razburljiv in napet. Tekma z močnimi Avstrijci je bila za fante pravi izziv. Premagati agresivne Sitting Bullse je bil pravzaprav cilj celotnega turnirja. Prva četrtina za ekipo Mercator Ljubljana ni bil nič kaj ugodna. Zgrešeni »zicerji«, tehnična Učakarju in strogi sodnik, so še povečali nervozo med ljubljanskimi igralci. Zadnja četrtina je bila prava preizkušnja za živce ljubljanske klopi. Šest sekund pred koncem so za eno točko vodili Avstrijci. Nato so naši izvajali dva prosta meta. Enega so zadeli, pri drugem dobili odbito žogo in zadeli. Rezultat - 54 : 52 za Ljubljano. V nadaljevanju prekinjene tekme so zmagali gostitelji.

Končni vrstni red: prvo mesto je osvojila ekipa Sitting Bulls, drugo Mercator Ljubljana, tretje SK HOBIT Brno in četrto WSSiRN Start Katovice.

Jože Globokar

TESNA ZMAGA CELJSKIH ŠAHISTOV

Društvo paraplegikov severne Štajerske je v okviru športnih programov in podpori Zveze paraplegikov Slovenije 22. novembra organiziralo meddruštveni šahovski turnir. Enaindvajset šahistov iz DP Istre in Krasa, DP ljubljanske pokrajine, DP jugozahodne Štajerske, DP Prekmurja in Prlekije ter domačega društva, se je v prostorih Taborke v Mariboru pomerilo v hitropoteznem šahu. Šahisti in ena šahistka so tekmovali v ekipni in posamični konkurenci. Tekmovalci so se najprej pomerili v ekipni konkurenci in glede na to, da sta društvi jugozahodne in severne Štajerske tekmovali z dvema ekipama, odigrali sedem kol (ena ekipa je počivala). V ekipnem tekmovalstvu je zaradi večjega (12) števila točk v medsebojnih dvobojih s tesnim rezultatom zmagala II. ekipa DP jugozahodne Štajerske, druga je bila ekipa DP Istre in Krasa (10), tretja ekipa DP ljubljanske pokrajine, četrta ekipa DP severne Štajerske I, peta ekipa DP severne Štajerske II, šesta ekipa DP Istre in Krasa, sedma pa ekipa DP jugozahodne Štajerske II. Šahisti so se nato po švicarskem sistemu v sedmih kolih pomerili še v posamični konkurenci. Boji so bili kar precej zagrizeni in vse do zadnjega kola zmagovalec še ni bil znan. No, na koncu je slavil Aleksander Kandorfer (CE), drugo mesto je zasedel Boris Klep (MB) tretje Jože Plejnšek (LJ), četrto Benjamin Žnidaršič (KP), peto pa Jakomin Danilo (KP) Tekmovanje je brez večjih zapletov vodil arbiter Boris Perkovič.

Jože Globokar

Za zmagovalne ekipe so pokale prejeli: (od leve) Jože Plejnšek (LJ), Franc Ivenčnik (CE II) in Benjamin Žnidaršič (KP)

KOLENDAR TEKMOVANJ V OKVIRU PARAPLEGIKOV ZA SEZONO 2007 - 2008

DATUM	PANOGA	KRAJ	ORGANIZATOR	NAMEN
26.10.2007	kegljanje	RADENCI	DP Pre. Prlek.	1.kolo lige – 120 lučajev
10.11.2007	kegljanje	SLOV. BISTRICA	DP S. Štajerske	2.kolo lige – 120 lučajev
?03.2008	kegljanje	CELJE	DP JZ.Štajerske	3.kolo lige – 120 lučajev
?03.2008	kegljanje	RAVNE NA KOR.	DP Koroške	4.kolo lige – 120 lučajev
19.01.2008	kegljanje	ŠKOFJA LOKA	DP Gorenjske	meddruštveno sreč.-60 luč
19.04.2008	kegljanje	DOMŽALE	DP Ljubljanske pokr.	pokal obč. Domžale-60 luč
06/12.2008	kegljanje	LITIJA	DP Ljubljanske pokr.	19.pokal občine Litija
?06.2008	kegljanje	KOPER	DP Istre in Krasa	meddruštveno sreč.-60luč
17.05.2008	kegljanje	sporočeno kasneje	ZŠIS	državno prvenstvo –120 luč
17.11.2007	streljanje	KOPER	DP Istre in Krasa	1.kolo lige
08.12.2007	streljanje	LJUBLJANA	DPLjubljanske pokr.	2.kolo lige
09.02 ali 23.02.2008	streljanje	PTUJ	DP S:Štajerske	3.kolo lige
31.03.2008	streljanje	MURSKA SOBOTA	DP Prekmurja in Pr.	4.kolo lige in DP Ekipno
19.04.2008	streljanje	sporočeno kasneje	ZŠIS	državno prvenstvo
maj ali 12.07, 19.07.2008	ribičija	MARIBOR	DP Severne Štajerske	meddruštveno tekmovanje
11.05.2008	ribičija	KOROŠKA	DP Koroške	1.kolo lige
17.05.2008	ribičija	MURSKA SOBOTA	DP Prekmurja in Pr.	2.kolo lige
14.06.2008	ribičija	BRESTANICA	DP Dolenjske, Bk. in P.	3.kolo lige
05.07.2008	ribičija	CELJE	DP JZ.Štajerske	4.kolo lige
04.10.2008	ribičija	BRESTANICA	DP Dolenjske, Bk. in P.	memorial Vlada Čurčija
05.01.2008	košarka	LJUBLJANA	DP Ljubljanske pokr.	Novoletni turnir
24.11.2007	košarka	CELJE	DP JZ Štajerske	1. kolo lige
26.01.2008	košarka	NOVO MESTO	DP Dolenjske, Bk. in P.	2. kolo lige
16.02.2008	košarka	SLOV. BISTRICA	DP Severne Štajerske	3.kolo lige
16.03 ali 22.03.2008	košarka	SLOV. BISTRICA	DP Severne Štajerske	meddruštveno tekmovanje
01.03.-2008	košarka	LJUBLJANA	DP Ljubljanske pokr.	4. kolo lige
18.20.04.2008	košarka	LJUBLJANA	DP Ljubljanske pokr.	28.Pogačnikov memorial
15.03.2008	košarka	sporočeno kasneje	ZŠIS	PLAY - OFF
10.05.2008	košarka	sporočeno kasneje	sporočeno kasneje	Pokal ZPS
05.06.04.2008	košarka	NOVO MESTO	DP Dolenjske, Bk.in P.	mednarodni turnir
?	košarka	LJUBLJANA	DP Ljubljanske pokr.	mednarodni turnir
22.06 do 3.06 ali 29.06 do 30.06.2008	košarka	MARIBOR	DP Severne Štajerske	mednarodni turnir
?	košarka	KRANJ	DP Gorenjske	mednarodni turnir
20.05.2008	šah	NOVO MESTO	DP Dolenjske, Bk. in P.	memorial Jožeta Radeja
01.12.2007	šah	LITIJA	DP Ljubljanske pokr.	pokal občine Litija
?	šah	KOPER	DP Istre in Krasa	meddruštveno srečanje
30.11 ali 01.12.2007	šah	MARIBOR	DP Severne Štajerske	meddruštveno srečanje
27.10.2007	šah	TRBOVLJE	ZSIŠ	DP hitrop.šah ekipno
25.10.2008	šah	sporočeno kasneje	ZŠIS	DP hitrop.šah ekipno
15.03.2008	šah	sporočeno kasneje	ZŠIS	DP hitrop.šah posamično
12.05.2008 ?	atletika	CELJE	DP JZ: Štajerske	1.kolo lige
06.06.2008 ?	atletika	LJUBLJANA	DP Ljubljanske pokr.	2.kolo lige
27.06.2008	atletika	MARIBOR	DP Severne Štajerske	3.kolo lige
01.09.2008 ?	atletika	KOROŠKA	DP Koroške	4. kolo lige
13.09.2008 ?	atletika	LJUBLJANA	DP Ljublj. pok.in ZPS	39.mem.prof.B.Hrovatina
17.05.2008	atletika	RADENCI	ŠD Radenci	28. maraton treh src
07.06.2008	atletika	BEVKE	ŠD Bevke	06.tek Bevke
?05.2008	tenis	BOHINJ	DP ljub.pok. in ZPS	turnir mešanih dvojic
?08.2008	tenis	LAŠKO	Zdravilišče Laško	turnir mešanih dvojic
?06.2008	tenis	AVSTRIJA	ZPS	mednarodni turnir
14.09.2008	avtorely	SEBEBORCI	DP Prekmurja in Prl.	meddruštveno tekmovanje
31.05.2008	nam.tenis	sporočeno kasneje	ZŠIS	državno prvenstvo
?	nam.tenis	sporočeno kasneje	ZPS	mednarodni turnir

SVETOVNO PRVENSTVO V RIBOLOVU V BELGIJI ZAČETEK ODLIČEN – NA KONCU ČETRTE

Slovenski ribiči - invalidi so sredi avgusta na Svetovnem prvenstvu v ribolovu za invalide v mestu Harrelbeke v Belgiji osvojili nehvaležno četrto mesto. Čeprav je ekipa: Rudi Centrih, Boštjan Javernik, Franc Štefanič, Brane Zelič po zelo uspešnem začetku tekmovanja odlično nastopila (pred četrto-uvrščeni Italijani je imela kar 7 točk prednosti), je v drugem delu tekmovanja, ki je odločal o kolajnah, popustila in bronasto odličje prepustila zasledovalcem. Kljub grenkemu priokusu pa so naši ribiči s četrtnim mestom vsekakor lahko zadovoljni, saj so za seboj pustili lanske prvake Portugalce in Nemce, ki sodijo v sam vrh.

V prvem delu tekmovanja je v slovenski ekipi s svojim nastopom in preko štirimi kilogrami ujetih rib najbolj presenetil Franc Štefanič (DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja), ki je v svojem sektorju zasedel drugo, med vsemi tekmovalci (40 ribičev iz desetih držav) pa peto mesto. Branko Zelič je osvojil tretje mesto. S svojima rezultatom sta bila zadovoljna tudi naša dva ribiča paraplegika Boštjan Javernik (DP Koroške) in Rudi Centrih (DP jugozahodne Štajerske), saj sta s četrtnimi mesti v sektorjih pripomogla k uvrstitvi Slovenije na tretje mesto. No, takega začetka in rezultata si pred prvenstvom nihče ni upal napovedati. Dodamo naj, da so bili zmagovalci Francozi in drugo-uvrščeni domačini v veliki prednosti, saj so vajeni ribolova na trasah ob umetnih kanalih.

Od slovenskih ribičev invalidov je tokrat najbolje nastopil Brane Zelič, ki je v svojem sektorju končal na četrtem mestu, Centrih je bil peti, Štefanič šesti, Javernik pa sedmi.

Trener slovenske reprezentance Dušan Vučajnk: »Nastop reprezentance na svetovnem prvenstvu v Bel-

giji ocenjujem kot uspešen. Mislim, da je reprezentanca glede na naše možnosti, v celoti nastopila dostojno. Žal je rezervni tekmovalec Borislav Zejnulovič zaradi odličnega rezultata ekipe v prvem delu ostal brez nastopa in ni mogel pokazati svojih kvalitativ, kar pa bo lahko nadoknadil na prihodnjih tekmovanjih. Pohvaliti

Slovenska reprezentanca ribičev invalidov je na svetovnem prvenstvu v Belgiji osvojila nehvaležno četrto mesto.

je treba novega člana reprezentance Branka Zeliča, ki je izstopal s svojimi nastopi. Ob tem bi se zahvalil vsem tistim, ki so pripomogli k udeležbi na prvenstvu – Zveza za šport invalidov Slovenije, Plesni klub Lukec Krško, KS Krško, RD Brestanica Krško, Peter šport Brežice, Tamara com Rijeka, Steklarstvo Vučajnk Dušan.«

Rudi Centrih je član reprezentance že od začetka slovenskih nastopov leta 2003 v Italiji: »S sodelovanjem med člani ekipe na tem svetovnem prvenstvu sem zelo zadovoljen. Ribolov je bil na umetnem kanalu zelo zahteven, posebej zato, ker pri nas nimamo takšnih terenov in se je na razmere potrebno prilagoditi v zelo kratkem času. Razočaran sem zaradi izgubljenih priložnosti za kolajno, ki smo jo po prvem dnevu že skoraj imeli v žepu. Nehvaležno četrto mesto pa je kljub temu zelo dober rezultat.

Mislim, da je z nadaljevanjem dela s to reprezentanco možno v prihodnosti poseči tudi po medaljah.«

SREBRO IN BRON ZA PINTERJA NA EVROPSKEM PRVENSTVU

V nemškem mestu Suhl je od 22. do 29. julija potekalo Evropsko prvenstvo za invalide v streljanju z zračnim in MK orožjem. V slovenski reprezentanci, ki sta jo vodila trenerka Polona Sladič in njen pomočnik Aleš Kosmač so nastopili: Franc Pinter, Dušan Rupar, Srečko Majcenovič, Damjan Pavlin in Gorazd Tiršek. Slovenska reprezentanca je dosegla izjemen uspeh. V ekipnem tekmovanju (Pavlin, Tiršek, Majcenovič) je s 1792 krogi osvojila zlato kolajno, zlat je bil tudi Damjan Pavlin, naš najboljši strelec Franc Pinter pa je v skupini SH1 - zračna puška s 592 krogi osvojil bronasto, v nadaljevanju tekmovanja pa v padajočih tarčah še srebrno kolajno. In tako se Ančo z največjih tekmovanj (evropska in svetovna prvenstva, paraolimpijske igre) vrača že z štirinajsto kolajno.

Franc Pinter – Ančo je v vrhunski formi že sedem let.

Franc Pinter iz DP severne Štajerske je v konstantni vrhunski formi že sedem let, saj se iz omenjenih tekmovanj še ni vrnil brez kolajne.

ŠPORTNE NOVICE

MEDNARODNI TURNIR V GRADIŠKI

Naša košarkarska ekipa je 29. in 30. septembra nastopila na tradicionalnem in dokaj močnem mednarodnem turnirju v Gradiški v Italiji. Poleg domače ekipe CASTELVECCIO – GRADISCA, so na turnirju nastopila še moštva: HOBIT – BRNO, STELA – ZAGREB, DP MERCATOR LJUBLJANA, BERGAMO in domača ekipa do 23 let.

Prvo mesto so osvojili organizatorji (Castalveccio), drugo ekipa Bergamo, tretje DP Mercator-Ljubljana, četrti so bili igralci domače ekipe do 23 let, peti Čehi, zadnji pa Hrvati.

PREHODNI POKAL NAŠIM KEGLJAČEM V TRAJNO LAST

Na 14. Magdičevem memorialu v kegljanju, ki ga je ob podpori Zveze paraplegikov Slovenije pripravilo Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije, je že tretjič zapored zmagala ekipa našega

Senka Ivanišević (desno) in Cvetka Štirn sta že vrst let v samem vrhu med slovenskimi kegljačicami.

društva (Tabak, Rupnik, Cvar, Ivanišević) in tako prehodni pokal osvojila v trajno last. Poleg ekipne zmage smo osvojili še prvi dve mesti v ženski (Senka Ivanišević, Cvetka Štirn) in moški (Viktor Rupnik, Alojz Cvar) konkurenci. In tako lahko zapišemo, da ima DP ljubljanske

pokrajine med slovenskimi paraplegiki najboljše kegljačice in kegljače.

Na kegljišču v Radencih se je v podiranju kegljev pomerilo 31 kegljačic in kegljačev iz sedmih pokrajinskih društev. Tekmovali so v ekipni in posamični konkurenci, med seboj pa so se pomerili tudi tetraplegiki in veterani. Zanimiv je podatek, da so skoraj vsi kegljači kljub temu, da so eno leto starejši, dosegli precej boljše rezultate kot na lanskoletnem tekmovanju. Zmagovalna ekipa našega društva je npr. podrla kar 74 kegljev več, mariborska 58, murskosoboška 23 itd. Zmagovalci in najboljši so prejeli pokale in kolajne. Tekmovanje v Radencih je hkrati veljalo tudi za prvo kolo kegljaškega prvenstva paraplegikov.

MATEJ BRAJKOVIČ NA SP V BILJARDU

V Tampu na Floridi v ZDA je v oktobru potekalo svetovno prvenstvo v biljardu za invalide na vozičkih. Pred prvenstvom je bil še kvalifikacijski turnir na katerem je nastopil tudi

Že nastop na svetovnem prvenstvu je bil za našega tekmovalca izjemen uspeh.

član našega društva Matej Brajkovič, ki je edini slovenski predstavnik v tej zanimivi športni panogi. No, Mateju je nastop na turnirju služil le kot trening, saj sta mu dve osvojeni bronasti kolajni na evropskih prvenstvih na SP že omogočili avtomatičen nastop.

Na prvenstvu je nastopilo 43 tekmovalcev iz Japonske, Evrope, Amerike in azijskih držav. Matej je imel pred nastopom dokaj visoke cilje, vendar mu med tekmovanjem

ni šlo najbolje. Sicer je pa že sam nastop na tako velikem tekmovanju za našega edinega tovrstnega športnika izjemen uspeh.

DAN SLOVENSKEGA TENISA V LJUBLJANI

Na povabilo urednika glasila Kričač g. Darka Korena je v aprilu in maju v avli RTV Slovenija razstavljal Boris Šter. Pokazane so bile slike, ki so nastale v zadnjem obdobju.

Dan slovenskega tenisa v Ljubljani.

JPG slika v mailu- nisi dobila: Igralec tenisa na vozičku Uroš Stiperski z novo pričesko. Slovenski teniški igralci na vozičkih smo sodelovali na dnevih slovenskega tenisa pod imenom: Slovenija igra tenis zdaj! Med približno petsto igralci tenisa v vseh kategorijah, od pionirskih selekcij do veteranov in še aktivnih tekmovalcev in tekmovalk smo bili od invalidov povabljeni le igralci tenisa na vozičkih. Zvezo paraplegikov smo zastopali: Mojca Tomažin, Zdravko Eržen, Uroš Stiperski in Boris Šter iz DP Gorenjske in Janez Češnovar, Sašo Rink in večni zamudnik Matjaž Vidmar iz DP ljubljanske pokrajine. Predsednik Teniške zveza Slovenije g. Marko Umberger nam je v pogovoru obljubil še tesnejše sodelovanje in pomoč pri napredku in v ciljih, ki so si jih zadali igralci tenisa na vozičkih. Ves izkupiček od prijavnine so organizatorji namenili za razvoj tenisa na vozičkih, za kar se jim igralci zahvaljujemo. Ves dan so potekale razne igre, predstavili pa so pri nas novo zvrst tenisa in sicer tenis na mivki. Igrišče je podobno kot za igranje odbojke na mivki, teniška žogica je lažja in mehkejša in ne smo pasti na tla. Prireditev so organizirali Olimpijski komite Slovenije, Teniška zveza Slovenije, Športna zveza Ljubljana in Radio-televizija Slovenija.

Boris Šter

SEDMI ŽUPANOV TEK NA BRDU PRI KRANJU

Na Brdu pri Kranju je potekal že tradicionalni 7. županov tek. Prireditev je bila humanitarnega značaja in poleg županov gorenjskih občin tečejo ali hodijo še ostali tekači in tekačice in pohodniki iz cele Slovenije. Letos je bilo prijavljenih rekordnih 1072 tekačic in tekačev. Teklo se je po in okoli protokolarnega posestva Brdo, start in cilj sta bila na hipodromu Brdo poleg hišice za golf. Teklo ali hodilo se je po zmožnostih na 2 km, 5 km in 8,5 km. Vpisnina po 5, 10 in 15 € je bila namenjena v humanitarne namene in sicer v sklad Vincenca Drakslerja, ki je podaril hišo, v kateri je bila stara vaška gostilna v Pristavi pri Trziču in jo sedaj preurejajo za potrebe ozdravljenih odvisnikov od drog. Skupaj s sponzorji so zbrali zavidljivih 51 000 €. Na prireditvi, ki jo je na šaljivi način vodil dramski igralec Kondi Pižorn smo s svojo stojnico sodelovali tudi gorenjski paraplegiki. Metod Zakotnik in Boris Šter sva številnemu občinstvu predstavila delo v društvu in v zvezi - naše uspehe, predstavili plane in načrte za naprej. Pokazali smo jim še nekaj nagrajenih slik in grafik in pokalov, ki so jih osvojili naši uspešni športniki ter razdelila nekaj propagandnega materiala. Z velikim zanimanjem so si ogledovali naš časopis Paraplegik. Poleg nas paraplegikov so na prireditvi sodelovala še društva, ki se ukvarjajo z humanitarne dejavnostjo ali s turizmom. Slovenska vojska pa je poskrbela, da udeleženci nismo bili lačni. V velikem šotoru so za vse udeležence skuhalo pravi vojaški fižol, beri pasulj s klobaso.

Boris Šrer

ATV SREČANJE V LJUTOMERU

V soboto 1. 9. smo se motoristi ZPS in nekaj lokalnih motoristov zbrali v Ljutomeru, natančneje v kraju Mota. Nekateri smo se utaborili že v petek zvečer ob ribniku ter prespali kar na prostem. Zjutraj nas je

zbudilo prijetno zgodnje jesensko sonce, tako da smo lažje počakali

še ostale udeležence zbora. Okoli enajstih dopoldne smo se podali na skoraj 130 km dolgo pot. Vožnja je bila zelo razgibana - od močvirja ob reki Muri, do razgibanega terena po jeruzalemskih hribih, posajenih z vinogradi. Doživeli smo tudi pravi «off road», kjer je prišla prav tudi pomoč ostalih »hodečih« udeležencev. Zaradi zahtevnosti terena smo za kilometer poti porabili več kot eno uro časa. Zvečer smo se prijetno utrujeni greli ob ognju in se mastili z domačim na, ognju popečenim kruhom z zaseko, po receptu domačinov, ki so nas spremljali cel dan.

V nedeljo smo tisti, ki smo še vztrajali, obiskali muzej starih motociklov, katerega lastnik je oče našega člana Borisa, ki je tudi organiziral vse, kar je bilo potrebno za

nemoteno dogajanje na srečanju. Zbora se je udeležilo 7 članov ZPS in nekaj lokalnih spremljevalcev, ki se jim lepo zahvaljujem. Bili so nam v veliko pomoč in zelo dobra družba. Preživeli smo zelo lep sončen vikend.

Če bi imeli s seboj ribiške palice, bi se v nedeljo zjutraj lahko pomerili še v športnem ribolovu, ki ga je organizirala lokalna ribiška družina..

Jože Zajc

ZAKLJUČNO SREČANJE MOTORISTOV V LOŠKI DOLINI

Šesti oktober - zelo zanimivo srečanje. Ves teden vremenska napoved - vikend deževen in hladen. Ali naj srečanje odpovemo in ga prestavimo - dilema. Nič, gremo! Zbrali smo se v Loški dolini, v stari žagi. Kljub

slabemu vremenu, se nas je zbralo lepo število. Skupinica motoristov iz okolice Postojne je prispela kar z motorji. Primorska skupina se je prav tako ojunčila in prišla z društvenim kombijem - brez motorjev, v veri, da se ne bo nihče od udeležencev podal na pot - napaka. Okoli druge ure popoldan še ni ponehalo deževati, vendar je kljub temu padla odločitev - gremo. Oblekli smo se v dežne kombinezone. Sledila je ogrevalna vožnja v bližnjem gozdu in ko so bili vsi ogreti, smo se podali na pot proti Osilnici. Pot je bila težka zaradi blata in spolzkega terena. Brez sekire in žage ni šlo - uporabili smo jih na dveh krajih zaradi podrtega drevja, ki je ležalo preko ceste. Od Osilnice nas je pot vodila skozi na novo zgrajeno cesto proti Kočevski reki. Zelo zanimiva cesta, pravijo ji tudi Dolenjski Vršič. Od tam je zelo zanimiv razgled

na kolpsko dolino. Mi ga žal nismo doživeli zaradi zelo goste megle in dežja. Nazaj v Loško dolino smo se vrnili v večernih urah. Bili smo seveda malo premraženi, ampak nič zato. Čakal nas je ogret prostor, kjer smo se preoblekli in okrepčali s toplim čajem in toplim golažem - hvala Dolfetovi ženi. Pogovor je stekel in kmalu je bilo treba misliti na pot domov. Nekateri so imeli pred sabo kar dolgo pot nazaj - najdalj ekipa iz Ljutomera, ki je štela pet članov. Če na kratko povzamem celotno sezono naše motoristične sekcije - imeli smo šest srečanj na različnih lokacijah po Sloveniji (Jelovica-gorenjska, Šentvid pri Stični moto zbor FIRE GROUP, Žiri moto zbor SAIRACH, Slovenj Gradec, Ljutomer ter Loška dolina). Udeležba je bila dobra. Spoznavali smo zanimive kraje ter ljudi in že zdaj se veselimo naslednje sezone. Hvala vsem spremljevalcem, ki niso na vozičku, ki so budno spremljali dogajanje na terenu, nas bodrili in nam priskočili na pomoč. In seveda Zvezi Paraplegikov za finančno pomoč. Se nadaljuje - naslednje leto!

Jože Zajc

ORGANIZIRANA ŠPORTNA VADBA

Z oktobrom smo začeli z organizirano športno vadbo in rekreacijo. Namizni tenis, kegljanje in streljanje treniramo na Malenškovi v Ljubljani, košarko v OŠ Dragomelj in OŠ Dol pri Ljubljani, plavanje pa v bazenu Inštituta RS za rehabilitacijo. V telovadnici Inštituta se enkrat tedensko pod strokovnim vodstvom rekreirajo tudi naši najtežje gibalno ovirani člani. Za njih je z dvema kombi vozili organiziran tudi prevoz.

PRIJATELJSKO ŠAHOVSKO SREČANJE

DP ljubljanske pokrajine je ob koncu oktobra z Društvom paralitikov Slovenije v svojih prostorih pripravilo prijateljsko šahovsko tekmovanje. Na črno-belih poljih so se v medsebojnih dvobojih pomerili po štirje šahisti iz vsakega društva. Za Društvo paralitikov so tekmovali:

Dušan Kutin, Leopold Hočevar, Srečo Obolner in Angel Černigoj, za gostitelje pa Edo Planinc, Zlatko Bernašek, Jože Plejnjšek in Franci Cilenšek. Najboljši šahist srečanja je bil brez izgubljene partije naš tekmovalec Edo Planinc, boljši pa so bili paralitiki, saj so v štirih kolih zbrali kar 11,5 točk. Po končanem tekmovanju in analiziranju partij so se dogovorili za povratno srečanje v prostorih Društva paralitikov. Pred leti je bil šah med paraplegiki veliko bolj priljubljen, saj smo imeli različna tekmovanja in tradicionalne simultanke. Zdaj imamo v letu le še tri turnirje, zato je prav, da organiziramo še kakšno srečanje v tej lepi miselni igri.

Jože Globokar

IV. MEDNARODNA RAZSTAVA SLIKARJEV, KI SLIKAJO Z USTI ALI NOGAMI V ZAGREBU

V četrtek 15. novembra 2007 ob 18. uri smo tudi slovenski slikarji, ki slikamo z ustmi ali nogami, sodelovali na otvoritvi IV. Mednarodne razstave v predverju Koncertne dvorane Vatroslav Lisinski v Zagrebu, ki jo je organizirala Založba USUN, ki zastopa hrvaške slikarje z usti ali nogami.

Častni gost razstave je bil predsednik Evropske komisije v Republiki Hrvaški - njegova ekselencija Vincent Degert, ki je tudi odprl razstavo in se z nami ob večerji zadržal v daljšem pogovoru. Pokrovitelj razstave pa je bil župan mesta Zagreb Milan Bandić. O razstavi je z najlepšimi besedami spregovoril likovni kritik Stanko Špoljarić, ko je rekel: »Ob pogledu na slikanje z usti se zdi, da s takšnim ustvarjanjem ne more biti kaj dosti, ker je ponavadi le roka in čopič prenašalec zamisli na platno. Vendar so umetniki z usti

ali nogami dokaz, da lahko z vadbo in vstrajnostjo tudi usta postanejo sredstvo za prenašanja slikarjevih občutkov na platno. Kolikor že smo fascinirani z vstrajnostjo invalidnih slikarjev iz celega sveta, pa način njihovega slikanja sploh ni važen. Pomen njihovih del je v kvaliteti, moči poetike in umetniškem naboju.« V dopoldanskem času smo osnovnošolski mladini demonstrirali slikanje z nogo in usti. Med demonstratorji sva bila tudi Vojko Gašperut in Benjamin Žnidaršič.

Benjamin Žnidaršič

SAMOSTOJNA RAZSTAVA DRAGICA SUŠANJ

19. junija 2007 je bila v Muzeju Občine Šenčur odprta likovna razstava naše slikarke Dragice Sušanj, ki svoja dela ustvarja s slikarskim čopičem v ustih in je tudi članica mednarodnega združenja slikarjev, ki rišejo z usti ali nogami. Razstavo z naslovom »"Mehkoba in toplota," je ob prisotnosti številnih obiskovalcev odprl župan Občine Šenčur Miro Kozelj. Otvoritev je s kratkim kulturnim programom zaznamovala osnovnošolka Tina

Razstavo z naslovom »"Mehkoba in toplota," je ob prisotnosti številnih obiskovalcev odprl župan Občine Šenčur Miro Kozelj.

na citrah, o avtorici pa je spregovorila predstavnica muzeja.

Benjamin Žnidaršič

RAZSTAVA

V atriju mestne hiše je udeležence ob otvoritvi razstave nagovoril in pozdravil ljubljanski župan Zoran Jankovič.

PREDSTAVILI SO SE SLIKARJI, KI SLIKAJO Z USTI ALI NOGAMI

Slovenska založba UNSU, ki jo vodi Klara Soss, je 9. oktobra v Zgodovinskem atriju Mestne hiše v

spretnost rok lahko nadomestila usta ali noge. Z neverjetno voljo in prizadevanji so prerasli ujetost, a se hkrati uspeli osvoboditi in dvigniti nad lastno nemoč. Lahko se samo čudimo in občudujemo, kaj vse zmorejo in kaj vse so ustvarili.

Razstava prinaša predvsem slogovno razgibanost, slikovitost v barvah

občudovali barvite grafike, polne domišljjskih figurativnih prizorov, žal, že pokojnega Stojana Zafreda, poleg njega pa še dela polnopravnega združenja VDMFK Vojka Gašperuta in študentov: Benjamina Žnidaršiča, Janija Bevca, Silva Mehleta, Željka Vertlja, Dragice Sušan, Jožeta Voduška, Angele Medved (slika z nogami) in mlade Neje Zrimšek, ki je v svoji iskrivi otroški domišljiji ustvarila vrsto najrazličnejših morskih motivov, portretov, pokrajin in tudi drugih, barv in življenja polnih slik.

Kulturni program je ob otvoritvi z izvirnimi vložki povezoval Boštjan Koprivec, obogatil in popestril pa DUET LA RUE.

Razstavo je za tem odprla koordinatorka v razstavnih prostorih Bistra Varl, ki je od direktorice založbe UNSU prejela dve sliki Željka Vertlja. Ena je bila namenjena županu Zoranu Jankoviču, ena pa njej za vso pomoč pri dosedanjih razstavah invalidnih umetnikov. Založba pa je vsakemu obiskovalcu podarila tudi lični koledar. Predstavniki naših likovnih umetnikov Benjamin Žnidaršič se je ob tej priložnosti v imenu vseh slikarjev zahvalil Mestni občini za gostoljubje, Založbi UNSU za organizacijo, Mednarodnemu združenju slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami pa za finančno podporo pri likovnemu delu.

Razstava je bila odprta do 12. novembra vsak dan od 10. do 19. ure.

Jože Globokar

ZKulturni dogodek je obogatil DUET LA RUE.

Ljubljani, odprla likovno razstavo umetnikov, ki slikajo z usti ali nogami.

Vsi avtorji, ki so se tokrat skupinsko predstavili, delujejo pod okriljem VDMFK (Mednarodno združenje slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami), ki je lani obeležilo svojo spoštljivo 50-letnico uspešnega delovanja in ima tako v Evropi kot v svetu velik ugled.

Slikarje in številne ljubitelje likovne umetnosti je pozdravil in nagovoril tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič, ki je pripomnil, da živimo v mestu, ki razume vse in da v mestni hiši s ponosom gostijo to prelepo razstavo.

»Na razstavi se je tokrat s svojimi slikarskimi dosežki predstavilo deset slikarjev in slikark iz vse Slovenije. Njihova ustvarjalnost je presenetila marsikoga, ki komaj verjame, da so vso

in motivih narave. Vsak od njih se predstavlja s kar petimi deli. Večina jih je nastala v tehniki olja ali akrila na platno, saj jo mnogi najraje izberejo ravno zaradi njim najustrežnejšega načina slikanja. Sicer pa so se nekateri preizkušali tudi v risbi, grafiki, akvarelu in drugih tehnikah,« je ob uvodu povedala umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka **Polona Škodič**. Dodala je še, da brez založbe UNSU, naši likovniki, ki slikajo z usti ali nogami, doma in v svetu ne bi bili tako prepoznavni. V Sloveniji imamo deset tovrstnih umetnikov in kar osem od njih je članov Zveze paraplegikov Slovenije. Torej ima tudi močna in zelo aktivna Sekcija slikarjev pri ZPS velike zasluge za tako veliko število članov VDMFK, ki nas glede na število prebivalcev uvršča v sam svetovni vrh. Hkrati pa jim poleg aktivnega ustvarjanja in samozavesti prinaša tudi dohodek v obliki štipendije. Na stenah atrija so obiskovalci lahko

Dela nenavadnih slikarjev so občudovali številni ljubitelji likovne umetnosti.

AMERIKA

Obljubljeni deželci? Vprašanje, če res. Midva sva jo spoznala z več plati. Kot bogato, revno, velikansko, urejeno, umazano, razsvetljeno, nevarno, veličastno... Pa pojdemo kar po vrsti.

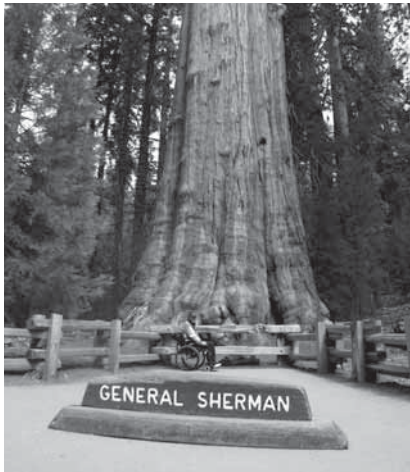
Z Bogdanom sva se na to pot pripravljala kar nekaj časa, še dlje sva o ideji premišljevala. Nekako je to bila Bogdanova želja še iz študentskih let, ko so njegovi sošolci v tretjem letniku faksa odšli na enomesečno potovanje. Takrat seveda ni bilo niti finančnih možnosti za tak podvig, še manj pa logističnih. V vseh pogledih bi se bilo namreč v prvi vrsti potrebno ozirati na potrebe tetraplegika, kar pa ne vključuje spanja v šotorih ali celo avtomobilih, celodnevni naporni ogledov in hudega tempa. Tako sva združila to željo in poročno potovanje ter se junija odločila, da jeseni greva pa zares. Najprej sva kupila letalske karte do Los Angelesa, nato je sledila rezervacija avtomobila. To sva storila kar telefonsko oziroma preko elektronske pošte. Za vse sva se dogovorila in plačala že v Sloveniji, tako, da ob prejemu avtomobila ni bilo dosti težav. Avto je bil prirejen – ročne komande in bučka, seveda avtomatik.

Pot sva začela na Brniku, nato let proti Zuerichu in dalje do Los Angelesa. Bila sva že na nekaj letališčih, vendar tako slabe organizacije kot v Švici še nisva doživela. Let na zahodno obalo ZDA je trajal 12 ur in pol, kar je bilo precej naporno. Poleg tega kljub mojim neštetim opozorilom in prošnjam nisva dobila za invalida primerne sedeže. Bogdana so namreč stlačili med zelo ozke sedeže in kakršnokoli gibanje je bilo onemogočeno. Najin nasvet: ne letite s SwissAir-om.

Po prihodu v Ameriko, so nama na letališču najprej pobrali prstne odtise, naju slikali, petkrat pregledali potne liste in dobila sva zeleno luč za vstop v lepo njihovo :).

Že takoj ob prihodu sva bila navdušena nad urejenostjo infrastrukture in prevoznih sredstev za invalide. Prvi dan sva spoznala le avtobus in motel, kjer sva spala, v naslednjih dneh pa še mnogo več. Vsakič sva spala v isti verigi motelov imenovani Motel6. Imajo jih po vsej Ameriki in čisto vse povsod imajo kar nekaj prilagojenih sob z ustreznim tušem in wc-jem. Sobe sva rezervirala sproti, ker sva tudi sproti določala natančno pot.

V Los Angelesu sva ostala tri dni in seveda sva si v tem času ogledala

tudi Beverly Hills, Hollywood in Bel Air. Vse te elitne soseske so bile zelo lepe, poštmano do zadnje travice in seveda vse ograjeno, da nisi videl k nobeni hiši. V Hollywoodu sva se sprehodila po zvezdah Walk of fame, kaj dosti več pa ni tam za videt. Navdušile so naju tudi dolge peščene plaže, ki se razprostirajo ob vsej obali. Le morje ni bilo prav toplo. Pot sva nadaljevala proti San Franciscu, vmes sva seveda imela tudi precej postankov in raznih ogledov. Vse povsod kamor sva prišla, pa najsi je bilo v mestu ali na deželi, so imeli na voljo dovolj velike in lepo označene prilagojene toaletne prostore. Prav res vse povsod.

V San Franciscu sva šla prvi dan na slavni pomol imenovan Pier 39, od koder je krasen pogled na Alcatraz, Golden Gate most, mestne stolpnice in seveda nepogrešljive morske leve. Zelo lušno mesto, le v hrib imajo vse prislono kakor bi rekel Bogdan. Samo čisto ob obali je ravnina, vse drugo sam hrib. In seveda dolina. Rahlo invalidu neprijazno mesto kar se tega tiče, sicer pa precej lepše kot Los Angeles. Žel el sva iti na krožno turo po mesto, vendar je bil avtobus neprilagojen. To pa je bila tudi edina taka stvar na vsej najini poti. Sva šla pač z ladjico, ki je peljala pod slavni rdeči most, okrog Alcatraza in nazaj. Zelo prijetna plovba, z veliko koristnimi informacijami. Ogledala sva si tudi hiške zgrajene v viktorijanskem stilu, marsikdo pa se jih bo spomnil iz nanizanke Full House, ki so jo pred časom vrteli tudi na naših kanalih. Mesto sva si ogledala tudi s hriba Twin Peaks in pogled je bil res veličasten. Pot naju je v naslednjih dneh vodila skozi dva nacionalna parka in sicer skozi Yosemite in Sequoia National Park. Seveda je tudi v hribih, sredi gozda dobro poskrbljeno za parkiranje in lahek dostop z vozičkom. Velikanske sekvoje so naju pustile brez besed. Stare 1500 in več let, kot nemi velikani kljubujejo zobu časa, vremenskim ujмам, požarom in vedno bolj onesnaženemu zraku. Najmogočnejša izmed vseh je General Sherman, ki je s svojimi 95 metri v višino, obsegom 31 metrov in častljivo starostjo 2000 let, prvak med sekvojami. Po dvournem skakljanju naokrog naju je že pošteno zeblo, saj je bila temperatura le 6 st. C Tako sva zapustila svet sekvoj in se odpeljala v toplejše kraje – v puščavo in najsvetlejšo mesto na svetu – Las Vegas.

Nives Kronovšek

Vas zanima kako se je našima mladoporočencema potovanje odvijalo v najbolj "lučkastem" mestu na svetu? Potopis se nadaljuje v naslednji številki Paraplegika. Ne zamudite.

KOLOFON

Izdaja Zveza paraplegikov Slovenije in društva v njeni sestavi:

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine, Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele Krajine in Posavja, Društvo paraplegikov Gorenjske, Društvo paraplegikov Istre in Krasa, Društvo paraplegikov Koroške, Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije, Društvo paraplegikov severne Primorske, Društvo paraplegikov severne Štajerske in Društvo paraplegikov jugozahodne Štajerske.

Za ZPS: Ivan Peršak

Glavna urednica: Vesna Grbec

Tajnica uredništva: Darja Kos

Člani uredniškega odbora:

Katja Vipotnik, prof. def., mag.
Aleksandra Tabaj,
Borut Sever, Dane Kastelic in
Benjamin Žnidaršič

Dopisniki društev:

Janez Raišp (MB), Damjan Hovnik (KK), Barbara Slaček (CE), Boris Šter (KR), Vesna Sušič (GO), Benjamin Žnidaršič (KP), Srečko Žlebnik (NM), Anita Trebše (MS), Jože Globokar (LJ)

Lektoriranje: Mojca Lukner

Oblikovanje in priprava za tisk:
GT-design d.o.o.

Tisk: Tiskarna Schwarz d.o.o.

Naslov uredništva: Zveza paraplegikov Slovenije, Štihova 14, 1000 Ljubljana, p.p. 5714

Tel. številka: (01) 432-71-38

Fax: (01) 432-72-52

E-pošta:

zveza.paraplegikov@guest.arnes.si
info@zveza-paraplegikov.si

Spletna stran:

www.zveza.paraplegikov.si

Transakcijski račun:

03170-1001146571

Poštnina plačana pri pošti 1130

Naklada: 1800 izvodov

Zahvale

DRUŠTVU PARAPLEGIKOV PREKMURJA IN PRLEKIJE

Zahvaljujem se vam za izkazano socialno in moralno pomoč ob smrti moje življenjske partnerice, ki mi je veliko pomenila. Hvala tudi za izražene sožalje.

Ljutomer,
EMIL – MILAN PRELOG

V imenu Društva paraplegikov severne Štajerske, Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije in Društva paraplegikov Dolenjske, Bele Krajine in Posavja se zahvaljujemo Zvezi paraplegikov Slovenije za omogočeno letovanje v Pineti. Za skupino, ki je letovala v Pineti,

Miran Jernejšek

Zvezi paraplegikov Slovenije in Društvu paraplegikov Gorenjske se iskreno zahvaljujem za pomoč pri adaptaciji dvigala.

Janez Ravnik

Uredništvo Paraplegika prosi, da zahvalam, za katere želite objavo v reviji, dodate pripis »Za objavo«. V kolikor tega pripisa ne bo, zahvala ne bo objavljena.

Hvala

Zahvaljujem se Zvezi paraplegikov Slovenije, ki mi je omogočila bivanje v stanovanju v Ljubljani, in za vso pomoč v teh letih. Hvala.

Vesna Grbec

Zvezi paraplegikov Slovenije in Društvu paraplegikov Dolenjske, Bele Krajine in Posavja se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo porabila za opremo kopalnice.

Anica Radej

Zvezi paraplegikov se najlepše zahvaljujem za dodeljeno pomoč pri nakupu osebnega avtomobila.

Milan SLAPNIČAR, Veliki Gaber

Umrli

*Smrt se često zdi kot val, ki obalo oplakuje,
a življenje kot vihar, ki z valovi se bojuje.
Sedaj lahko počivate v miru.*

DEBELJAK Mirko, član DP Ljubljanske pokrajine, rojen 20.07.1928

VOGA Helena, članica DP Ljubljanske pokrajine, rojena 17.04.1959

PIRŠ Vojko, član DP Severne Štajerske, rojen 22.03.1964

NOVŠAK Alojz, član DP Dolenjske, Bele krajine in Posavja, rojen 23.03.1938

ŠIMNIC Elizabeta, članica DP Gorenjske, rojena 30.06.1934

VUČINA Aleksander, član DP Koroške, rojen 22.02.1940

TOPLER Drago, član DP Koroške, rojen 31.10.1045

GRUBAČ Stojica, članica DP Severne Primorske, rojena 25.03.1951

MRŠNIK Jože, član DP Istre in Krasa, rojen 12.11.1936

HORVAT Ignac, član DP Prekmurja in Prlekije, rojen 24.12.1952

					KROTITEV IN URJENJE ŽIVALI	ORODJE ZA RUVANJE	ANDREJ KOCIČ	PODROČJE, KJER SE STIKATA EVROPA IN AZIJA	VEČERNO ZVONENJE V ČAST MARIJI	HRVAŠKI PESNIK UJEVIČ	PRVOTNI PREBIVALCI AMERIKE	IZGUBA TEŽE BLAGA, UNESEK
				RAVENA			ZAMAZANO MESTO, ZAMAZEK GLASBENA VOKALISTKA		AMERIŠKA VESOLJSKA AGENCIJA	IGOR OZIM AMERIŠKA PEVKA LEAR		MECEN SLOVENSkih LITERATOV (ZIGA)
	Avtor: GEORG GIDER - ENIGMATKO	MEJNA REKA S HRVAŠKO	BINA ŽMAVC TURČIJA		NOGOMETNI KLUB	ZAČETEK RASTI, KALJENJE		IT. KIPAR (NICCOLO, 1225-1278) OTROŠKO VOZILCE				
	AVTO TOVARNE ZASTAVA ZDRAVILNA RASTLIN											
ŽENSKA, KI KOMU DVORI							DREVEŠA ZRASLA IZ SEMENA ORIANA FALLACI					
ARTHUR (KRAJŠE)			ZMAGO JELINCIC		MLAKA (NAREČNO) NEKD.SKU-PINA ERICA CLAPTONA					ZNIŽANA NOTA "D" STROPNI KRAŠKI KAPNIK		
ZORANA ZEMLJA			TIHI OCEAN OKRASNA KITAJSKA PALMA						STOJAN AUER GOST NA SVATBI			
ITALIJAN. PISATELJ SVEVO (1861-1928)					SKRAJNI KONEC POLOTOKA		NARAVNO VEČANJE BITIJ OKOLIŠČINE			AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC JULIA		
LOJZE IPAVEC		ALUMINIJ MARXOV SODELAVEC (FRIEDRICH)			ARHITEKT SAARINEN HRANA, ŽIVLO			VARILNI SPOJ AM.HOTEL-SKA DEDINJA HILTON				
PESNIŠKI NAZIV ZA DOMOVINO								BOGINJA ATENA PRIPADNIK ANTIČNIH LATINOV				POSUŠENA RIBA SLED, SLANIK
VRHnje PLETENO OBLAČILO Z GUMBI	NAJETJE, ZAKUP GORAT OTOK SEVERNO OD TIMORJA					DRAG ROČNI OKRAS OCVRTI LISTIČI KROMPIRJA						
JAGNEDOV GOZD, JAGNE-DOVJE (KRAJŠE)					DEBELO ČREVO (ZASTAR.) ZVESTA ŽIVAL				DUHOVŠČINA DESET NA KVADRAT			
SESTAVINA MASTNIH OLIJ					PRITAŠ PLETIZMA POGOSTA NIKALNICA					ČARLI NOVAK ČRTOMIR RAVNIK		
KRAJ PRI STIČNI												
SRBSKI FILMSKI REŽISER JOVANOVIČ				SREDIŠČE NEMŠKEGA PORURJA				VESELJE STARŠEV, DETE				

ENIGMATKOV SLOVAR
www.enigmatko.com

RUKAVINA - Ivan, hrvaški narodni heroj in general (1912-1992)
VRATIČ - dišeča travniška zdravilna rastlina
LATANIJA - okrasna kitajska palma z velikimi listi

Rešitev križanke napisane na dopisnico pošljite najkasneje do 20. februarja 2008 na naslov:
Zveza paraplegikov Slovenije, p.p. 5714, 1001 Ljubljana.
Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

NAGRAJENCI KRIŽANKE PARAPLEGIKA ŠT. 110:

SIMONA VOVK, Cesta na Ostrožno 113, Celje
KATARINA ROLIH, DSO Kidričeva 15, Ilirska Bistrica
DANICA COKAN, Gotovlje 96A Žalec

Nives in Bogdan

*Sedaj sta mož in žena,
dvoje src, ljubezen ena.
Naj sreča traja do konca dni,
to vama Zveza paraplegikov želi.*